

KÖZTELEK

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI LAP.

AZ ORSZÁGOS MAGYAR GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden szerdán és szombaton.

<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tagjai ingyen kapják.</p> <p>Nem tagoknak előfizetési díj: Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona.</p>	<p>Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tulajdona.</p> <p>Az egyesületi tanács felügyelete alatt: Főszerkesztő és kiadóért felelős: Rubinek Gyula az OMGE. igazgatója. Felelős szerkesztő: Buday Barna.</p>	<p>Szerkesztőség: Budapest, IX., Köztelek-utca 8. Kiadóhivatal: Budapest (Köztelek), Üllői-út 25. szám. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.</p>
--	---	--

AZ OMGE. KÖZLEMÉNYEI.

Ülésnapok a Közteleken.

1908. április 6. d. e. 10 órakor. Gazdák Biztosító Szövetkezet közgyűlése.
" " 7. d. u. 4 órakor. Irodalmi és tanügyi szakosztály ülése.

Meghívó

az „Országos Magyar Gazdasági Egyesület” irodalmi és tanügyi szakosztályának folyó évi április hó 7-ikén (kedden) délután 4 órakor tartandó ülésére.

Tárgyak:

1. Indítvány Magyarország geográfiai szótárának megírására. Beadta: Förster Lajos ig.-választmányi tag.
2. Mezőgazdasági oktatás a hadseregben. Előadó: Buday Barna.

Kodolányi Antal s. k.,
szakosztályi elnök.

Gazdasági tanulmányt Angliába.

Az angol királyi gazdasági egyesület szíves meghívása folytán az OMGE. a f. évi június hó közepétől július hó 5-ig mintegy három hétre tervezett gazdasági társas tanulmányi utazást fog rendezni.

A tanulmányt összes költségei első osztályú vasúti és hajójegyeket véve számításba, legfeljebb mintegy 1200 koronára fognak rugni. Második osztályú vasúti és első osztályú hajójegyét véve számításba, legfeljebb mintegy 1000 K.-t fognak kitenni.

A tanulmányt magában fogja foglalni Anglia legkiválóbb gazdaságainak, a hatalmas szövetkezeti központoknak, a kir.

gazd. egyesület Newcastle-upon-Tyne-ben megtartandó évi vándorkiállításának tanulmányozását, a londoni és windsori gazdasági intézmények megtekintését és olyképp lesz szervezve, hogy a tanulmányi ut befejezése után még London további tanulmányozására is alkalom adassék.

A részletes programot, valamint a költségek végleges összegét akkor fogjuk közzétenni, amidőn az OMGE.-nek Londonba kiküldött tisztviselője az angol kir. gazd. egyesülettel együtt a végleges programot meg fogja állapítani.

A tanulmányi utazáson az OMGE. tagjai sorából legfeljebb 45—50 ur vehet részt.

A tanulmányi uton résztvevők szíveskedjenek részvételi szándékukat az OMGE. titkári hivatalával legkésőbb április hó 20-ig tudatni és a jelentkezéssel együtt a költségek első részletét, 200 koronát az OMGE. pénztárához beküldeni. Ha a megszabott száznál többen jelentkeznek, egy a jelentkezés sorrendje lesz irányadó.
Budapest, 1908 márczius hó 19.

Igazgató.

Egyről-másról.

(A vetések állása és a gabonapiacz helyzete. — A német tőzsdenovella. — Darányi tíz éves minisztersége. — Szociálisták agrárprogramja.)

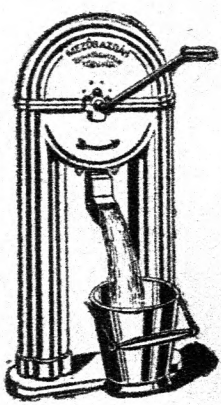
Április hónapja kritikus napokkal köszöntött be, amelyek semmiképpen sem kedvezők a vetések fejlődésére. Az ország számos vidékéről érkezett panasz, hogy hűvös és tartósan száraz időjárás az ősziakat megakasztotta fejlődésükben, az elvetett tavasziak pedig sok helyen nem képesek csirázásnak indulni, tiz, tizenkét napig is úgy fekszik a mag a barázdaiban, amint azt elvetették. Különösen a Temes

és Bánság vidékéről érkeznek ilyen panaszos jelentések. Gabonaártudósító irodánk e heti jelentése nagyjából következtetni enged a földmívelésügyi miniszteriumhoz április 1-én beküldött gazdasági jelentések tartalmára, amelyeket a miniszterium szombaton fog nyilvánosság elé bocsájtani.

A tőzsde most az áprilisi határidőzűlet lebonyolításával, átadással és átvétellel, illetőleg prolongációs üzlettel van elfoglalva, amely utóbbi üzlet az idén annyira elfajult, hogy a tőzsdei lapok is erősen elítélőleg nyilatkoznak róla és a halasztási díjak összeharacosolása ellen a prolongációs uzorára rendszabályokat óhajtanak. Bizony van a tőzsdén sok megrendszabályozni való. Maguk a komolyabb tőzsdei körök is, hol itt, hol ott tapasztalják azt, hogy nincsen minden egészen rendjén a tőzsdei üzletmenetben. A tőzsde mai intézménye olyan, mint egy keresztül-kasul beteg ember, akin nem segít a helyi balzsam, alapos gyógymódra van szükség, hogy újra egészségessé váljék. A tőzsde bajait sem lehet megszüntetni holmi foltozó §§-kal. Hivatásának csak akkor fog igazán megfelelni, csak akkor lezs a tőzsde intézménye ismét egészséges, ha az egész tőzsdetörvényt újra reformálják.

Nem is fejlődött a készáruban forgalom, ma, másodikán, ugyszólván nem is volt üzletkötés. Ha végigtekintünk márczius hónap gabona-áralakulásán, általános árhanatlást tapasztalhatunk mindenhol, ugy a belföldön, mint a többi világpiacra is. A budapesti piacé azonban az elsőség az árhanatlás vezetésében és vajjon mire támaszkodik nálunk a baisse? A vetések ma éppen nem biztatók, készletünk pedig a múlt évi szomoruan dus aratásból csak igen szerényen van, sőt első kézből alig van belőle már valami. Lehet, hogyha az áprilisi mozgalmassabb napok letűntek, talán más irányt fog venni nálunk a gabona áralakulása, mert erre indító momentum elég található.

Ismételten megemlékeztünk már a német birodalmi tőzsdenovella viszontagságairól s azt is

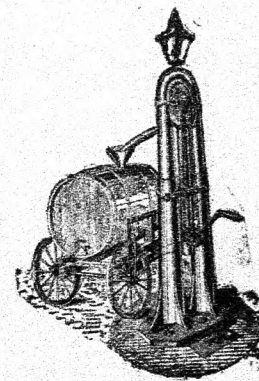

A legtökéletesebb vizemelő-szerkezet a

„MEZŐGAZDÁK ZUHATAGKUTJA”

Ajánlatot tesz a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete Bp.

Számos elismerő levél.

közöltük, hogy a parlamenti 27-es bizottság ugyancsak megszigorította tárgyalásai során az eredeti kormányjavaslatot. A bizottság határozatai nagy megrökönyödést okoztak német tőzsdei körökben, sőt valóságos tőzsdesztrájk készül, mire a birodalmi kormány megkísérelte a fennforgó merev ellentétek kiegyenlítését, ami legújabb berlini híradás szerint sikerrel járt, a kormányt támogató blokk fenyegető bomlása tehát — legalább egyelőre — el van hártva. A létrejött kompromisszum — melyet a 27-es bizottság 15 szóval 12 ellen szankezionált — az értéktőzsdére vonatkozólag nagyjából — egyes szigorításokkal — az eredeti kormányjavaslat rendelkezéseit állítja vissza, vagyis megszünteti a lajstromozási kényszert, kizárja bejegyzett kereskedők között a különbözőzeti kifogást és megengedi ipari és bányarésztvényekben ultimó-ügyletek kötését. Örömmel jegyezhetjük fel, hogy ezzel szemben az árutőzsdét illetőleg az eredeti tőzsdenoellán a 27-es bizottság határozatainak megfelelően több ilyen lényeges javítás és szigorítás történt, amelyek egészben véve fedik az agráriusok követeléseit, ha nem is teljes mértékben. A német agráriusok egyes követeléseik elejtése miatt nincsenek is a kompromisszum mellett.

A birodalmi kormány és a többségi pártok elfogadta módosított javaslat szerint, amelynek törvényerőre emelkedése még husvét előtt várható, gabonában és őrléstermékekben ezentúl is feltétlenül tilos tőzsdei határidőüzletet kötni; az esetleges ilyen tőzsdei kötések semmiek és érvénytelenek, amely rendelkezés hatálya a netalán előzetesen adott vagy lekötött biztosítékokra is kiterjed. Az effektív szállítási ügyletek módozatai a törvényben pontosabban körvonaloztatnak, míg a különbözőzeti üzletnek bármilyen formáját és változatát a javaslat — igen helyesen — semmisnek nyilvánítja és kizárja mindennemű jogi védelemből.

Talán legnagyobb jelentőségűek azonban a javaslatba az agráriusok követelésére beillesztett 77. §. szigorú és diffamáló jellegű büntető-rendeletei, amelyek több hónapra terjedhető fogsággal és 10,000 márkáig fokozható pénzbüntetéssel sújtják mindazokat, akik gabonában és őrléstermékekben tiltott tőzsdei határidőüzlettel iparszerűleg foglalkoznak és ilyen tiltott ügyletek miatt egyszeri rendbűntetés elszívése után ismét jogerősen elmarasztaltanak. Az osztrák tőzsdetörvény végrehajtása körül szerzett tapasztalatok igazolják, hogy az ilyen szigorú büntető-szankezió a tilos fedezetlen határidőüzletnek biztos és feltétlen végét jelenti, miért is a német javaslatnak mielőbbi törvényerőre emelkedését és azt kívánjuk, hogy a német birodalmi gyűlés jó példáját a mi törvényhozásunk is késedelem nélkül kövesse. Egyébiránt csak a jó példa serkentő hatására gondolunk, mert máskülönben nem szorulunk a német mintára. Hiszen ott van a pécsi országos gazdasági gyűlés határozata: nem kell hozzá egyéb, mint egy erős elhatározás, hogy életre keljenek ama most még néma betűk, amelyeknek diadalmas érvényesülése százazrek becslétes

munkája jól megérdemelt gyümölcsének védelmét és az erkölcsnek az üzérkedésen aratott győzelmét fogja ország-világ előtt hirdetni!

Darányi Ignác földmívelésügyi minisztert e hó tizedikén bensőségteljes ünneplésben fogják részesíteni a gazdatársadalmi szervezetek. Ekkor telik le tíz esztendeje Darányi földmívelési miniszterségének. Első ízben nyolcz évig, az új kormányzatban két évig vezette és vezeti a földmívelésügyi tárcazt. Lényegesen változtak időközben a viszonyok, de Darányi hű maradt régi politikájához. Egyik az, hogy mindenkor a leggyengébb rétegeket támogatta a legtöbb odaadással. Másik az, hogy a gazdatársadalmi mozgalmakat soha elnyomni nem törekedett, sőt azokat jóindulatul támogatta és fejlesztette, a társadalmi tevékenységben maga is részt vett, úgy, hogy a Magyar Gazdaszövetség elnöki tisztét mint miniszter is megtartotta.

A gazdatársadalom nincs meglegedve mindazon alkotásokkal, melyekben újabb Darányi tevékeny részt vett. Így a vizontagságos multu cselédtörvény ma is erős kritika tárgya. Legújabb pedig a szerb kereskedelmi szerződés elfogadása ellen indult meg mozgalom a gazdák között; mert habár készséggel beismerték, hogy az új szerződés sokkalta előnyösebb ránk nézve a réginél, nem találják azonban megokolva azt, hogy a szerb összekötés fenntartásáért mezőgazdaságunk rovására egyáltalán áldozatokat hozunk. Ezenkívül a szerb szerződés olyan expediens, melynek alapján a többi Balkán államok is követelni fogják a husbehozatalát.

Amde hogy ha ezt a nehéz kérdést nem is sikerült kedvezőbben elintézni a mezőgazdasági érdekek szempontjából, arról viszont mindenki meg van győződve, hogy Darányi a maga hatáskörében mindent elkövetett a reá bizott mezőgazdasági érdekek képviseletében. Ezért hát ez a kritikával fogadott alkotás nem fordíthatta el a gazdatársadalmat Darányitól s nem feledtette el évtizedes, va'óban odaadó munkálkodásának érdemeit.

A gazdatársadalom intézményeinek vezetői az őszinte és szíves üdvözlét szavaival fognak Darányi elé járulni, hogy megköszönjék azt, amit idáig tett a mezőgazdaságért és kérik, hogy továbbra is meleg szeretettel és erős alkotó képességével vezesse a magyar földmívelési ügyeket.

Legutóbb megemlékeztünk már arról, hogy a mult évi szociálista pártgyűlés megbizta a vezetőséget egy új agrárszociálista program kidolgozásával. Ezt a programot most tette közzé a párt, de állást sem ellene, sem mellette nem foglal. A döntés az e hónap tartandó kongresszust illeti. A program 4 szakaszból áll. Az első az elvi nyilatkozat, melyben újra hangoztatják, hogy a mai társadalmat a szociálista társadalomnak kell fölváltania, amelynek alapja a termelési eszközök köztulajdona. Ezzel szemben azonban elősmeri a párt — és ez ellenkezik a marxizmus alapelveivel — hogy

a mezőgazdaság fejlődési törvényei nem azonosak az iparéival és azért a mezőgazdaság gyakorlati kérdéseivel szemben alkalmazkodni kíván a mezőgazdasági üzem legközelebb várható fejlődési irányához.

A második szakaszban a program a tulajdon- és üzemkérdésre vonatkozólag jelöli meg kívánságait. Követelik a nagybirtok kisajátítását a köz számára. A község elővételi jogának biztosítását mindennemű földtulajdon cserélése alkalmával. A közbirtokok üzemeinek mivélését, szervezését, intenzivítását, a bérlet-szövetkezetek szervezését, az értékesítés rendezését. A harmadik szakaszban korlátlan jogokat és korlátlan sztrájk szabadságot, továbbá korlátlan szervezkedési szabadságot követelnek, melyet nem szabad, hogy korlátozzon a tartalék munkaerő. Végül a mezőgazdaság javítására jelölnek meg intézkedéseket.

A programra lesz alkalmunk visszatérni és azzal részletesen foglalkozunk, de már most megjegyezzük, hogy az a program szociálista taktikai fogásnál nem egyéb. Eddigi agrárszociálista mozgalmak szervezésének kudarcjai arra tanították meg a szociálista pártot, hogy a mezőgazdasági népet csak anyagi érdekszállakkal köthetik magukhoz. E cél eléréséhez egyszerűen kisajátítják a magyar gazdatársadalom programját, melyet évtizedeken keresztül mocskoltak és azt megspékelik nehány forradalmi követeléssel. Teszik ezt akkor, mikor a választójog kiterjesztésének közeledését érzik.

Valóban itt az ideje, hogy a gazdatársadalom megismerje a viszonyok változását és szervezkedéssel, a nép felvilágosításával megakadályozza a szociáldemokrácia „parasztfogdosását”. Ha mi nem hódítjuk meg a népet a becslétes és fokozatos gazdasági politikának, akkor ez a szociáldemokrácia csábító horgára kerül és kerékkötőjévé válik a békés haladásnak, a mezőgazdaság fejlődésének. A nemzeti társadalomnak végre talpra kell állani és a szociáldemokrácia népbolondításával most kell fölvenni a harcot — amíg nem késő.

NÖVÉNYTERMESZTÉS.

Rovatvezető: Kerpely Kálmán.

Növénytermesztési tapasztalatok.

4. A csillagfürtmag termesztése.

Homoktalaju gazdaságainkban a zöldtrágyázás, habár lassan, de mégis terjed; ezen célra a csillagfürtöt (akár keverékben, akár egymagában vetve) használják igen gyakran.

A zöldtrágyázással magam is évek hosszú során át kísérleteztem alföldi homoktalajon s azt tapasztaltam, hogy a különböző csillagfürtfajták közül, az ugynevezett laposmagvu, fehér (egyiptomi) csillagfürt felel meg legjobban a mi viszonyainknak. Nemcsak azért, mert kevésbé kényes, mint a kék és sárgavirágú csillagfürt, hanem mert hüvelyei sem kovadnak (pattannak) fel oly könnyen s így mag-

veszteség nélküli séllyel jár.

Zöldtrágyázási használása csak mező, ha a vetésziük. A véte csak drága, hane ségü, gyenge cs csirázóképességét gondatlanabb kez

A laposmagvu, mint alábbi 9 év kitünik, bőtermő. A kat. holdankén

1896-ban ... 128
1897-ben ... 92
1898-ban ... 132
1899-ben ... 124
1901-ben ... 144

A normálisabb holdankénti magt ingadozott és 13—15 kat. hold vetőmagot biztos

Az 1897., 1904 igen száraz évek de azért — sok litva — még min talajnak biztos 1906-iki igen ke 12 1/2 q-t adott, a nősen az 1905-iki dőkben nyert s fejletlenebb vető az 1906-ban tern az 1907-iki elégg várakozáson felü adott.

1906-tól kezdve módját követjük termést s legfejle külön szedjük s magvakat haszn Erre azon tapaszt hosszabb időn át mag nagyságából tési értékeiből ves

A csillagfürt n szerü, ha egy-két

Ilyen elsősorban hogy homoktalaj magja nagy, még mert a csira meg tolt; 2—3 cm-né

Ha erre nem mélyen járnak, a lesz; ilyenkor a a vetőmag rossz zelt oknak hajlan

Egy másik font szabályozása. Sok sortávolságot talá közü vetésnél a erős, amit lehető kell. Minél több a hosszabb ideig v a magnak is egy vonja maga után.

Eltérő árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekre!

Legtökéletesebb rendszerű
Gőzcséplő-
készletek

Első Magyar Gazdasági Gépgyár Részvénytársulat
BUDAPEST

ugyszintén MAGANJARÓK (utimozdonyok) cséplési,
vontatási és szántási czélokra, (a mozdony után akasztott
egy ölet fogó ekével.) Referenciák az ország minden vidékéről.

JOH

a legjobbak

veszteség nélküli letakarítása kevesebb nehézséggel jár.

Zöldtrágyázási czélokra való rendszeres felhasználása csakis abban az esetben jövedelmező, ha a vetőmagot gazdaságunkban termesztjük. A vétel útján beszerzett mag nemcsak drága, hanem akárhányszor rossz minőségű, gyenge csirázóképességű, mert a mag csirázóképességét hosszabb raktározás vagy gondatlanabb kezelés esetén könnyen elveszíti.

A laposmagvu, fehér csillagfürt bőtermő és mint alábbi 9 évi magtermesztési adatainkból kitűnik, bőtermőségében elegendően állandó is. A kat. holdankénti magtermés következő volt:

1896-ban	1290 kg.	1904-ben	870 kg.
1897-ben	928 "	1905-ben	898 "
1898-ban	1320 "	1906-ban	1255 "
1899-ben	1245 "	1907-ben	1173 "
1901-ben	1440 "		

A normálisabb időjárású években a kat. holdankénti magtermés 1200—1400 kg. között ingadozott és így egy holdnak magtermése 13—15 kat. hold zöldtrágyázására szükséges vetőmagot biztosítja.

Az 1897., 1904. és különösen az 1905-iki igen száraz években termése csökkent ugyan, de azért — sok más növényvel összehasonlítva — még mindig kielégítő s így a homoktalajnak biztos terményét képezi. Hogy az 1906-iki igen kedvező időjárású évben csak 12½ q-t adott, annak okát az 1904. és különösen az 1905-iki abnormis szárazságú esztendőben nyert silányabb, kényszerített s így fejletlenebb vetőmagnak kell betudni. De viszont az 1906-ban termett s jól átosztyályozott mag, az 1907-iki eléggé kedvezőtlen évben, megint várakozáson felüli jó eredményt (1173 kg.-ot) adott.

1906-tól kezdve a magnemesítésnek azt a módját követjük, hogy kint a földön a bőtermésű s legfejlettebb hüvelyekkel bíró töveket külön szedjük s ezekből ismét a legfejlettebb magvakat használjuk fel továbbzaportításra. Erre azon tapasztalásunk vitt rá, hogy a hosszabb időn át válogatás nélkül természetesen mag nagyságából, fejlettségéből és így természetesen értékéből veszít.

A csillagfürt magtermesztése különben egyszerű, ha egy-két dologra ügyelünk.

Ilyen elsősorban a *vetés mélysége*. Daczára hogy homoktalajba (tehát laza földbe) vetjük s magja nagy, mégis csak sekély alátakarást tűr, mert a csira megnyúlási képessége igen korlátolt; 2—3 cm.-nél mélyebbre vetni nem szabad.

Ha erre nem ügyelünk s a vetőgép sarui mélyen járnak, akkor kikelése nagyon hiányos lesz; ilyenkor a gazda a vetés sikertelenségét a vetőmag rossz minőségének vagy más képzelt oknak hajlandó betudni.

Egy másik fontos dolog a *sortávolság* kellő szabályozása. Sok évi kísérleteinknél a 24 cm.-es sortávolságot találtuk legjobbnak. Nagyobb sorok közötti vetésnél a csillagfürt oldalágazása túl erős, amit lehetőleg (bizonyos határig) kerülni kell. Minél több a csillagfürt oldalhajtása, annál hosszabb ideig virágozik, ami hüvelyeknek s így a magoknak is egyenlőtlen fejlődését és beérését vonja maga után. Ez esetben előállhat az, hogy

a hüvelyek egyrésze már érett, másik része (a későbbi fejlődésük) éretlenek. Ez nemcsak a letakarítás időpontjának helyes megválasztását, hanem a magnak raktári kezelését is megnehezíti. Másrészt az erősen elágazó oldalhajtásokon a hüvelyek és a benne levő magvak is kisebbek, ami a vetőmag értékét — mert első sorban ennek előállításáról van szó — csökkenti. Az előbb mondottak figyelembe vételével a vetőmagot sem szabad tulszűkre szabni, a kat. holdankénti szükséglet 80 kg.

Ápolásban a magcsillagfürt rendszeresen nem részesül. Ha azonban a föld erősen gyomosodna, akkor egy kapálás nem mellőzhető. Ezt vagy a kézi répakapákkal vagy a Planet-féle kézi kapológéppel végezzük; ügyelni kell azonban arra, hogy a csillagfürt szártöveit meg ne sértsük, mert ezt jóval nagyobb mértékben s nyli, mint más növény.

Vetése az időjárás szerint márczius végére, április hó első felére esik; ez esetben június hó elején virágozik és augusztus közepe táján megéri. Hüvelyei, mint említettem volt, nem kovadnak fel könnyen. Legjobb sarlóval levágni, kinyitvetni s kékbe kötve, a tarlóvéggel leállított kékvető kupszerűen összetámoogatva, utószáradásnak kitenni, ami augusztus derekán rendszerint nem szokott nehézségekbe ütközni. A lóbabóhoz hasonlóan géppel is csépelhető, de mert sok mag összetörik (ami a vetőmagtermesztésnél nagy hiba), legjobb egyszerű szűrőkön — kint a helyszínén — botokkal, illetve kézi csépekkal kiveretni. A magot eleinte vékonyan kell rétegezni s többször átlapátolni, mert teljes beszáradása előtt könnyen felmelegszik és csirázóképességét veszti, ami külsőleg a mag röt színéről felismerhető.

A csillagfürt légenygyűjtő és talajjavító hatása még a magtermesztésnél is érvényesül az utóveteményénél, mely legtöbbször őszi rozs szokott lenni. Kísérleteinknél a korai tengeri után vetett schlaustáti őszi rozs (1902-ben) 1220 kg. a magcsillagfürt után vetett 1412 kg. szemtermést adott kat. holdanként, vagyis 192 kg.-mal többet. 1906-ban a magcsillagfürt után 1520 kg. rozstermésünk volt. *Kerpely Kálmán.*

Helianti főzelék.

A regensburgi gazdasági lap *) egy csuda növényről ad leírást, mint a jövő főzelékéről, mely növény azonban mint zöldtakarmány, sőt mint ipari növény is elsőrangú szerepre hivatott. Ez a különös plánta a *Heliantus*, de nem a *Heliantus tuberosus* (közönséges csicsóka), hanem egy *H. daronicoides* és *dekapetalus* közötti féleség. A Helianti-t már évszázadokkal előbb ismerték Észak-Amerikában, de csak mint dísznövényt; mert 3-5 méter magasra növe, sötétzöld lombzatával és aranyárga virágával annak tényleg be is vált. Valóságilag csuda, hogy e növény tulajdonképpen értékére csak most jöttek rá. Emberi táplálékul e növénynek gyökerei, illetve gyökérgumói szolgálnak, melyek nemcsak azáltal értékesek, hogy kitűnő ízű, de télire eltéve is épp oly kiváló zamatu főzeléket adnak, mint friss állapotban; rendkívül bőtermő, gyen-

*) Der Praktische Landmann.

gőbb talajban is diszlo, hideget, meleget egyaránt tűrő előnyös sajátságokkal bír. A burgonyával szemben még azon nagy előnye is megvan, hogy nagy tápértéke mellett könnyen emészthető, tehát kórházakban is előnyösen felhasználható.

Azonban nemcsak emberi táplálék szempontjából elsőrangú növény a Helianti, de mint zöldtakarmány is nagy szerepre hivatott a közel jövőben. Levél- és szárszára a földtől 50 cm.-re levágva tápdus és izletes takarmányt ad. Az augusztusban levágott szár rövid idő alatt ismételtén kihajt s másodszor is nagymennyiségű takarmányt szolgáltat.

Ipari szempontból is nagy jelentősége van a Helianti csomósan álló gyökérgumóinak, amennyiben erősen fermentál s elsőrendű alkoholt ad, aminek főképp akkor méltányoljuk becseit, ha akeceptáljuk, hogy — leírás szerint — egy tő 8—9 kg. gyökérgumót adhat.

A Helianti-t 1 méter sor- és tőtávolságra kell ültetni. Bármily összetételű talajban jól diszlik, akár egyszeri kapálás és egyezés után nagy termést ad. Ültetési ideje: november—április végéig. Aratása, illetőleg szedése novemberben történhetik, amikor a szár már száradt. A gumót legjobb valamely fedett helyen prizmákba rakva száraz homokkal letakarni, de benn is hagyhatjuk a földben, mely esetben azonban szalmaréteggel kell a földet borítani, hogy a szükség szerint történő kiszedésnél a föld fagyane akadályozzon. *Sz. Gy.*

ÁLLATTEN YÉSZTÉS.

Rovatvezető: Kovácsy Béla.

Szarvasmarhák és sertések az idei tenyészállatvásáron.

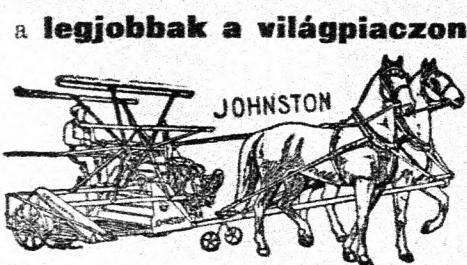
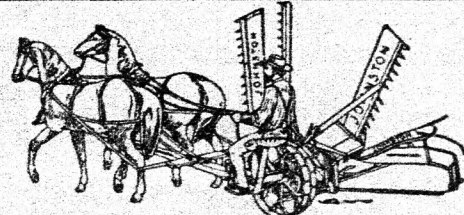
Ha visszaváraszoljuk azt a régen mult képet, melyet ezélt egy negyed századdal a legelső tenyészállatvásáron, a pesti közvágóhídon láttunk s összehasonlítjuk azzal a képpel, melyet a legutóbbi tenyészállatvásár mutatott, rendkívül nagy különbségeket észlelünk, ugyanarra, mintha nem is egy és ugyanazon ország tenyészanyaga állana előttünk. Akkor a magyar-erdélyi, most a tarka marha dominált a kiállításon s adta meg hű tükrét az egész ország állatanyagának.

Az a néhány darab magyar-erdélyi szarvasmarha, amely a legutóbbi tenyészállatvásáron bemutatva lett, sajnosan illusztrálja, hogy a magyar-erdélyi szarvasmarha csillaga letűnt ez országban nemcsak számbelileg, hanem — legalább a kiállításon bemutatott anyagból ítélve — minőségileg is. Csak két tenyészet szerepelt a kiállításon, egy erdélyi s egy magyarországi. Az erdélyi sem ütötte meg azon mértéket, főleg tulfinom csontozata miatt, amelyet méltán elvárhattunk volna tőle, a magyarországi meg éppenséggel csak arról tett tanúságot, hogy nagy uradalmaink is csak koplalógépnek tekintik a magyar-erdélyi szarvasmarhát. Az elcsenevészedett, fejlődésben visszamaradt egyedekről valójában leritt a folytonos koplalás.

*) A leírás szerint feltétlenül a nálunk is honos „csicsókához“ tartozó növényről van szó. *Rovatvezető.*

JOHNSTON

mélyvágású fűkaszalógépei
marokrakó aratógépei
és kéveköto szénaforgató és szénagyűjtőgépei

a legjobbak a világpiacon és kiválóan alkalmasak a magyar viszonyokra. A Johnstons-pek dől, kavardott gabonában is jó munkát végeznek s feltűnően csekély vonóerőt igényelnek.

A gépek szerkezetének tökéletességéért s anyaguk elsőrendű voltáért készséggel szavatolunk.

Vezérképviselőt és főraktár: **Bächer Rudolf Melichar Ferencz** cégneél
BUDAPEST, VI. ker., Nagymező-utca 68. szám.

Tessék ismertető leírást ké rni. Tessék ismertető leírást ké rni

Nem csoda ha az ilyen magyar-erdélyi szarvasmarhák szemléltetésében önként tolu előtérbe az a gondolat, hogy a magyar-erdélyi tenyésztésével fel kell hagyni s áttérni a szemmel láthatólag is nagyobb hasznot hajtó piros-tarka tenyésztésére. Ha a gyakorlat ilyen eredményeket szül és mutat be a magyar-erdélyi szarvasmarha tenyésztése terén, akkor mi hiába harcolunk tovább a kezünkben ezen szarvasmarha tenyésztése érdekében.

Annál érdekesebb és szebb volt az a kép, melyet a nagy számban kiállított szimmenthaliak nyújtottak. Képviseletük itt magukat legkiválóbb hazai tenyésztéseink olyan kollektív kiállításban, melylyel nem lenne okunk szégyenleni magunkat bármely hasonló külföldi kiállítás mellett sem. Az ország szimmenthali tenyésztete az utóbbi évtizedekben óriási léptekkel haladt s ma a tökély oly magas fokán áll, amely a testformáknak további tökéletesítését — persze csak legelső rangú tenyésztéseinkben — jóformán lehetetlenné teszi s inkább a képességeknek továbbfejlesztését kell hogy célul tűzze. Azt ugyanis alig lehet elvitatni, hogy legelső rangú szimmenthali tenyésztéseink is eddig jórészt a formalizmusnak hívei voltak s a szép formás testakat s a gyors fejlődés mellett állataik tejlőképességére csak másodsorban fektettek súlyt, holott a mai magas tejárak s kedvező tejlőkészítési viszonyok mellett nemzetgazdasági szempontból is a tejlőképesség fejlesztésére nagyobb súlyt kell fektetni s az állatok átörökítési képességét ez irányban is jobban kihasználni, úgy azonban, hogy az ne essen a testi forma rovására.

A szimmenthaliakra vonatkozólag meg kell továbbá általánosságban jegyeznünk, hogy szivekben látunk a kiállításokon olyan egyedeket, melyeknél a testi edzettség jobban szembe ötlene. Igaz, hogy a gyors fejlődés rendkívül nagyfontosságú dolog s ez nem nagyon egyeztethető össze az edzettséggel, mert az edző tényezőknek állandóan kitett állatok valamivel lassabban fejlődnek, bármily intenzíven tápláltsanak különben. Részemről azonban inkább engednék valamit a gyors fejlődésből, csak hogy állataim edzettebbek, betegségekkel szemben ellentállóbbak legyenek. S az ilyeneket kedveli és keresi a magyar gazdaközönség is, s valójában fél az olyan tejen nevelt bikától, amely 10—12 hónapos korában ki van fejlődve s amely ennek következtében annyira el van puhulva, hogy a legtöbb esetben tenyésztésre sem alkalmas. Ezen legelső rangú tenyésztetek egyedeire csak előnyös lehet, ha egész nyáron legelőn tartózkodnak s télen át is legalább néhány órát naponta kifutókban töltönek.

Sem hely, sem idő nincs arra, hogy az egyes tenyésztetek ősmertetésével vagy bírálatával is foglalkozzunk a helyen, annyival is kevésbé, mert a bemutatott tenyésztetek egyedei a tökély oly magas fokán állanak, hogy a bíráló-bizottság is ugyancsak fárasztó munkát végzett, míg a díjakat szét tudta osztani.

A szimmenthali szarvasmarha mellett a berni látszik leginkább terjedőben lenni jobb tenyésztéseinkben, amennyiben ezek voltak legnagyobb számban kiállítva a szimmenthaliak után. És

múltán és mert erősebb csontalapzatuk, némileg durvább testformáik, sötétebb testszínük s az ezzel együtt járó pigmentozott bőrük edzettséggel ellentállóbbakká teszik őket a szimmenthaliaknál, amelyek tenyésztőinek egyrésze szintén szivesebben nyul ma már a sötétebb testszínűekhez. Hunyady László gróf úrményi, Almásy Dénes gróf gyulavári és kétegyházi, Széchenyi Bertalan gróf felsőegyházi tenyésztetei arról tesznek tanúságot, hogy hazai berni anyagunk a legjobb kezekben van s hogy e tenyésztetek anyaga ma is a tökély oly magas fokán áll, hogy a szimmenthaliakkal bátran egy sorba állítható.

A borzderesek nagyon kevés számban voltak képviselve, azok is inkább tehének, bika alig 1—2 darab. Az a néhány darab tehén is azonban óriási tögyével tanúságot tett arról, hogy ez az igazi tejelő állat, amely e tekintetben kétségen kívül tulszárnyalja a szimmenthaliat.

A hazai tájfajtákból elég nagyszámu állat volt kiállítva s akadtak közöttük valóban szép példányok is. Ez a csoport azonban az eddigi kiállítások anyagához mérten javulást nem mutatott s azt bizonyította, hogy ezen csoport tenyésztői, sem a test formáira, sem az anyag egyöntetűségére nagy súlyt nem fektetnek s egyáltalán a tejlőképesség fokozására törekednek, ami bár nem tekinthető hibának, mégis a testformák javítására s az egyöntetűségre is kívánatos volna nagyobb súlyt fektetni.

A sertésállományon azon tenyésztetek anyagát láttuk ez alkalommal is, amelyeket ilyen kiállításokon megszoktunk már látni. A hazai kondorsertések kiállításán a legjobb hazai tenyésztetek mutatták be anyagukat, amelyek ezideig is a tökély oly magas fokán állottak, hogy testformák tekintetében javulást most sem mutathattak. A többek között igen szép anyaggal volt képviselve Wenckheim Frigyes gróf tenyésztete is, melyet azért emelünk ki külön is e helyen, mert koczát állandóan kétszer malacoztatja évente, mert átlagos szaporulata egy-egy malacoztatásra hat darab s azon felül is, amely tényeket szeretnénk követendő példának odaállítani más tenyészteteknek is, mert nagyfontosságú közgazdasági dolognak tartanók, ha jelenlegi koczállományunkkal megkértszerezhetnők sertésállományunkat, lényegesen hozzájárulván ezzel lakosságunk olcsóbb és jobb élelmezéséhez.

A hussertések is nagyobb számban állítottak ki, mint ezideig bármikor s olyan tenyésztetek is megjelentek és pedig igen szép anyaggal, melyek ezideig még nem voltak a tenyészállatvásáron. A kiállított anyag csekély kivétellel hazai viszonyainkhoz teljesen hozzáalakult, tömött szőrzettel, egyenes orronalissal s e helyen fel is hívjuk tenyésztőink figyelmét, hogy erre a két tényezőre, úgy nemkülönben a sonkák teltségére és nagyságára a jövőben is rendkívül nagy súlyt fektessenek.

Az idej tenyészállatvásár arról is tanúságot tett, hogy a Tattersall helyiségei nem elegendők e fejlődő vásárok anyagának befogadására s hogy ennek következtében elodázhatlanul szükséges az állandó tenyészállatvásár helyiségeinek mihamarábbi felépítése. Kovácsy Béla.

GAZDASÁGI NÖVÉNYTAN.

Rovatvezető: Linhart György.

A vadrepeze irtása.

A mezőgazdasági gyakorlatban a sárgavirágú mezei mustárt (*Sinapis arvensis* L.) és a lilán vagy sötétsárgán erezett halványasárga virágú repesérréteket (*Raphanus Raphanistrum* L.) szokták vadrepezezőnek hívni. E két növény nem ritkán együttesen jelentkeznek a vetésekben.

A vadrepeze igen elterjedt gyom, amely főleg a tavaszi vetésekben gyakran oly nagy mennyiségben jelenik meg, hogy a vetést sokszor egészen elnyomja. Főleg az árpa- és zabvetésekben szokott e gyom nem ritkán igen jelentékeny károkat okozni. E káros gyom ellen általában úgy védekezünk, hogy gondosan tisztított vetőmagot használunk vetésre s idejében boronáljuk, illetve kapáljuk a vetést, természetesen száraz időben. Ha nem lehet boronálni vagy kapálni, akkor 15—20%-os vasgáliczoldattal idejében való permetezés által pusztíthatjuk el a vadrepezet. A permetező oldat készítése a lehető legegyszerűbb. Egy magas egyfenékű hordót vagy fakádát megtöltünk vízzel, melynek mennyiségét nagyjából lemérjük. Minden 100 liter vízre 15—20 kg. vasgáliczot számítva, ezt feloldjuk a vízben, még pedig, hogy a vasgálicz gyorsabban oldódjék, azt nem öntjük bele a vízbe, hanem egy lazszövetű zsákba helyezzük s ezt beakasztjuk a hordóba vagy kádba, úgy hogy a zsák a vízben lógjon. Ha a vasgálicz feloldódott, akkor a zöldes színű folyadékot jól megkeverjük s kész a permetező oldat.

Ha nagymennyiségű oldat elkészítése szükségeltetik, akkor, hogy ne keljen a vizet és a vasgáliczot lemérni, egyszerű lesz egy arómétert beszerezni, mely az oldatba beállítva, pontosan mutatja annak töménységét. Ez esetben egy fatartányba megfelelő mennyiségű vasgáliczot teszünk s a tartányt vízzel töltjük meg. Amikor a vasgálicz egy része már feloldódott, akkor a tartányból lefolyatjuk az oldatot egy alacsonyabban elhelyezett kádba vagy hordóba s az aróméterrel megvizsgáljuk annak töménységét. Ha töményebb volna az oldat a kívánt 15—20%-nál, akkor egyszerűen vizet öntünk hozzá, ha higabb lenne, úgy még több oldatot folytatunk le hozzá a tartányból, mindaddig, amíg a kívánt töménységét eléri. Ez eljárás végzéséhez direkt e célra szolgáló készülékeket is konstruáltak.

Egy katasztrális holdra (1600 □ öl), aszerint amint több vagy kevesebb vadrepeze van a vetésben, 200—400 liter 15—20%-os vasgáliczoldat szükségeltetik a permetezéshez. Ha az oldat 15%-os, akkor holdanként 30—60 kg., ha az oldat 20%-os, akkor 40—80 kg. vasgáliczra van szükség. Ha a vadrepeze még fiatal, 2—3 levelű, akkor elegendő lesz a 15%-os oldat is. Ha kedvező eredményt akarunk elérni a permetezéssel, akkor nem szabad takarékoskodni az oldattal. Ha sok a vadrepeze a vetésben, akkor több oldat fog fogyni, mert minden növényt meg kell nedvesítenie a permetezésnek.

Legtöbbször csakis árpa- és zabvetések permetezése szokott szükséges lenni, amelyeknek a vasgáliczoldat nem árt. Hasonlóképpen nem

A selektált (kiválogatott) anyarépákról nyert és impregnált takarmányrépamagnak manapság sem párja, sem konkurencziája nincs. Kapható:

Mauthner Ödön os. és kir. udvari **Budapesten.** magkereskedésében

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

árt az oldat
árpa közé
ved a perm
bujában
kulturális
latok után
kivételt ké

A perme
olyankor,
2—3, legfő
metezünk,
akkor a pe
repeze ke
tezés váln
permetező
pusztított
mattól ne
amig a ne
a permetez
esőre van
mert a még
a növénye

A perme
repeze-per
oldatot ne
ben lővelik
permetező
erőre bere
gazdasági
A permete
hogy az o
tartalmazza
Permezés
ki kell mo
fémét.

Ha elmu
teztet, ak
ki a gyom
mezőgazda
rehető. E
huz, lass
földből a
föld nem
ellenben
pedig gyors
egy részét.

Végül m
sának azt
kedő vadre
kaszálják
tatik a gyo

Még e

A Deuts
évi márczi
jelent meg
des Agrikul
vélem a cz
hogy gazda
lunk oly re
kulturális
hogyan vé

Böttcher
temben ag
edényekben
trágyási é
ményei az
agrikulturfo
heti sem a
szuperfoszf
talajon hat
szólván tek

SZ

árt az oldat a többi gabonafélének sem. Az árpa közé vetett lóhere eleinte látszólag szenved a permetezés folytán, később azonban még bujábban fejlődik utána. A többi gazdasági kulturnövénynek azonban az eddigi tapasztalatok után itélve, ártalmára van a permetezés; kivételt képez a lén is.

A permetezést idejében kell végezni, vagyis olyankor, amikor a vadrepcének még csak 2—3, legfeljebb 4 levele van. Ha tulkorán permetezünk, amikor a vadrepcze még igen fiatal, akkor a permetezés után esetleg még sok vadrepcze kelhet ki s ez esetben újból permetezés válnék szükségessé. Ha ellenben későn permetezünk, akkor a már erős növények nem pusztítottak el. Ha a vetés esőtől vagy harmattól nedves, várni kell a permetezéssel addig, amíg a növények felszáradnak. Legkedvezőbb a permetezésre a meleg, szélcsendes idő. Ha esőre van közeli kilátás, akkor ne permetezzünk, mert a még meg nem száradt oldat lemosatná a növényekről.

A permetezéshez külön e célra készült vadrepcze-permetezőket használnak, melyek az oldatot nem porlasztják, hanem finom cseppekben lövelik ki. Vannak hordozható és toiható permetező, utóbbiak ismét kézi és fogatos erőre berendezettek, melyek bármely mezőgazdasági géppár közvetítésével beszerezhetők. A permetezőket használatánál ügyelni kell arra, hogy az oldat semmi olyan tisztátalanságot ne tartalmazzon, amely a permetezőket eltömlhetné. Permetezés után a készüléket vízzel gondosan ki kell mosni, mert a vasgálic megtámadja a fémét.

Ha elmulasztottuk az idejében való permetezést, akkor gyomlálógép segítségével irhatjuk ki a gyomot. Ily gyomlálógép szintén minden mezőgazdasági géppár közvetítésével beszerezhető. E gyomlálógép, amelyet egy ló könnyen húz, lassan vontatva gyökereitől kihuzza a földből a vadrepczét és egyéb gyomokat, ha a föld nem nagyon száraz és nem kemény, ha ellenben a talaj száraz és kemény, a gépet pedig gyorsan vontatjuk, akkor az csak a szár egy részét, a virágot és termést tépi le.

Végül meg kell említenem a vadrepcze irtásának azt a módját, amikor a vetésből kiemelkedő vadrepczenövények virágait sarlózzák vagy kaszálják le, amivel többé-kevésbé korlátozzatik a gyom magbamenése. *Linhart György.*

TRÁGYÁZASTAN.

Rovatvezető: Cserháti Sándor.

Még egyet-mást az agrikulturnövényekről.

A Deutsche Landwirtschaftliche Presse 1908. évi március 18-iki számában dr. Böttcher tanártól jelent meg egy cikk „Über die Wirkung des Agrikulturnövényes“ czimen. Időszerűnek vélem a cikk ismertetését annyival is inkább, hogy gazdaközönségünk lássa, miszerint a nálunk oly reklámmal kínált Pechmann-féle agrikulturnövényről saját hazájában a szakkörök hogyan vélekednek.

Böttcher dr. több más nyers foszfáttal egyetemben agrikulturnövényekkel is végzett tenyészedényekben trágyázási kísérletet, hogy annak trágyázási értékét megállapítsa. A kísérlet eredményei azt mutatják, hogy a Pechmann-féle agrikulturnövény nemcsak hogy nem helyettesítheti sem a Thomas-salakot, annál kevésbé a szuperfoszfátot, de normális, vagyis nem savanyu talajon hatása olyannyira csekély, hogy ugyszólván tekintetbe sem vehető. A kísérlet ered-

ményeinél az egy gramm szuperfoszfát vízben oldható foszforsavának hatását 100-nak véve a következő eredményhez jutunk:

	Egyszeres adag	Kétszeres adag
Kétszeres szuperfoszfát	100	100
Thomassalak	98	—
Agrikulturnövény I.	6	6
Agrikulturnövény II.	12	12

A kísérleti adatok szerint tehát az agrikulturnövény foszfát mesze marad a szuperfoszfát mögött. De utóhatása sem mondható valami nagy, amint az ugyanezen kísérlet eredményeiből kitűnik. Így ezen kísérletnél az utónövényről nyert terméstöbblet szárazanyagban 1 gr. foszforsavra vonatkoztatva a következő:

Kétszeres szuperfoszfátnál	46.0 gr.
Thomas-salaknál	47.3 "
Agrikulturnövény I.	22.5 "
Agrikulturnövény II.	19.0 "

Ezek szerint tehát az agrikulturnövény utóhatása az első esetben a szuperfoszfátnak csak fele, a második esetben pedig ennél is alacsonyabb. Természetes, hogy a Pechmann agrikulturnövényét az ilyen és ehhez hasonló eredmények nem kedvezők. Ez ellen Pechmann fel is szól az azt hozza fel kifogásul, hogy valamely trágyaféleség hatásképpessége nem tenyészedényben állapítandó meg, mert az arra nem alkalmas, hanem igenis szántóföldi kísérlettel. Nézetek szerint a szántóföldön végzett kísérleteknél a vízben oldható foszforsav és az agrikulturnövény foszforsava között a különbség csak pár % lehet.

Pechmann ezen állítását azonban már többen és többször megczáfolták. Így Böttcher dr. szintén végzett az agrikulturnövényekkel szántóföldön trágyázási kísérleteket, melynek eredményei nagyon is ellentmondanak Pechmann állításának. A kísérlet oly talajon végeztetett, mely 0.25% meszet, 0.112% nitrogént és 0.012% citromsavban oldható foszforsavat tartalmaz. A talaj mélyrétegű homokos gyagtalaj volt. A talaj megmunkálása őszi szántásból és tavasszal pedig porhanyításból állott. A műtrágyákat április 8-án szórták ki, mely alkalommal a salétromnak csak felét szórták el, a másik fele pedig f-játrágyának maradt. A kísérlet áros parcellákon volt beállítva. Az alsótrágya parcellánként 2 kg. 40% káli és 1.5 kg. salétrom volt. A foszforsavtrágyából két-két parcella mindig ugyanazon mennyiséget kapta és pedig az első kettő 1 kg. szuperfoszfátot (18.2% vízben oldható foszforsav), a következő két parcella ugyanebből 2 kg.-ot. Az 5. és 6. parcella kapott 1 kg. agrikulturnövényt (20.66% összes foszforsav), a 7. és 8. parcella pedig ugyanebből az agrikulturnövényből 2 kg.-ot. A szem- és szalmatermés középértékben a következő:

	Összes termés kg.	Szemtermés kg.	Szalmatermés kg.
Trágyázatlan	80.5	37.08	43.42
1 kg. szuperfoszfát	88.5	39.61	48.89
2 " " "	93.0	44.21	48.79
1 " agrikulturnövény	82.5	38.68	43.82
2 " " "	88.5	40.22	48.28

	Szem és szalma kg.	+ a trágyázatlanhoz hasonló	A szuperfoszfáttal trágyázottat 100-nak véve
Trágyázatlan	80.5	—	—
1 kg. szuperfoszfát	88.5	8.0	100
2 " " "	93.0	12.5	100
1 " agrikulturnövény	82.5	2.0	25.0
2 " " "	88.5	8.0	64.0

Amint tehát látható, Pechmann előbbi állítását ezen kísérlet eredményei egyenesen megczáfolták, mert ezen szántóföldön végzett összehasonlító kísérlet épp oly kedvezőlen eredményt adott az agrikulturnövényre nézve, mint a tenyészedényekben végzett.

Haselhof dr. szintén végzett hasonló szántóföldi kísérleteket, melyek talán valamivel kedvezőbb eredménnyel végződtek, mint az előbb említett, mégis a kísérletről szóló jelentését Haselhof dr. a következő szavakkal végzi: „Noha az agrikulturnövény értékeire vonatkozó kísérletek folytatását szükségesnek tartom, mégis azt hiszem, hogy az eddigi eredményeim alapján és tekintettel a mások által elért eredmények alapján is, mezőgazdáinknak az agrikulturnövény alkalmazását nem ajánlhatom.“

Az agrikulturnövényekkel végzett kísérletek majdnem mindegyike egybehangozóan annak csekély értéke mellett szól. E kedvezőtlen kísérleti eredmények ellen oly módon igyekeznek Pechmann védekezni, hogy több neves agrikulturnövény munkájára hivatkozva, azok kiadványait a maga czéljainak megfelelően magyarázza. Pechmann eme eljárása ellen már többen felszóltak s így többek között Stoklasa dr. a következőket írja: „A Pechmann-féle röpiratok hivatkoznak arra, hogy a vízben oldható foszforsav a talajban nagyobb részt ismét oldhatatlanná válik, de ez a nevezett részről nagy tévedés. Azt mindenesetre kimutattam — ami különben is már régóta ismert dolog — hogy a szuperfoszfát vízben oldható foszforsava, vagyis a monokalciumfoszfát és az orihofoszforsav a talajban vízben oldhatatlanná válik oly módon, hogy ugynevezett „viszament“ foszforsav lesz, azaz: dikalcium és dimagnéziumfoszfát, továbbá monodiferrifoszfát és monodialumíniumfoszfát stb. Ezen oldhatatlan foszforsavvegyületek azonban szénsavtartalmu víz és gyenge szerves zsírsavak behatása következtében ismét oldhatókká válnak.“

Amint kísérleteinkkel kimutattuk, a visszafeloldott foszforsav átalakulása és a Thomas-salak tetrakalciumfoszfátja a fenti behatások alatt igen gyorsan alakul át, ez azonban az agrikulturnövényre nem mondható.

Ha tehát az agrikulturnövény oldhatatlan foszforsavának ugyanazon fiziológiai értéket tulajdonítanánk, mint a szuperfoszfát és Thomas-salak foszforsavának, akkor ez semmiképpen sem mondható helyesnek.“

Hasonlóképpen járt el Pechmann Koch dr. göttingeni tanárral szemben is, úgy hogy Kröber, Koch dr. munkatársa kénytelen volt Pechmann állításait megczáfolni. Kröber czáfolatában hivatkozik arra, hogy Pechmann reklámjában Koch dr. és Kröber dolgozatát idézve azt teljesen fordítva értelmezi s nekik ugyszólván teljesen lehetetlen állításokat tulajdonít. Pechmann többek között azt állítja, hogy az agrikulturnövény, mint puha foszfát sokkal hatékonyabb, mint a többi kristályos foszfát. Reklámjában ez a következőleg van felvéve: A puha foszfátok, aminő az agrikulturnövény is, a talajátalakulások folytán asszimilálódnak, míg a kristályos foszfátok finoman megőrölt formában is nehezen olthatók. Pechmann ezen helytelen állításának bizonyítására Koch dr. és Kröber dolgozatát említi föl. Hogy a kérdéses dolgozat mily módon van elferdítve, azt bizonyítja Pechmann reklámja, melyben a következők állanak: „A talajátalakulásoknál, amint azt egyes kutatók, pl. Koch dr. göttingai tanár is írja, a baktériumok az organikus anyagból és a talaj szénsavából organikus savakat készítenek, mely képessé teszi őket arra, hogy a puha nyers foszfátok foszforsavát, aminő az agrikulturnövény is, vízben

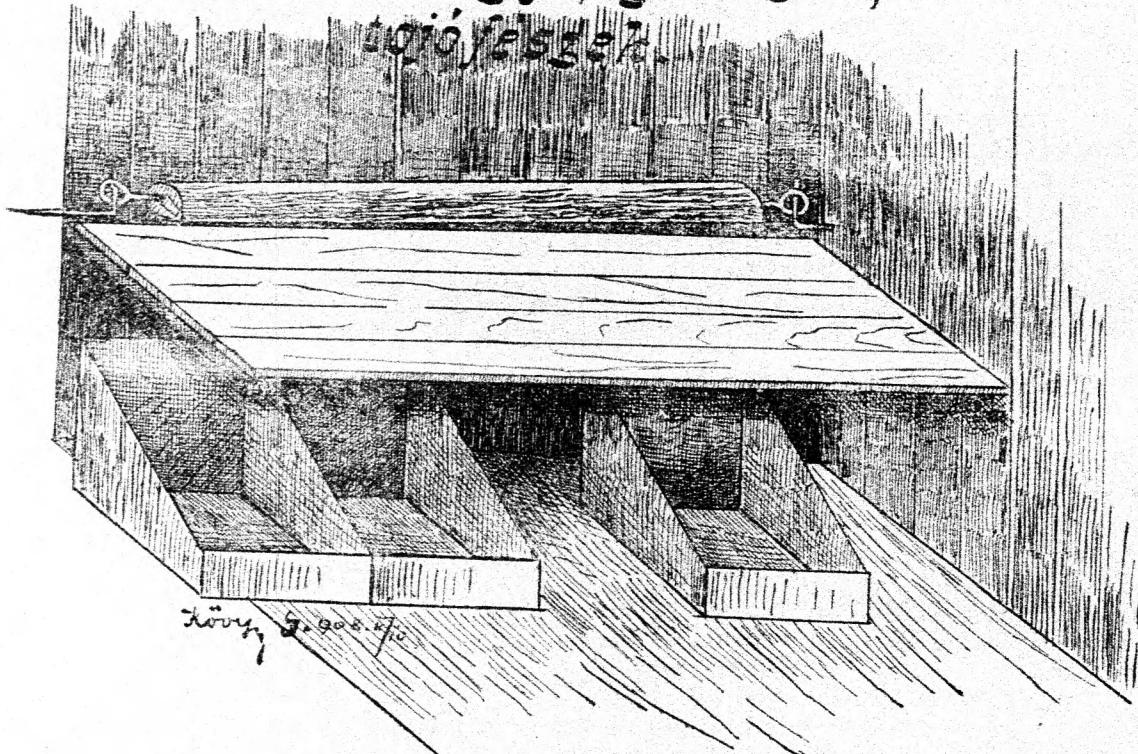
Szivattyúk és Mérlegek különleges gyár **Garvenswerke,** WIEN, II., Handelsquai No. 130. Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

oldhatóvá alakítják s így a növényeknek hozzáférhetővé teszik." Kröber Pechmann ezen állítása ellen kel ki s kijelenti, hogy közleményük teljesen ki van forgatva a valójából és hogy Pechmann nekik ugyszólván valóitan és teljesen hibás állításokat tulajdonit Koch dr. vizsgálataival kimutatta, hogy a talajbaktériumok működését a szénsavas mész akadályozza. Az agrikulturfoszfáttal a talajba mintegy 30% meszet viszünk, így tehát belátható, hogy ezzel

fogadható el kifogástalannak, mert az oldó tényezők (baktériumok és szénsav) vagy teljesen hiányoztak, vagy csak nagyon kis mértékben voltak meg. Mindazonáltal itt az utóhatás az agrikulturfoszfátnál 73·1, míg a szuperfoszfátnál 74·8 volt, tehát a különbség jelentéktelen."

Tényleg azonban a foszforsav trágyázás Böttcher kísérleténél a következő eredményt adta:

ülőrud, trágyafogódeszka, tojófészek

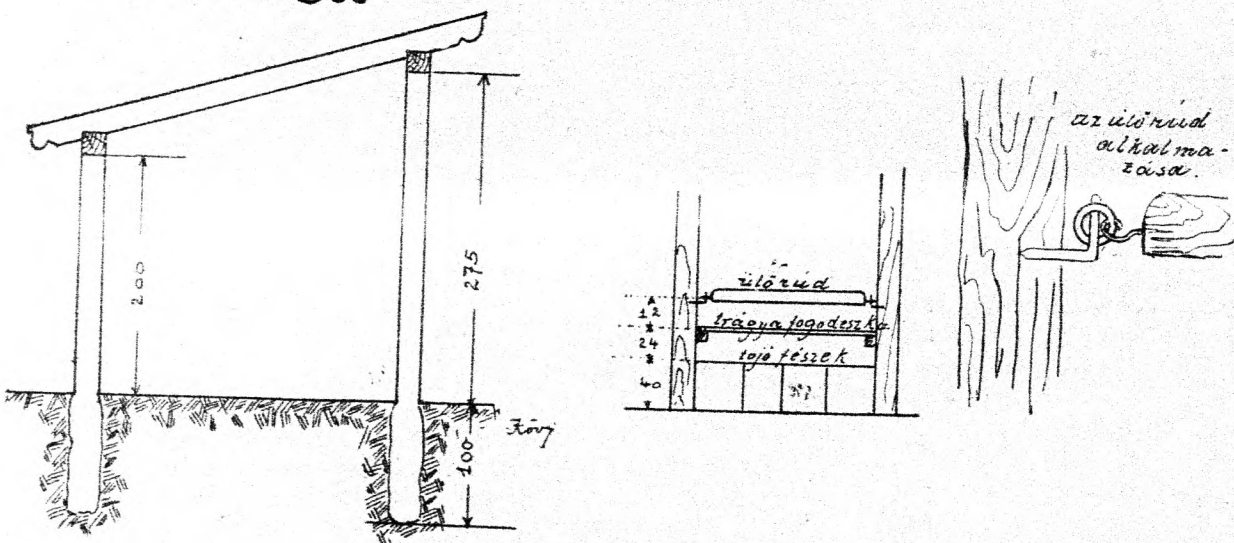
73. ábra. Baromfi-ülőrud, trágyafogódeszka és tojófészek.

a talajbaktériumok működését nemhogy elősegítene, hanem ellenkezőleg, csak hátráltatjuk. Eppen az agrikulturfoszfát e nagy mérszartalma miatt nem dolgozzák fel ezen nyers foszfátokat szuperfoszfáttá, mert a tulsok szabad mész sok kénsavat köt le, miáltal feldolgozásuk költségessé válik.

Hogy Pechmann az egyes kísérleteket a maga céljaira hogyan használta föl, arra legjellemzőbb példát szolgáltat Böttcher egyik kísérlete. Böttcher ezen kísérlete is az agrikulturfoszfát

	Lég-szárazanyag	Szárazanyag	A foszfor-1 g. foszorsavra nyert termék-többslet	számított termék-többslet
Trágyázatlan	62·2	54·1	—	—
Kétszeres szuperfoszfát, 0·25 g. vízben oldható foszforsav	74·8	65·6	11·5	46·0
Agrikulturfoszfát I, 0·46 g. összes foszforsav	73·1	63·1	9·0	22·5
Agrikulturfoszfát II, 0·40 g. összes foszforsav	71·0	61·7	7·6	19·0

oldalnézet

74. ábra. Baromfiólrészek oldalnézete.

alacsony hatásképessége mellett szól s mégis Pechmann kimutatja ezen kísérleti adatokból, hogy az agrikulturfoszfát hatása a szuperfoszfátétól csak nagyon kevéssel tér el. Pechmann ezen kísérleti eredményeket reklámjában a következőleg vette föl: „Böttcher dr. idézett kísérlete a foszforsav hatására vonatkozik. Ez a kísérlet kizárólag edényekben végeztetett, mely azonban még tudományos szempontból sem

Az agrikulturfoszfát tehát mindkét esetben a második évben a felével hátrább maradt, mint a kétszeres szuperfoszfát. Pechmann itt egyszerűen a 0·25 g. vízben oldható foszforsav és a 0·46 g. összes foszforsav hatását összehasonlítva mutatta ki, hogy a két trágyaféleség között a hatáskülönbség mily csekély.

Mindezekből csak a látható, hogy a kevésbé értékes agrikulturfoszfátnak mily módon csinál-

nak reklámot. Iggena dr. a „Der Landwirt“ című ujságban utal arra, hogy a nyers foszfátok hazájában: Franciaország és Belgiumban már rég nem használják, mert maguk a gazdák mutatták ki, hogy mily kevéssé értékes trágya. Így pl. Müntz és Girárd francia agrikultur: chemikusok a következőleg írnak a nyers foszfátok alkalmazásáról: „A nyers foszfátok való trágyázás kérdése azelőtt élénk vita tárgya volt. Ma azonban már szóba sem jöhet, mert mezőgazdáink maguk meggyőződtek hatástalanságukról. Aki agrikulturfoszfátot, Lüttich-, avagy Eiplyfoszfátot vesz, az a pénzt hiába adta ki.“ Ugyancsak Iggena dr. egyik magánközleményében határozott állást foglal a nyers foszfátok alkalmazása ellen.

Németországban a „Der Verband landwirtschaftliche Versuchstationen in Deutsche Reich“ az utolsó drezdai nagygyűlésén az agrikulturfoszfát alkalmazása ellen foglalt állást. A főnt nevezett szövetség ezen állásfoglalásával Pechmann a németországi piacát ugyszólván teljesen elveszítette. Pechmann agrikulturfoszfátjának új piacot Magyarország területén akar szerezni. Mezőgazdáink jóhiszeműségére számítva hatalmas reklámot indítottak az agrikulturfoszfát érdekében. Ha azonban a nyers foszfátok alkalmazását a nyers foszfátok hazájában kerülik s Németországban is óva intik a gazdákat annak alkalmazásától, ugy mezőgazdáinknak szintén óvakodniok kell az agrikulturfoszfát vásárlásától, mert aki agrikulturfoszfátal trágyáz, az Girardi szavai szerint „a pénzt hiába dobta ki.“

Floderer Sándor.

BAROMFITENYÉSZTÉS.

Hogyan rendezzük be baromfi-telepünket?

Egyike ez azon kérdéseknek, amelyeken egy kezdő tenyésztő oly kevéssé tud eligazodni. A legtöbbben ama téves hitben élnek, hogy minden az udvarházban, avagy a gazdaság egyéb pontján fölőlségessé vált helyiség, épület teljesen megfelel a baromfiak részére. Hat szó sincs róla, ha vannak ily helyiségek, azok többé-kevésbé a megfelelő módosításokkal és berendezéssel elég jól meg fognak új céljuknak is felelni, azonban meggondolandó, nem-e lenne helyesebb új ólnak építése? A baromfi is egy tényezője a gazdaság jövedelmének. A gazdaságközönség, igen bölcsen, szakit a régi előítélettel s kezd oly szempontokból is a baromfitenyésztéssel foglalkozni, mint amely egy jövedelmet nyújtó üzletágat méltán megillet. Am abban a pillanatban, amikor valaki ily álláspontra helyezkedik, tisztában lett egyuttal avval is, hogy baromfiak csak akkor lesznek igazán hasznára, ha tenyésztésük összes szükségleteit megadja, vagyis gondoskodik baromfiainak megfelelő elhelyezéséről, ápolásáról és takarmányozásáról, illetve oly eljárások gyakorlásáról, amelyek magas tojáshozamot és kielégítő szaporulatot (mint husterményt) biztosítanak részére.

Ez alkalommal mi a baromfiak elhelyezését fogjuk tárgyalni, illetve megismertetjük mindama dolgokat, melyek az ól megépítésénél, az udvarok helyének kiválasztásánál, a berendezkedésnél általában fontosak.

Általánosságban elmondható, hogy vagy szabadon tartja valaki baromfiit, vagy az u. n. zárt udvarban (egy körülzárt hely), ahonnan csupán a gazda közbenjöttével juthatnak ki a baromfiak. Eddig talán általános volt a nézet, hogy a gazdasági baromfitenyésztés a nyílt udvarformát, míg a fajtatenyésztők a zárt udvart alkalmazhatják. Ez merőben téves fel-fogás! A gazdasági, vagyis oly baromfitenyésztés, mely terményeit élelmicikként óhajtja értékesíteni, anyatórzseinek kellő ellenőrzése miatt igenis igényli a zárt udvart is, de már a nevelés jórészt s a termelő állomány szabad legelgetésének szükségessége megint a szabad területekre gravitál.

Ezzel az Az udvar kedjen:

1. szélme
 2. lehető
 3. száraz
 4. fás és
- Ennek es toljuk.

Az udvar hogy annak a jóság; a pontból is az ily terü

Aki szük varát, hely hányásokat munka kifej a jóságot. mokes rész egy meste részükre s a lyezünk el, biztosítjuk gének, élér nélküldzhető sővény, fer védjük.

Az udvar jöttünk, lás amelynek n letet alakít avagy ujat

Melyek m az ól építés

1. Az ól lokzati rész nézzen. Ajt keressük.
2. Az ól hogy a be h deg évsza h az ól vizont ne bűzőssé s a

3. Ügyelj lőzta, mint legyenek ké legapróbb r tökéletesebb

4. Nem e mében vett kodni, hane mentes és r

Amely ól feltételre fig a napot n az ól, ha b dig tisztább

Az ól ürte négyzet ól fölőbb 7 ty nyáron, a n Mag-sságmé hogy az álla zoghasson.

baromfiak a ürtartalom a ben, ha mid

1. egy há
2. egy fed

dóbel (egy s A hálóhel behatások e deszka vagy kaparó egy

Könnyen 1. padlója

2. ha a fa

hőszagmentes Olcsó pad amelyet azo drágább, de a cement, tunk elő. Te háló- és toj

Ezzel az udvarforma kérdését el is intéztük. Az udvar helyének megválasztásánál törekedjen:

1. szélmentes,
2. lehetőleg déli fekvésű, naptüzéses,
3. száraz,
4. fás és cserjés terület kiválasztani.

Ennek esetleges hiányát ültetvényezéssel pótoljuk.

Az udvar beosztása lehetőleg olyan legyen, hogy annak mindig csupán egyik felét járhasa a jószág; az ily beosztásnak egészségügyi szempontból is előnyei vannak, réven annak, hogy az ily terület mindig tiszta marad.

Aki szűkebb helyen rendezi be baromfiudvarát, helyesen teszi, ha műdombokat, földhányásokat készít, melyek megjárása bizonyos munka kifejtését igényelvén, tevékenyebbé teszik a jószágot. Az udvar területén legyen egy homokos rész is — fürdéshez. Ha emellett egy-egy mesterséges trágyadombot is készítünk részükre s abba időnkint friss istállótrágyát helyezünk el, ezzel főként téli időre is tekintettel biztosítjuk mindazt, ami tyukféinek egészségének, élénk vérmérsékletének fenntartásához nélkülözhetetlen. Területünk északi oldalát eleven sövény, fenyő vagy cserjék ültetvényezésével védjük.

Az udvar helyének megválasztásával tisztába jöttünk, lássunk már most egy egyszerű példát, amelynek nyomán akár meglevő helyiséget, épületet alakíthatunk át megfelelő baromfi óllá, avagy újat készíthetünk.

Melyek már most azon irányelvek, melyekre az ől építésénél figyelemmel kell lennünk?

1. Az ől fekvése olyan legyen, hogy a homlokzati rész (ajtó, ablak) lehetőleg déli irányba nézzen. Ajtóval, ablakkal mindig a déli oldalt keressük.

2. Az ől ürtartalma mindig oly nagy legyen, hogy a benne elhelyezett baromfiak a téli, hideg évszakban azt annyira bemelegíthessék, hogy az ől minimális hőfoka $+4\text{ C}^\circ$ legyen s viszont ne legyen oly kicsiny, hogy a levegőt bűzös s az egészségre ártalmasa tegye.

3. Ügyeljünk arra, hogy őlünknek egy padlózata, mint a falak és a mennyezet oly módon legyenek készítve, hogy abban a tisztaság a legapróbb részletekre is kiterjeszkedve, minél tökéletesebben legyen fenntartható.

4. Nem elegendő csupán a szó szoros értelmében vett háló-, illetve tojóhelyről gondoskodni, hanem kössük össze őlünköt fedett, szélmentes és mégis nyílt kaparó-, fürdőhelylyel.

Amely ől építésénél e négy pontba sorolt feltételre figyelemmel voltak, az jó.

A napot nem csupán a baromfi szereti, hanem az ől, ha belsejébe a nap fénye is eljut, mindig tisztább, egészségesebb.

Az ől ürtartalma akárcsak helyes, ha egy méter négyzet ől alapterületre legalább 5 és legföllebb 7 tyukot számítunk. (A kisebb szám nyáron, a nagyobb télen helyezhető el benne.) Magasságmérletei pedig oly nagyok legyenek, hogy az átlagember benne akadálytalanul mozoghasson. Ez a kisebb, az őlben elhelyezett baromfiak által is kellő melegen tartott ől-ürtartalom akkor valósítható meg legegyszerűbben, ha minden ől áll

1. egy háló- és tojóhelyből (egy szoba)
2. egy fedett kaparó vagy nappali tartózkodóból (egy szoba).

A hálóhely kisebb s hogy a külső légköri behatások ellen jobban védessék vagy kettős deszka vagy tömör falból építtessék, míg a fedett kaparó egyszerű deszképitmény egyes falal.

Könnyen tisztogatható az ől, ha

1. padlója tömör anyagból készül,
2. ha a falak és a mennyezet repedés- illetve házagmentesen építettek meg.

Olecsó padló a jól ledöngölt gyagpadló, amelyet azonban évenként ujjal kell felcserélni; drágább, de tisztasági szempontból ajánlatosabb a cement, amit házilag elég olecsón állíthatunk elő. Természetesen cementpadlót csak a háló- és tojóhelyen alkalmazunk.

Repedésmentes falat és mennyezetet készíthetünk kettős deszkafalból, a belső falazatot kátránypapírral kitapétázva s a két papír összeérési helyén mész, gipsz és enyveverékkel befestve.

A két deszka között ajánlatos a föld színén 40—50 cm. magasságig beton-, azonfelül fűrészportömest alkalmazni.

Igen jó meleg ől készíthető vályogból is, de természetesen használható építésre minden építési anyag, amely helyszínén a legolcsóbban beszerezhető.

Ezen szempontok figyelemmel tartásával ajánljuk eme közlemény kapcsán bemutatott őlát kivitelre, mint olyant, mely belső berendezése, olecsó kivitele folytán gazdasági tenyésztők részére egyike a legmegfelelőbbeknek.

A 75. ábrán látható homlokrajz egyuttal azt is magyarázza, hogy nyáron (meleg időszak) a baromfi a nappali kaparóhelyen is olasztható, míg a téli ólész ilyenkor mint ke-tetőhely használható ki. Lehetővé teszi ezt a kaparószin bomlokzati alkalmazott sodronyfonat.

A 76. ábrán ezen ől alaprajzát látja az olvasó. Az alkalmazott méretek szerint a téli ől (=ól) $4,5\text{ m}^2$ alapterületű lévén, elhelyezhető az őlben mintegy 25—30 tojótyúk. Ezen ábrán látható „T” jelzés trágyafogó deszkát, míg „Tf” = tojófészket jelent. A két kaparóhelyet elválasztó szakadozott vonal sodronyfonatnak felel meg.

A 73. ábra az ől berendezését magyarázza. Látható itt, hogy a tojófészkek fölött egy deszkalap — a trágyafogó deszka — nyer alkalmazást, míg e fölött a vaskapcsos ülörud

tési anyag, amely helyszínén a legolcsóbban beszerezhető.

Ezen szempontok figyelemmel tartásával ajánljuk eme közlemény kapcsán bemutatott őlát kivitelre, mint olyant, mely belső berendezése, olecsó kivitele folytán gazdasági tenyésztők részére egyike a legmegfelelőbbeknek.

A 75. ábrán látható homlokrajz egyuttal azt is magyarázza, hogy nyáron (meleg időszak) a baromfi a nappali kaparóhelyen is olasztható, míg a téli ólész ilyenkor mint ke-tetőhely használható ki. Lehetővé teszi ezt a kaparószin bomlokzati alkalmazott sodronyfonat.

A 76. ábrán ezen ől alaprajzát látja az olvasó. Az alkalmazott méretek szerint a téli ől (=ól) $4,5\text{ m}^2$ alapterületű lévén, elhelyezhető az őlben mintegy 25—30 tojótyúk. Ezen ábrán látható „T” jelzés trágyafogó deszkát, míg „Tf” = tojófészket jelent. A két kaparóhelyet elválasztó szakadozott vonal sodronyfonatnak felel meg.

A 73. ábra az ől berendezését magyarázza. Látható itt, hogy a tojófészkek fölött egy deszkalap — a trágyafogó deszka — nyer alkalmazást, míg e fölött a vaskapcsos ülörud

tési anyag, amely helyszínén a legolcsóbban beszerezhető.

Ezen szempontok figyelemmel tartásával ajánljuk eme közlemény kapcsán bemutatott őlát kivitelre, mint olyant, mely belső berendezése, olecsó kivitele folytán gazdasági tenyésztők részére egyike a legmegfelelőbbeknek.

A 75. ábrán látható homlokrajz egyuttal azt is magyarázza, hogy nyáron (meleg időszak) a baromfi a nappali kaparóhelyen is olasztható, míg a téli ólész ilyenkor mint ke-tetőhely használható ki. Lehetővé teszi ezt a kaparószin bomlokzati alkalmazott sodronyfonat.

A 76. ábrán ezen ől alaprajzát látja az olvasó. Az alkalmazott méretek szerint a téli ől (=ól) $4,5\text{ m}^2$ alapterületű lévén, elhelyezhető az őlben mintegy 25—30 tojótyúk. Ezen ábrán látható „T” jelzés trágyafogó deszkát, míg „Tf” = tojófészket jelent. A két kaparóhelyet elválasztó szakadozott vonal sodronyfonatnak felel meg.

A 73. ábra az ől berendezését magyarázza. Látható itt, hogy a tojófészkek fölött egy deszkalap — a trágyafogó deszka — nyer alkalmazást, míg e fölött a vaskapcsos ülörud

tési anyag, amely helyszínén a legolcsóbban beszerezhető. Az ülörudak egymás ől távolsága 20—25 cm. Az ilyen berendezést helykimelés miatt tanácsos alkalmazni, amit tehetünk annál is inkább, mert kezelése semmi nehézséggel sem jár. Az ülörudak vaskapcsos végét állandóan olajozzuk a tetvek ellen.

Végül a 74. ábra metszetekben nyújt a kivitelhez részletes utmutatást. Kövy József.

LEVÉLSZEKRÉNY.

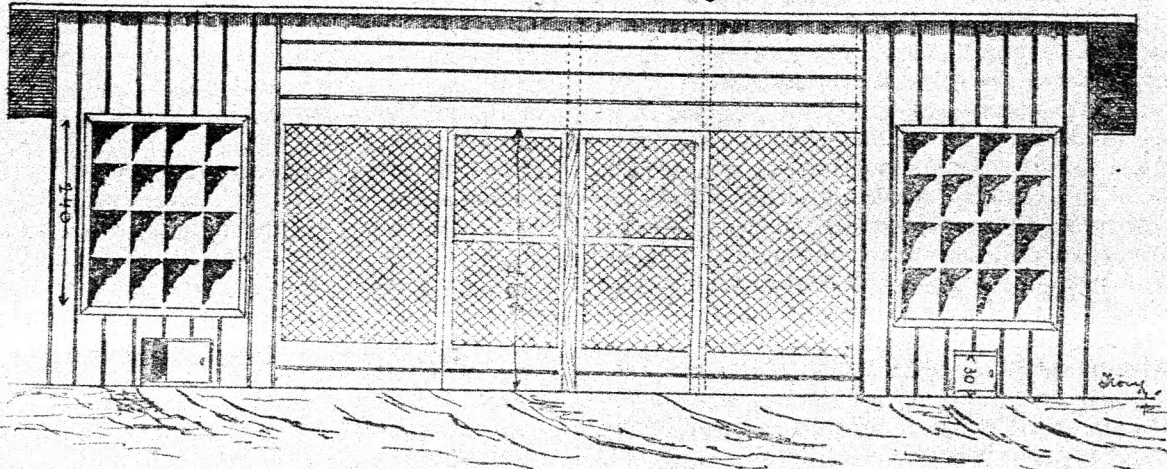
Tudnivalók.

1. Csak OMGE. tagok és előfizetők kérdésre válaszolunk.

2. A kérdés, valamint a szakcikk a papírnak csak az egyik oldalára irandó.

3. Csakis olvasható névaláírással és a lakhely megjelölésével ellátott levelekre adunk feleletet.

homlokrajz.

75. ábra. Baromfi-helyiség homlokrajza.

4. Eredeti okmányokat a levélhez csatolni nem jó, mert elkallódhat.

5. Külön levélben csak ritkán válaszolhatunk, mivel az országban szerkesztőt lakó szakembereink válaszait közérdekű voltuknál fogva a lapban közöljük.

6. Címváltozás, mutatószámkerés, valamint a hirdetési ügyek a kiadóhivatal címére küldendők.

7. Beteg növények a m. kir. növényélet-és kórtani állomás címére (Magyaróvár) küldendők.

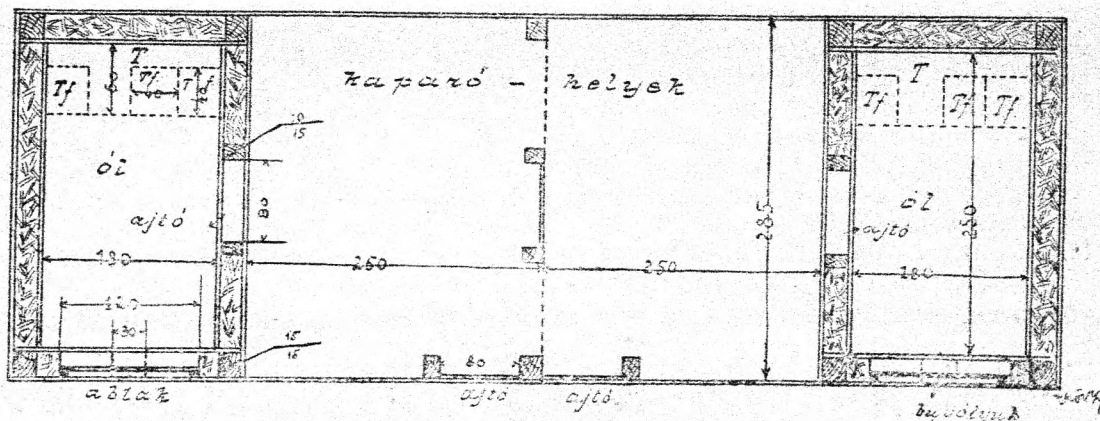
8. Folyamatban levő peres ügyekhez hozzá nem szólunk.

9. Rovarok, rovarkártól pusztuló növények a m. kir. rovartani állomás címére (Budapest, II., Debrői-ut 13.) küldendők.

10. Vegyelemzésre szánt minták a m. kir. országos kémiai intézet (Budapest, II., Oszlop-utca 26) vagy pedig az összes gazdasági akadémiákon (M. Óvár, Keszthely, Debrecen, Kolozsvár, Kassa) rendszeresített vegy-kísérleti állomások valamelyikéhez küldendők, melynek vegyelemzési költsége a beküldőt terheli.

11. A szerkesztőség semmiféle áru-, vagy állás-közvetítéssel nem foglalkozik.

alaprjz.

76. ábra. Baromfi-helyiség alaprajza.

látható, ilyen ülörud 25 tyuknak 3 drb lesz elegendő. Az ülörudak egymás ől távolsága 20—25 cm. Az ilyen berendezést helykimelés miatt tanácsos alkalmazni, amit tehetünk annál is inkább, mert kezelése semmi nehézséggel sem jár. Az ülörudak vaskapcsos végét állandóan olajozzuk a tetvek ellen.

Végül a 74. ábra metszetekben nyújt a kivitelhez részletes utmutatást. Kövy József.

12. A válasz helyét a szerkesztőség határozza meg, ezért a kérdésttevő mind a Levélszekrény, mind a Szerkesztői üzenetek rovatot kísérje figyelemmel.

Sürgős kérdések elintézésére e rovatban nem vállalkozhatunk, mert az legalább is ket hetet venne igénybe. Kérjük tehát a kérdéseket idejében beküldeni.

II. felelet a 150. sz. kérdésre. A „Köztelek“ 150. sz. kérdésére én is bátor vagyok észlelteimet következőkben összefoglalni: Az ezévi réparothadásra vonatkozólag tapasztalataim a következők voltak: Répám eddig még sohasem romlott meg, pedig már 16 éve önállóan gazdálkodom. Eddigi répakazalásom következő volt. A répa $1\frac{1}{2}$ m. magas kupokba lett behordva, vékonyan beszalmázva és vékonyan leföldelve lesz, csupán az orom két oldalán 50—50 cm.-re föleletlen maradt mindaddig, míg az erősebb fagyok be nem állottak. Ilyen eljárást követtem ez évben is és már január első hetében rohamosan kezdett a répa rothadni. A répát a további romlástól megóvándó, répavágóimmal megvágattam és gödrökbe rakattam be lóherépolívával keverve és mondhatom a bevermelés remekül sikerült. Ezen bevermeléssel sikerült 1000 q. répát megmenteni az elromlástól. Veleményem szerint az ezévi romlás kizárólagos oka az október első hetében fellépett 2—3 éjjeli erős fagyban keresendő. A répának, nem úgy mint máskor, kis lombozata volt az idén és így a fagyás a répa fejlődésének rostjait megtamadia, ránczos lett, fonnyadt szinezetet mutatott. A kevés lombozatot a szeptember-októberi szárazság okozta. A répa fejletlensége szerintem nem lehetett az elromlás oka, mert nagyon sokszor maradt fejletlen a répa és még sem romlott el. *Weinberger Samu.*

Szőlőkaróra alkalmas akácshangok. 221. kérdés. Egy alföldi szőlőtelepen létesített akácshangolat, mely a 2. esztendő óta van a csemetekertből a faiskolába kiültetve — szőlőkarónak termelési céljából hogy kell a következő években metszeni, illetve kezelni és meddig? Megjegyezve azt, hogy az első évben a fiatal fák a földtől 10 cm.-re lettek visszametszve. *Egy ifjú gazdász.*

Felelet a 221. sz. kérdésre. Az átültetett most 2-od éves akácshangot hagyjuk 3—4 évig a helyén, legfeljebb oldalágaitól tisztogassuk s ha a közepén mérve 5—6 cm. vastagságot elért és legalább $1\frac{1}{2}$ —2 m.-ig ágtszta, mint gömbölyű szőlőkaró felhasználható. *F. J.*

Dohányföld tavaszi előkészítése. 222. kérdés. Ősszel a dohányföldemet megtrágyáztattam és alászántattam, most tavasszal ültetés előtt a földet csak erős grubberokkal akarom mélyen megjáratni és boronával a földet jól elaprózni. Dohányosaim ellenkeznek és azt akarják, hogy legalább egyszer szántassam meg ültetés előtt. Én a téli nedvességet nem akarom a szántás által csökkenteni, de a dohányosok azt mondják, hogy igen gazos lesz a földjük, de azt hiszem, hogy a gazosság ellen kapálással lehet segíteni és így ha nem szántatom a földet, hanem csak grubberoztatom, nagyobb termés-eredményt érek el. Kérem megírni, mi a helyesebb? *H. O.*

Felelet a 222. sz. kérdésre. Én már évek óta követem azt az eljárást, hogy az ősszel a kellő mélységre (25 cm.) felszántott földet, tavasszal csak grubberolás (extirpálás) és fogasolással készítem elő a dohány ültetésére és pedig a legjobb eredménnyel. Korán tavasszal, amint a föld kellően megszikkadt, fogasoltatok, a korai tavaszi vetések befejeztével grubberoltatok 16—18 cm. mélyen. Amint a föld ismét gyomosodni kezd, újlag fogasoltatok s a dohány ki-

ültetése előtt újlag grubber (extirpátor) jár a földön 15 cm. mélységig, ezt fogasolás, hengezés és a dohány ültetése követi. Ezen eljárással nemcsak a téli nedvességet konzerválom, hanem a fejlődő gyomokat is ismételtelen irtom. Az általam elmondottak homok, vagy erősen homokos vegyületű talajra vonatkoznak, ahol a tavaszi szántás mellőzésével, a kétizbeni grubberolással és ismételt fogasolással kitűnően előkészíthető a dohányföld.

Köti talajokon kissé másképpen kell eljárni. Korán tavasszal a fogasolás és a korai tavaszi vetések befejezte után a grubberolás itt is feltétlenül előnyös a téli nedvesség raktározása szempontjából; ellenben a dohány ültetése előtt helyes lesz egy sekélyebb szántást adni a második grubberolás helyett, hogy a dohánypalánta omlósbabb földbe kerüljön. *K. K.*

Ardenni lovak tesztérése. 223. kérdés. Hazánkban hol tesztérenek ardenni lovakat tiszta vérben s honnan lehetne méneket beszerezni? *N. K.*

Felelet a 223. sz. kérdésre. Ardenni lovakat tiszta vérben a Magyar Gazdasági Ipar- és Kereskedelmi Társaság kaposvári uradalmában tesztérenek. Hazánk egyéb e fajta tenyésztésében annyiban találni ardenni vért, hogy muraközi kancaikat ardenni ménekkel keresztezzék. Ez a keresztezés jobban beválik nálunk, mert a muraközi kanca olcsóbb, mint az ardenni és a keresztezés termékének nem kell az aklimatizáció nehézségeivel küzdenie. Tiszta-vérű ardenni méneket a nevezett kaposvári uradalomnál kaphatni. Ardenni-muraközi keresztezésből származó mének többek között a Lederer testvérek gazdaságában (Csóka, Torontál megye) is kaphatók jelenleg. Ha netalán arról lenne szó, hogy kérdéstevő az ottani m. kir. földmivesszék gazdasági házi tenyésztésében kívánna ardenni ménnel kísérletezni, nem mulasztatom el annak hangsúlyozását, hogy az ilyen kísérlet az iskolát fenntartó hatóság intencióinak nem felelhet meg. A földmivesszéknek főcélja lévén, hogy a földmivesszék az ő jövendőbeli működési körük kívánalmához mérten elméletileg és gyakorlatilag kiképezze, kár lenne a lötenyésztesnek egy oly irányát velük megkedveltetni, melyet később a gyakorlatban nem üzhetnek. A nehéz igazságtételt tenyésztésük tudniillik igen messzire esik az ország keleti részeitől s ezekben ennélőgva ilyen méneket köztényesztésre nem szabad használni. Azt pedig nem képzelhetjük el, hogy egyes parasztagazdák ardenni vagy más e fajta mént tarthassanak csupán a saját céljaikra. *Kiss M.*

Czementtöc-cserép. 224. kérdés. Versenyképes-e a czementből készült cserép az agyagból készülttel? És mennyiben alkalmas az építéshez? Vagyis annak előnyeiről és esetleges hátrányairól kérek felvilágosítást. *H. A.*

Felelet a 224. sz. kérdésre. A jó anyagból jól készített czementtöc-cserép teljesen fagyálló, vízáthatlan és tűzbiztos. Ezért az olyan helyeken, hol van arra való élesszemű s tiszta homok s az égetett cserép a vidéken nem kapható, bizonyára versenyképes az agyagcserepekkel szemben, dacára annak, hogy előállítás költségei a magas czementárak következtében erősen emelkedtek.

Egyedüli hátrányul csak nagyobb súlyát, törekezyebb voltát hozhatnók fel s talán még azt, hogy készítésük nemcsak jó anyagot, de bizonyos szakértelmet vagy mondjuk gyakorlatot is igényel. Arra tehát el kell készülnie, hogy az első pár hónapi gyártmányai kevésbé használhatók lesznek, főleg a teljes vízathatlanság tekintetében.

Németországban igen elterjedt fedőanyag, de nálunk is sok uradalom, sőt kiscsajda is gyártja, nagyobbára házi szükségletre. *Sz. Gy.*

Lóheremagtermesztés. 225. kérdés. Az apion kártétele ellen egyik szomszédom a májusban való legeltetést ajánlotta, de szerintem helyesebb volna májusban egy sarjukaszálást levonni, június végén egy rendes kaszálást és harmadszor magnak hagyni. Kérem, melyik a helyesebb eljárás? *S. Zs.*

Felelet a 225. sz. kérdésre. A marosmenti kövér földben levő vöröshere magtermését félti kérdéstevő az apion kártételeitől, azzal az indoklással, hogy „a föld kövérsége folytán, a magtermésben az apion kárt fog tenni“. A kövér földben fejlődő here elsősorban is szenvedhet magtermésében, éppen a föld kövérsége miatt. A buján fejlődő lóhere viszonylag kevesebb magot köt, mint a soványabb fejlődésű, függetlenül minden apion kártételeitől. Hanem az apion elleni védekezésül a harmadik kaszálást (vagyis a második sarjut) óhajtana magnak hagyni. Erre nézve tapasztalataim a következők: akár az 1-ső vagy 2-ik, esetleg harmadik kaszálást tartjuk fenn magtermesztésre, az apion mindegyikben fellép és kárt okoz, de tagadhatatlan, hogy kártétele a kaszálások számával fogy s így a harmadik herében kevesebb bejt okoz, mint a második vagy első kaszálása herében. Az első kaszálást nem szoktuk magunk hagyni, ettől tehát eltekinthetünk s csak az első vagy második sarjutermet kell figyelembe vennünk. Ha a gazdaság klimatikus viszonyai és a talaj fekvése olyan, hogy a második sarju fejlődése s magbeérése biztosítva van, akkor — különösen említett kövér földben — ezt lesz helyes magtermesztésre fenntartani, mert az apion kártétele ebben lesz a legkevesebb. Az első kaszálás helyett legeltetni is lehet, kérdés azonban, hogy a buja fejlődésű lóherében ez a könyebb felfuvódás miatt helyes lesz-e. Mindenesetre sokkal rendszeresebben használjuk ki a herét, ha kaszáljuk és zölden feltakarmanyozzuk. Az apion elleni rendszeres védekezés szempontjából leg-helyesebb lenne a m. kir. rovar-tani állomáshoz (Budapest) szaktanácsért fordulni. *K. K.*

A Jurenák Miklós-féle egytetemes eke bemutatása.

1908 márczius hó 21-én a Dessewffy Emil gróf ujszászi gazdaságában a Jurenák Miklós-féle szabadalmazott egytetemes ekének munkáját tekintettük meg, amelyek közül a J. 2. jegyű acél fölész egy csoroselyás eke a nedves tapadós talajban is teljes biztonsággal dolgozott. A farsáron alkalmazott mélyebb vagy sekélyebb szántást szabályozó elzáró kulcsrendszer kitűnően bizonyult. Míg a többi ekék négyesben szántottak, addig ebbe két ökör is elég volt.

Valódi franczia, magas csiraképességű

Takarmanyczukorrépa mag

30 koronáért kapható 50 kilónként

HALDEK magnagykereskedésében Budapest, V. ker., Bálvány-utca 6.

A J. III. sz. könnyű eke a gerendelyen alkalmazott kettős csoroszllya daczára sem fulladt meg a tapadó tarlószántásnál.

A csuklós gerendelyű két csoroszllyás J. IV. számú aczélekevel szikes, kemény gyeptörött, amely munkánál a Sack-féle eke is dolgozott, azonban versenyt nem birt dolgozni a Jurenák-féle ekével, mert járása nem volt olyan biztos, nem volt olyan könnyű és nem volt munkaképessége sem a Jurenákéhoz fogható, amennyiben keskenyebb hantot szelt, azt nem fordította olyan tökéletesen, a porhanyítás tekintetében pedig a Jurenák-féle eke munkájától szinte elmaradt, mert a Jurenák-ekék kettős csoroszllyájával a lemetszett 10 czoll, vagyis 26—28 cm. széles gyephantot, is kettémetszve, jól porhanyitva fordította, tiszta barázdát hagyva, ami által a vetési munkálatokra és elmállásra nézve a gazdának egy alkalmas felső talajréteget adott.

Ezen szántásnál is kétségtelenül beigazolvá láttuk, hogy a Jurenák-féle ezen ekét minden eme tetemesebb munkaeredménye mellett is a négy ökrör jóval könnyebben húzta s állandóan egyenletesebben járt, mint a Sack-ekébe fogott ökrök.

Végül egy hét éves luczernatörésnél próbáltuk ki mindkét rendszerű ekét, ahol a Jurenák-féle X. számú eke szintén csuklós gerendelyű kettős csoroszllyával bámulatos munkát végzett és itten 11 czoll, azaz 28—29 cm. széles és 7 czoll, vagyis 10 cm. mély barázdákban törte fel a luczernást, míg a Sack-ekék csak 16 cm. mélységre dolgozott, amely munkánál a Jurenák-féle

földbe, mert a gerendelyszögnél két cm.-nyi játéka van az eketestnek.

Az eke állítása kétféleképpen is történhet. Az egyik a taligából a gerendelyre fecskefarkuiag ragasztott vonólánc balszárnyán alkalmazott végtelen csavarral, amivel a barázda szélességét és az eke egyenletes és szabad járását biztosítjuk, míg az eke mély járása a csuklós gerendelyre alkalmazott, az ekeszárvaznál végződő emeltyűsről forgatásával szabályozható s ha ezen sróf forgatókulcsát a gazda zsebre dugja, a béresnek lehetetlen az ekét újra másképpen beállítani vagy igazítani.

Ki kell az eke taligáját is emelni, amennyiben ez sokkal egyszerűbb, mint a Sack-féle eke nagyon is komplikált taligaszerkezete s itten tengelyre a kerekek vannak ráforrasztva, vagyis a tengely a kerekkel együtt fordul az ekegerendelyt tartó egyszerű vánkosperselyében, amiért az egész eke balanczirozott szabad járásánál fogva nem koptatja el olyan gyorsan a vánkost, mint a Sack-féle ekénél történik.

A taligakerekek csak négy küllővel bírnak, de azok egymás ellen homorúan vannak amerikai módon beállítva, így szilárdságuk teljesen megfelelő s még azt is biztosítják, hogy a sár nem tapad a küllők közé. A ráf pedig, mert hajlított szögletvasból készül, minden strapát kibír.

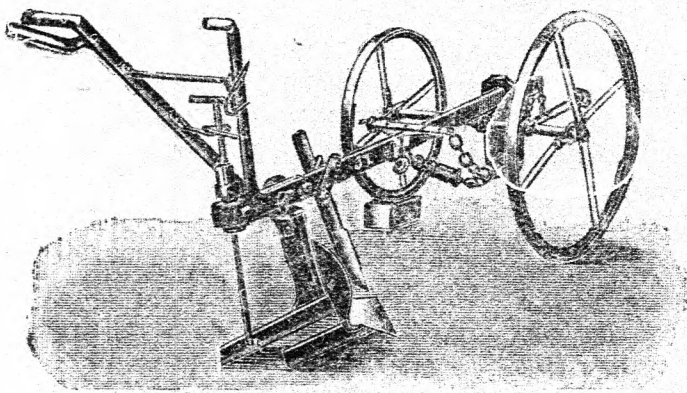
Maga az ekefej és a kormánylemez ugyanaz, ami a Sack-ekén van.

Mivel tehát ugyanazon Sack-féle eketest a Jurenák-féle javításokkal egy hasonlíthatatlanul jobb és könnyebb munkát ad, mindez a Jurenák talimányainak értékét kézzelfoghatóan igazolja.

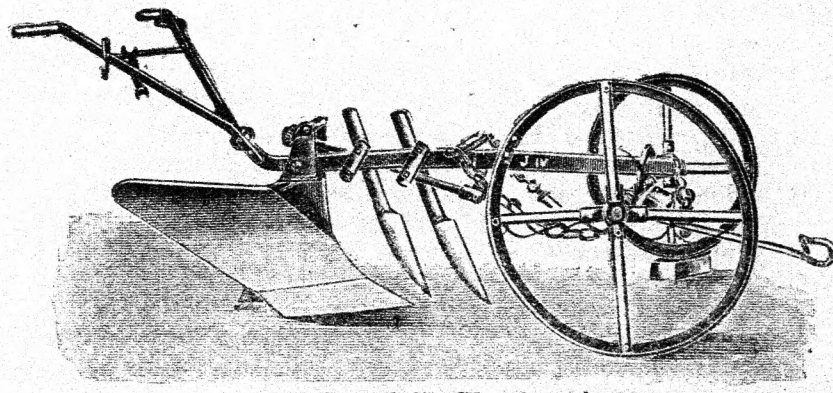
termett s ennek is nagy része kényszerérett, ki nem fejlődött, fonnyadt répa volt. Minden baj betetőzése gyanánt még október havában hirtelenül oly erős fagyok voltak napokon át, hogy az egészséges répa nagyrésze, főleg oly helyeken, ahol az ritkább állású volt s levelei a földből kiálló répát kellőképpen megvédeni nem tudták, megfagyott.

Mivel a debreczeni m. kir. gazd. akadémia gazdaságában a tanulmányi czélekből természetesen egyéb répafajták mellett a répák közül a legnagyobb mértékben az itt nagyon jól bevált sarga eckendorfit termesztjük, mely tudvalevőleg erősen kiáll a földből, a korai fagyok az elmúlt években igen nagy károkat okozhattak volna. Tényleg azonban nem okoztak, mert a fagyos napok elmúltával a már e!5zőleg megindított répaszedésnél a következőképpen jártam el:

A fonnyadt, ki nem fejlődött és a fagy által erősebben megtámadott répákat külön kupaczkokba rakattam és ugyancsak külön kupaczkokba rakattam azokat is, melyek kifejlődtek és a fagy által csak gyengén voltak megtámadva. Ezeket a rendes módon prizmákba rakattam s amikor ezzel végeztem, a cementsavasanyítógödör szélére felállítottam egy répavágót, a takarmánykamarából kihozattam 3 lóerős benzinmotort és a fagyos és fonnyadt répát a gödör szélén felszeletelve, polyvával és törekkkel rétegezten berakattam mindaddig, míg a föld felszine felett 2 méternyre nem emelkedett. Ekkor szalmával betakartattam, utána pedig 40 cm. vastag földréteget rakattam reá. Mintegy 8 nap mulva, amikor a föld sulya a répát a gödör felszínéig

77. ábra Jurenák-féle I. számú eke.

78. ábra Jurenák-féle IV. számú eke.

eke teljesen nélkülözött minden vezetést, míg a Sack-ekék vezetést nélkül minduntalan kidőlt a barázdából. Ezen szántásnál a Kühne E. gépgyáros által magával hozott rendezőmérővel tett kísérletek azt eredményezték, hogy míg a Sack-féle eke egy mérerre 58 kg. vonóerőt igényelt, ugyanakkor a Jurenák-féle eke csak 45 kg. vonóerőt vett igénybe, vagyis 22%-kal kevesebbet. A Jurenák-féle eke által teljesített luczernatörésnél a porhanyítás a legkétségtelenebb volt, amilyenhez fogható semmi más eke előállításáig nem volt képes.

Meg kell jegyeznünk, hogy a Jurenák-féle ekék kivétel nélkül minden legkisebb akadály nélkül dolgoztak, ami zseniális kettős csoroszllyás szerkezetük mellett teljesen megfelelő szilárdságukat is beigazolta. Az pedig szintén nagy szerkezeti előnye a Jurenák-féle ekéknek, hogy állításuk munka közben is egy pillanat alatt eszközölhető és hogy önműködőleg veszi be magát a

Ha azonban a Sack-féle eketest kormánylemeze helyett akár a Vidacs-, akár a Gubier-ekéken, olyan kitűnően bevált igen jól fordított és porhanyító kormánylemez volna alkalmazva, ezen eke még kevesebb vonóerőt igényelne s ha ezen nagyon is jogosult kívánság beteljesülne, valóban ezen Jurenák-féle eke lenne a jövő ekéje, mely éppen úgy, mint a Sack-ekék, egyetemes jellegénél fogva a szántás, kapálás és extirpálásra egyaránt alkalmazható.

Lőkerer Andor.

Fagyos és fonnyadt takarmányrépa kezelése és eltartási módja.

II.

A múlt évi abnormalis szárazságú őszi időjárás következtében az Alföld nagy részén a takarmányrépatermesztés minőség és mennyiség tekintetében igen rossz volt, amennyiben kevés

már lenyomta, a földréteg felét leszedtem és reá két hétre a hallgatóság jelenlétében kibontottuk a gödört, melyben a teljesen puhává vált törek között a répát kellemes savanyu erjedésben találtuk és az igen jó takarmányt képezett. A tehének és igasökrök egyaránt mohón ették.

Ezzel az eljárással közel 3000 q. répát menttem meg a megromlástól s így az elérhető telenedéstől. Emellett pedig, mivel a répa közis zabpolyván kívül sok árpa- és rozspolyvát is rakattam, sok oly polyvát értékesítettem, melyet különben bajos értékesíteni.

Amint azután a tél vége felé a nagyobb fagyok mind ritkábbakká váltak, a prizmákba rakott réparól leszedtem a földtakaró felét és a prizmákat helyenként megnézve, ott, ahol több fagyos répa berakása következtében a romlás jeleit láttam, a répát ismét az immár üres gödörhöz vittem és ugyanúgy rakattam

Kollár Ferencz-féle „BITUMINA“

tiszta bitumenből készített valódi aszfalt-tetőlemez

tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő tetőfedőanyag. „Bitumina“-val fedett tető be-meszelve szép fehér marad és kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. „Bitumina“ régi zsindeletetők átfedésére is kiválóan alkalmas. **Tetőfedések elsőrendű szakmunkásokkal végeztetnek.**

Kollár Ferencz és Társa fedéllemez, elszigetelő-lemez, aszfalt- és kátránytermékek vegyi gyára = **Budapest.**

Telefon-szám: 90—21.

Gyár: IX., Soroksári-ut 101. Városi iroda: IX., Üllői-ut 25. Sürgőnyozim: Karbólkol Bpest.

be, mint ősszel. A darabokban maradt, egészséges répát tartalmazó prizmákból a répát etettük mindaddig, amíg tartott, azután kezdük ismét a vermelt répa etetését, mely minden tekintetben éppen oly jól vált be, mint ősszel.

Ezzel az eljárással elkerültem a répa költéséges tavaszi átválogatását és a vermelés alkalmával nagy százalék oly romlott répát is hasznosíthattam, mely különben takarmányozásra már alkalmatlanná vált.

Befejezőképpen még csak annyit említek, hogy ezen eljárást oly gazdák is követhetik, akik czeementes savanyítógödörrel nem rendelkeznek, amennyiben egyszerűen megfelelő nagyságú 3 m. széles és ugyanoly mély gödröt ásatnak, falait deszkával kibélelik és abba rakják a répát. Ha a gödör kiürült, a deszkák más czélokra használhatók.

Ma, amidőn a munkáskéz hiánya következtében a répa kiszedése vidékenként igen soká húzódik s a répatermés még abnormálisan jelentkező korai fagyok nélkül is ki lehet téve fagyveszélynek, a répavermelésnek mint olcsó és jó répaeltartási módnak mindenestire jelentősége van.

Krolop Hugó.

III.

A takarmányrépa nemcsak az elmúlt évben romlott meg igen sok helyen, hanem romlik is mindaddig, míg annak rendes és pontos kezelési módját a termesztő be nem tartja, lehet az fajra nézve bármilyen.

Saját tapasztalatom és sok évi gyakorlatom után egy igen jól bevált módszert akarok gazdatársaimmal megismertetni. Ki e szerint fog répájával bánni, annak bizonyosan nem lesz oka panaszkodni, hogy répája a legcsekélyebb mérvben is akár késő tavaszig elromlott.

En a takarmányrépát felszedésekor rendes nagyságú kupaczkokba rakva a reá következő napon, midőn már teljesen megszáradt, beföldeltetem és így késő őszig, míg csak az éjjeli fagyok be nem következnek, kiűn marad termőföldjén, megjegyzem, hogy ezen földterület mindenkor árpával lesz elvetendő, tehát behordása nem sürgős.

A behordás alkalmával állandóan szigorú felügyelet mellett napszamosok vannak alkalmazva, kik a kupaczkokról a földet lehúzzák és a penészes romlásnak induló vagy rothadt példányokat eltávolítják és kosarakra szedve külön leöntik.

A szekerek eszerint csupán az egészséges répát hordják be egyelőre kazalba és ott is még ha esetleg romlott volna közte, a ledöntésnél kiszedik, ugyszintén azon répákat is, melyeket vagy a szekér vagy a vonóállat megsért.

Igy kizárólag egészséges répa kerül az eltarításra szánt prizmákba, mely rendszeren összerakva, jó vastagon szalmával befödetik és így áll kazalban ismét 8—10 napon át.

Most a szalmaréteg teljesen eltávolítottatik, amely a répa higözögése folytán mindenkor szívós, sőt nedves és helyette száraz szalmával újból befödve, jó vastagon lesz földelve anélkül, hogy azon a legcsekélyebb nyílás vagy szelelő maradjon.

A kiválogatott romlott vagy sértett répák külön összerakva azonnal takarmányozásra kerülnek.

Mindenestire ezen eltevési mód nagy felügyeletet, sőt költséget is igényel, de nagy megnyugvása az illető, természetnek ha tudja, hogy répája egészséges, eltartható és nem szoritkozik a sürgős fogyasztásra, hanem bevárhatja eltakarmányozását akár késő tavaszig is.

Ki répáját tavasszal takarmányozza fel tulajdon részben, akkor a meleg napok beálltával a földet a prizmákról teljesen távolíttassa el, de világért sem, mint helyenként szokás, csak szelelő helyeket csinálnak a prizmákon. Tanácsos még a répát tavasszal újból átválogatni is, de ez már csak oly helyeken, hol a répát egész a zöldtakarmány etetéséig el akarják tartani.

Igen sokan tévesen a répafajnak tulajdonítják annak elromlását, nézetem szerint mindenkor, tekintet nélkül a fajra, csupán a hiányos eltevésben rejlik a hiba.

Halász Gyula.

A czirokarak hanyatlása.

Irta: Sztojanovics György báró,
a Temesvármegyei Gazd. Egyesület elnöke.

A földmivelségi kormány és a gazdatársadalmi szakszervezetek régi törekvése, hogy oly ipari és kereskedelmi növények termesztését mozdítsák elő, amelyeknek ipari feldolgozása télen át is keresethez juttatja a mezei munkást. Különösen nagy jelentőségű e törekvés a nagy magyar Alföldön, ahol a földmivelés ugyszólván kizárólag a gabona- és tengeritermesztesre szoritkozik és mezőgazdasági iparvállalatok, valamint az erdők teljes hiányában a földmunkásnak ugyszólván semmiféle téli keresete sincs.

Az alföldi viszonyok között leginkább bevált ilyen kereskedelmi növények a kender, a len és a czirok. A kormány és a gazdatársadalmi szervezetek népszerű előadások tartásával, termelőszövetkezetek létesítésével és új iparteleppek anyagi segélyezésével kívánják előmozdítani e növények termesztését és helyi feldolgozását. Ez akció eredménye, ha nem is teljesen kielégítő, a jövőre nézve mégis biztató, annál is inkább, mert maguk a földbirtokokosok járnak jó példával elől. Már pedig egy jó példa, a kézzelfogható anyagi haszon tapasztalata a legszükségesebb előfeltétel az általános érdeklődés fölkelésére.

A cziroktermesztés az Alföldön különösen azért nagyjelentőségű, mert aránylag csekély iparüzem tökebefektetéssel a kisbirtokokosok által is szelvében felkarolható és a czirokszakkál fésülésével, a télen főlöleges kézi munkaerő is kiadólag értékesíthető. Hiszen egy kat. hold termése czirokszakkalban és magban 2—300 kor. értékű hozamot ad, úgy, hogy a családja munkaerejét felhasználó kisbirtokos egy holdon 150—250 korona tiszta jövedelmet produkálhat. Tehát többet, mint a legjobb buza vagy kukoriczatermésel.

A czirokszakkál jó ára, az értékes magtermés, továbbá azon körülmény, hogy a kukoriczatermesztő gazdák a cziroktermesztés fogásait könnyen eltanulták, az aradi (kurticsi) és a biharmegyei (nagyszalontai) seprőgyarak pedig a munkásnépnek is jó téli keresetet biztosítottak, tényleg az Alföldön a cziroktermesztés nagyobb arányú fölkarolását eredményezték. Sajnos azonban, néhány évi föllendülés után a cziroktermesztésben és értékesítésben máris a visszafejlődés jelei mutatkoznak.

A visszafejlődést a „Magyar Czirokipar Részvénytársaság” budapesti czég felszámolása okozta, mely az országban eddig jóformán a legjobb és legnagyobb czirokátvevő, seprőgyáros és exportőr volt. Nem kívánom e helyen e sajnós eset okait felsorolni, de kétségbevonhatlan, hogy annak következményei máris tapasztalhatók. Az utolsó három évben ugyanis a jó termések és a termőterület folytonos gyarapodása (tavaly már 16—20,000 kat. hold) dacára, az árak évről-évre emelkedtek. Tavaly őszkor még 24—30 korona volt a czirokszakkál beváltási ára, de decemberben megkezdődött az árhanatlás és ma már 19—22 koronás árak mellett kötik a szerződéseket.

A czirokszakkál e rohamos árhanatlását is már természetellenesnek kell tekintenünk, pedig még az árak további csökkenésétől is tarthatunk. Mert bár igaz, hogy a termelés évről-évre gyarapodott, de idáig még az összes nyers (czirokszakkál) és kész seprőárut, a belföldi fogyasztásban és a külföldön igen jól lehetett értékesíteni, a túltermeléstől tehát még messze állunk. A külföldi verseny sem okozhatta ez árcsökkenést, hanem egyedül és kizárólag a likvidáló társaságnál visszamaradt néhány vagyon áru és elég sajnós, hogy ily csekély tömeg kénysereladása már nálunk a czirokaralakulásban valóságos derutot idézhet elő.

A magam részéről e rendszertelen és minden természetes alapot nélkülöző hirtelen átváltozás okát a termesztők szervezetlenségében vélem feltalálhatni. Ez okozza ugyanis, hogy a legcsekélyebb árufeltorlódást a kereskedők az árak tetszésszerű leszorítására képesek kihasználni. Ha azonban a gyárosok és iparosok szervezkedni tudnak, kartellba lépnek termelésük és értékesítésük biztosítására, miért ne tehetnék meg ugyanezt a cziroktermesztő gazdák is, holott egészben véve csak mintegy 20,000 hold terület termésének értékesítéséről van szó?

Tekintetbe veendő ugyanis, hogy cziroktermékek áralakulására sem a tőzsde, sem a terméjelentések nem nyújtanak biztos alapot. A czirokarukra történt kötések sehol jegyezve nincsenek, tőzsdeuzanszok a czirokkereskedelemben nem léteznek, a czirokkal bevetett terü-

let nagyságát maguk a föld bocsátott vető maznak biztosítják. A cziroktermés kizárólag a télen kialakulás kapcsolatban a termelők egy hatályosan sz termesztők egy árbán bocsátják beszerzési for napi szükség alkalmazkodni.

A termesztők kivának részletek terjesztési és meg a követke

A nagyobb termesztők meg helyi szövetke szövetkezeti k

mésüket cziro mánynyá és a zeti központba

gazzák Szövet kesítenek. Az

arányában biz fedezésére, de sük minőség s

tésével is csö lgy megszünne konkurrenciáj

csak ténylege árut piacra, néhány hónap

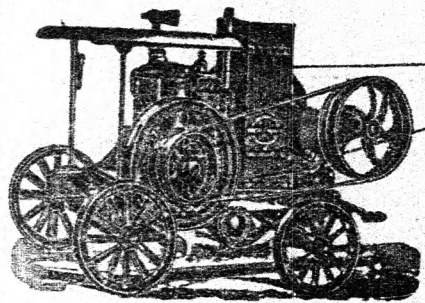
A czirokterméni tömörítés sági Egyesület társadalmi sze

szolgálatot ten ha az érdekek közreműködése országos értek országos szerve kezdeményezés

hogy annak jo vezetősége nem

Mai számon

Az OMGE. közlem Egyről-másról ... A Jurekák Miklós Fagyos és fony eltartási m A czirokarak hany

OBERURSELI MÓTORGYÁR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

BÉCS, VI/2., Gumpendorferstrasse 72/H.

LEGOLCSÓBB HAJTÓERO A „GNOM” BENZIN-PETROLIN-MÓTOR

3000-nél több üzembn ■ Könnyen kezelhető. ■ Villanyos gyújtással. ■ Okl. gépész felesleges. ■ Költségvetés, tervek és egyéb felvilágosítás ingyen és bérmentve. ■ Magyar levelezés. ■ Referenciák beszerezhetők: gróf Wenkheim Géza uradalmától, Csorvás (Békésmegye); gróf Wenkheim Frigyes uradalmától, Székudvar (Aradmegye); gróf Esterházy János uradalmától, Nyitra-Ujlak (Nyitramegye); gróf Esterházy László uradalmától, Sárad (Fehérmegye).

Mil

„E
Elsőrendű haz
Általános term

KALMÁ
Telefon 6

let nagyságáról pontos statisztikánk nincsen és maguk a földmivélsügyi mi. iszterium által kibocsátott vetés és termésjelentések sem tartalmaznak biztos adatokat a cziroktermesztésről. A cziroktermékek áralakulása tehát egyedül és kizárólag a tényleges kínálat és kereslet momentán kialakulásától függ. A kínálat és ezzel kapcsolatban tehát az árképződés is azonban a termelők egyöntetű szervezkedésével nagyon hatályosan szabályozható, mert ha az összes termeszők egy helyen és minőség szerint egy árban bocsátják áruba termékeiket, úgy egyéb beszerzési forrás hiányában ahhoz a mindennapi szükségletet ellátó kereskedelemnek is alkalmazkodnia kell.

A termeszők szövetezését illetően itt nem kívánok részletesen kidolgozott javaslatot előterjeszteni és így csak az alapelveket jelölöm meg a következőkben:

A nagyobb cziroktermesztő vidékeken a termeszők megyénként és kisebb körzetekenként helyi szövetezésekbe tömörülnek, amelyek a szövetezeti központokban dolgoznak fel termőüket czirokszakállia vagy kész seprügymányra és a kész árut egy országos szövetezeti központban, mondjuk a „Magyar Mezőgazdák Szövetezeté”-nek bizományában értékesítik. Az országos központ a termőterület arányában bizonyos előleget adna a munkabér fedezésére, de viszont a termelők teljes termésük minőség szerint egyforma árbani értékesítésével is csak a központot bizhatják meg. Így megszűnnék a termelők és a kisebb gyárak konkurencziája, az orsz. központ pedig mindig csak tényleges kereslet arányában hozná az árut piacra, mert hiszen annak fölöslege néhány hónapra könnyen elraktározható.

A cziroktermesztőknek ilyen szövetezettekbeni tömörítésére az Országos Magyar Gazdasági Egyesületet tartom a leghivatottabb gazdasági társadalmi szervezetnek, mely bizonyára nagy szolgálatot tenne az alföldi gazdaközönségnek, ha az érdekelt vidéki gazdasági egyesületek közreműködésével, a cziroktermeszőket egy országos értekezletre hívná össze. Egy ilyen országos szervezést csak egy országos intézmény kezdeményezésével létesíthető és azért remélem, hogy annak jogát és kötelezettségét az OMGE. vezetősége nem fogja magáról elhárítani.

VEGYESEK.

Mai számunk tartalma:

	Oldal
Az OMGE. közleményei	747
Egyről-másról	747
A Jurecák Miklós-féle egyetemes eke bemutatása	754
Fagyos és fonyadt takarmányrépa kezelése és eltartási módja	755
A czirokarak hanyatlása	756

	Oldal
Növénytermesztés.	
Növénytermesztési tapasztalatok	748
Helianti főzések	749
Állattenyésztés.	
Szarvasmarhák és sertések az ideai tenyészállatvásáron	749
Gazdasági növénytan.	
A vadrepce irtása	750
Trágyázás.	
Még egyet-mást az agrikulturnozsátról	751
Baromfitenyésztés.	
Hogyan rendezzük be baromfitelepünket?	752
Levélsekreány	753
Vegyések	757
A nemzetközi gabonaárnyom ellenőrző-bizottság értekezlete a Közteleken. — A stuttgarti vándorkiállítás. — Kitérteések a kiegyezés alkalmából. — Meghívó. — A MSZOE.-nek közgyűlése. — Áthelyezés. — A Nyugat-magyarországi Földmivélségi Gazd. Egyes. — Tenyészikavásár Töketerében. — A Magyar Népszövetség ligája	758 759 762
Kereskedelem, tőzsde	759
Szerkesztői ázenetek	762

A nemzetközi gabonaárnyom ellenőrző-bizottság értekezlete a Közteleken.

Mint már megemlékeztünk róla, a nemzetközi gabonaárnyom ellenőrző-bizottság az idén először tartja egyik tavaszi értekezletét Budapesten, a központi vezetőség részéről Ruhland Gusztáv és Dade Henrik tanároknak, továbbá Kiesenwetter ügyvezetőnek, az OMGE., mint a nemzetközi bizottság magyar szakosztálya részéről pedig az egyesületi tanács és a közgazdasági szakosztály ezen ülésre meghívott tagjainak részvételével. Öszinte sajnálatunkra a nemzetközi egyesülés elnöke: Schönauich-Carolath György herceg váratlanul megbetegedett és nem vehet részt az értekezleten, amelyen helyette — tekintve, hogy az OMGE. elnöke: Dessewffy Aurél gróf is akadályozva van a megjelenésben — Zselénski Róbert gróf, az OMGE. alelnöke fog elnökölni. Az ülés tárgyszorozatát már mult számunkban közzétettük s tudvalevőleg német részről Ruhland és Dade tanárok, az OMGE. részéről pedig Rubinek Gyula igazgató tartanak előadást. Illusztris vendégeink április 3-án, pénteken este 7 órakor érkeztek meg a nyugati pályaudvaron, ahol fogadásukra az egyesület tisztikara részéről Mutschenbacher Emil dr. segédtitkár jelent meg. Péntek este 9 órára Rubinek Gyula igazgató hívta magához vacsorára német vendégeinket. A szombati ülés után társas reggeli lesz Kovács E. M. belvárosi vendéglőjében (Veres Pálné-u. 2.), amelyen alkalom kínálkozik a német egyesülés vezető férfaival való barátságos eszmecsere. Szombaton este 1/28 órakor pedig Zselénski Róbert gróf látja őket magánál ebéden. Vendégeink alkalmasint vasárnap este vagy helton hagyják el a fővárost.

A budapesti értekezlet meghívója jelezte, hogy a tanácskozások bizalmas jellegűek s azokon csak meghívottak vehetnek részt. A napisajtó egy része erről tudomást szerezve, megátadja az OMGE.-t a nyilvánosságnak, nevezetesen a tőzsdei köröknek s a velük rokon-szenvező sajtónak az értekezletről való kizárá-

sáért és valóságos regényt költ az agráriusok titokzatos konventikulumáról, amelyet olyan színben igyekszik feltüntetni a jámbor olvasó előtt, mintha ott boszorkányüstökben szándékoznának mindenféle veszedelmet forralni a szegény, szánalomraméltó, ártatlan tőzsde ellen. Nos, a valóságban távolról sem lesz ilyen veszedelmes képe a mi értekezletünknek, amelynek napirendjén egyáltalában nem is szerepel a tőzsde reformja, ha azonban a tárgyalások során természetszerűleg mégis szó esnék a tőzsdéről, magától értetődik, hogy az értekezleten egybegyűlt gazdák ezuttal sem fognak más álláspontot elfoglalni, mint aminőt a fedezetlen határidőzlet káros és erköletelen intézményével szemben már évtizedek óta következetesen képviselnek. De nem ezért, hanem más okból lesz bizalmas a mi tanácskozásunk. Elsősorban azért, mert a nemzetközi egyesülés alapszabályai a gazdasági helyzetre, az árképződésre és a gabonapiacra a akulására vonatkozó tárgyalásokat általában bizalmas természetűeknek minősítik. A második oka pedig az értekezleten való részvétel korlátozásának az, hogy tapasztalás szerint a tőzsdei spekuláció éppen a fedezetlen határidőzlet kihasználásával minden legkisebb momentumot megragad a maga üzérkedési céljára és minden eszközt kihasznál pillanatnyi érdekei szerint a gabonaárak felérésére, vagy leszorítására: kétségtelen tehát, hogy a gazdák tanácskozásából kialakuló véleményt is spekulációra aknázzák ki bizonyos tőzsdei körök, már pedig erre egyáltalában nem vagyunk hajlandók tápot adni.

A stuttgarti vándorkiállítás.

A Deutsche Landwirtschaftsgesellschaft vándorkiállításai évről-évre hűsége tükörképei szoktak lenni a német mezőgazdaság fejlődésének. Az ideai vándorkiállítás június 25-ike és 30-ika között lesz Stuttgart mellett Cannstattanban, a Neckar folyó kies partján, huszöt hektárnyi, ily célra kiválóan alkalmas területen. A nevezési határidő lejártával immár általános képet alkothatunk magunknak a folyó évi kiállítás arányairól és látnivalóiról, amelyek természetesen elsősorban Württemberg és a délnémet államok mezőgazdasági viszonyainak képét tárják fel előttünk. Az állatkiállítás a nevezések számából következtetve mennyiség tekintetében csak közepes lesz és jóval elmarad a tavalyi düsseldorfi kiállítás mögött. A tenyészőszövetezetek ugyanis mindinkább belátják, hogy nem a kiállított állatok száma, hanem inkább azoknak a minősége a lényeges és hogy kisebb, de jól összeválogatott kollekczió többet ér a tömeges felhajtásnál. Kivált a kiállításra bejelentett lovak számában mutatkozik erős visszaesés, ami a délnémet államok lötenyészési viszonyaiban leli magyarázatát: bejelentett összesen 290 fő és pedig hideg- és melegvértü egyenlő arányban, nagyobbrészt igás- és katonalovak.

A benevezett szarvasmarhák száma 651, tehát aránylag szintén csekély, azonban a bajor, badeni és württembergi tenyészővidékek szimmentháli tenyészete minőség tekintetében előreláthatólag szépen lesz képviselve. A juhok és kecskék száma az előző kiállításokkal szemben

Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

„Eredeti Kalmár-rosták“ len- és heremagtisztító-gépek

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszert 15-féle nagyságban, különböző szerkezetben a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi- vagy hajtóerőre alkalmazva. — Ezévi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni. — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk.

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám.

1905. évben Nagy-Enyeden aranyéremmel kitüntetve.

Sürgőnyczim: Kalmár-restagyár.

emelkedést mutat, az előbbiekből 336, az utóbbiakból 220 van benevezve. Sertésekből mindössze 491 darab kerül a kiállításra, itt tehát ugyancsak jelentékeny csökkenéssel állunk szemben, míg baromfiiban és halakban igen élénk részvétel várható.

A kiállításra bejelentett mezőgazdasági termények között a vetőmag-, sörárpa- és komló-kollekciók érdemelnek különös figyelmet; nagy érdeklődésre tarthatnak továbbá számot a nagymennyiségű tejtermékek is, különösen a vaj- és sajtkiállítás igényezik felette gazdagnak és változatosnak. Friss gyümölcsből és főzelékfélékből ugyancsak dúsan választék fog a néző elé tárulni, a kóstolócsarnokok pedig a délnémet bortermelés és gyümölcsborkészítés javatermését kínálják majd a kiállítás szemléletében eltikkadt vándornak.

Érdekesnek ígérkezik 12 württembergi gazdasági hatóság, intézmény és iskola szemléltető kiállítása, amely beszédes képét adja majd eredményes munkásságuknak s amelyet a DLG. ideai működését feltüntető rajzok és táblázatok méltóképpen fognak kiegészíteni. Bőséges anyaga lesz a stuttgarti kiállításnak műtrágyákból és erőtakarmanókból is, de leggazdagabb és tán legérdekesebb részét mégis a mezőgazdasági gépek csoportja fogja tenni, amelyben 337 kiállító vesz részt minden elképzelhető géppel és gazdasági eszközzel. A gépfőversenyre burgonyaszárító, burgonyaszedő és tejespalack-öblítő-gépek neveztek.

E pár adat is mutatja, hogy elődeihez hiven az ideai stuttgarti vándorkiállítás is felette érdekesnek és változatosnak ígérkezik s noha egyes előző kiállítások hatalmas arányait nem éri utól, mindamelllett nem csupán Württemberg, hanem egész Dél- és Közép-Németország mezőgazdaságának teljes képét tárja majd fel az érdeklődőknek, akik ott mindazt megtalálhatják, amit a modern mezőgazdasági üzem csak nyújthat és megkövetelhet.

Kitüntetések a kiegyezés alkalmából. Azon óriási munka méltatására, amelyet szakminisztereink és azok szak-előadói a kiegyezési tárgyalások alkalmával kifejtettek, Ófelsége a király legmagasabb meglegedése kifejezésül méltó kitüntetésben részesítette őket. Mi teljesen méltányoljuk e kitüntetések, mert arra kormányunk kiküldöttjei azon nehéz és nagy körülmények között igénylő munkával, amelyet politikai és közgazdasági érdekeink megvédésében és előmozdításában kifejtettek, valóban teljes mértékben rá is szolgáltak. A miniszterek közül *Kossuth* Ferencz kereskedelemügyi minisztert Ófelsége a *Lipót-rend napkeresztjének* adományozásával, *Darányi* Ignác földmivelségi minisztert pedig rendkívül szíves hangu elismerő levelével tüntette ki. *Mezőssy* Béla földmivelségi államtitkárnak a *Lipót-rend közepkeresztjét*, *Popovics* Sándor dr. pénzügyminiszteriumi és *Szterényi* József kereskedelemügyi miniszteriumi államtitkároknak pedig a *belső titkos tanácsosi* méltóságot adományozta. A földmivelségi miniszterium kiküldöttjei közül *Dobokaj* Lajos min. tanácsost, országos borászati kormánybiztost és *Hutyra*

Ferencz dr. udvari tanácsost, az állatorvosi főiskola rektorát a *Ferencz József-rend közepkeresztjének*, *Pécsi* József min. osztálytanácsost a *Ferencz József-rend tiszti keresztjének*, *Győry* Loránd osztálytanácsosi címmel és jelleggel felruházott miniszteri titkárt pedig a harmadosztályu *vaskorona-rend* adományozásával tüntette ki. Végül *Ottlik* Iván min. tanácsost földmivelségi államtitkárrá nevezte ki.

E kitüntetések alkalmával felemlítjük, hogy *Darányi* Ignác földmivelségi minisztert, mint aki ma is a Magyar Gazdaszövetség elnöke és mindenkor a legnagyobb tevékenység kifejtésével és a legnagyobb buzgalommal támogatta a magyar gazdaság érdekeit, azon alkalomból, hogy e hó 10-én tölti be tényleges miniszterkedésének 10-ik évfordulóját, az összes gazdátársadalmi szervezetek méltó ünnepségekben fogják résztesíteni.

A Magyar Gazdatisztek és erdőtisztek Országos Egyesülete 1908. évi április hó 12-én, vasárnap délelőtt 10 órakor, a „Köztelek” üléstermében (Köztelek-utca 8. sz.) tartja rendes évi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 3. Ügyvezetői jelentés az egyesület 1907. évi működéséről. 4. Számvizsgáló-bizottság jelentése az 1907. évi zárszámadásról és az egyesület vagyoni állapotáról. 5. Az 1908. évi költségelirányzat megállapítása. 6. Kilépő, lemondott és meghalt választmányi tagok helyébe új választmányi tagok választása. 7. Három számvizsgáló-bizottsági tag választása. 8. Három tag kiküldése a nyugdíjintézet igazgatóságába. 9. Esetleges indítványok és javaslatok, melyek az alapszabályok 16. szakasza értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal az ügyvezetőhöz írásban benyújtandók — Ezután a „Mezőgazdasággal és Erdészettel Foglalkozók Nyugdíjintézete” tartja meg ugyanott XIV-ik rendes közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. A jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése. 3. Az igazgatóság jelentésének és az 1907. évi zárszámadás és mérleg előterjesztése. 4. A felügyelő-bizottság jelentésének előterjesztése és az igazgatóságnak, valamint a felügyelő-bizottságnak a felmentvény megadása. 5. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság kiegészítése választás útján. 6. Esetleges indítványok, melyek az alapszabályok 30-ik szakasza értelmében a közgyűlést megelőzőleg legalább 8 nappal az elnöknek írásban benyújtandók.

A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének közgyűlése. A MSzOE. f. hó 5-én délelőtt 11 órakor (vasárnap) tartja Budapestben a „Köztelek” üléstermében (IX., Köztelek-u. 8. II.) IV. rendes évi közgyűlését a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jegyzőkönyvhitelesítők és szavazatszedő-bizottság kiküldése. 3. A számvizsgáló-bizottságba 5 tag választása a folyó évre. 4. Az igazgató-választmány jelentése az egyesület 1907. évi működéséről. 5. A számvizsgáló bizottság jelentése. 6. Az 1908. évi költségvetés megállapítása. 7. Az alapszabályok 15. §-ának módosítása, mely a közgyűlés időpontjának megváltoztatását czélozza. 8. A jégbiztosítás kérdése, különös tekintettel a hazai szőlőművelésre. Előadja: *Rubinek* Gyula, az OMGE. igazgatója. 9. A

MSzOE. tagjainak az igazgató-választmány útján a közgyűlés elé terjesztett és írásba foglalt beadványai.

Áthelyezés. A földmivelségi miniszter Érkeserői *Balogh* Sándor gazdasági akadémiai adjunktust a debreczeni m. kir. gazdasági akadémiahoz helyezte át és megbízta a gyakorlati tanszék teendőinek ellátásával, valamint az akadémia gazdaságának vezetésével.

A Nyugatmagyarországi Földmivélők Gazdasági Egyesülete 1908. évi április hó 10-én, pénteken délelőtt 10 órakor az egyesület hivatalos helyiségében (Szombathely, Király-utca 19. földszint) igazgatósági gyűlést tart.

Tenyészbikavásár Töketerében. A Zemplénvármegyei Gazdasági Egyesület által rendezett III. tenyészbikavásár f. hó 30-án tartott meg Töketerében, mely a vármegye magas színvonalon álló szarvasmarhatenyésztésének teljesen megfelelő volt s annak eredménye is sikeresnek mondható. Felhajtott 24 berni, 50 szimmentháli, 7 magyar és 4 pinzgau, összesen 85 drb bika. Eladatott 32 bika. A vételár 800–800 koronáig terjedt.

A Magyar Népszövetség ligája. A Magyar Gazdaszövetség tegnap tartott előadásai nyomán a Magyar Gazdaszövetség égisze alatt 27 taggal megalakult a Magyar Népszövetség ligája. A ligának egyelőre semmiféle egyesületi jellege nincsen. Aki közlelbi felvilágosítást akar a liga céljairól és törekvéseiről, az forduljon a Magyar Gazdaszövetséghez.

Melléklet. Praktikus gazdáink figyelmét különösen felhívjuk mai mellékletünkre, melyen *Greif Antal budapesti mérnök*, a gyakorlatban nagyon jól bevált szab. „Kosmos”-lemezek alkalmazási módját mutatja be *istálló mennyezetekre és nedves falak szárazzá tételére*. A mellékleten közölt megrendelői fényes névsora a szab. „Kosmos” hornyolt asph. lemezek mindegyikére igen jó ajánlás.

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele. A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete” üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e czélra szóló kölcsönök adására is. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkesedést, miért is maga parcellázási czélokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekkönyvi és mérnöki) lebonyolítását s e czélra megbízottját a helyszínre kiküldi, aki az összes teendők ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondoskodik. Parcellázási czélokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekre vonatkozólag az igazgatóság (Budapest, V., Géza-utca 2. szám) kívánatra minden felvilágosítást megad. Az intézet működésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereszkesedést nem igényel, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, ahogy az eladó eladja. 3. A vevők s az eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Az eladó egyszerre egy összegben megkapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegezettek. Az intézet által engedélyezett kölcsönök főbb előnyei: 1. A járadék utólag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától kezdve adatnak. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

A legerősebb konkurencziának is ki kell térni

az 1908. évi **Perfekt Separatoraink elől.** **BURMEISTER ÉS WAIN**

uj modellű **Egydarabból sajtolt Perfekt tejszállító-kannák.** gép- és hajógyár részv.-társaság

Teljes tejszállítási berendezések. Tessék árjegyzéket kérni. **Budapest, V., Kálmán-utca 3. sz.**

Arad. Az enyhe volt, lehül a levegő, zás nem ész, időre volna.

Baja. Az ma pár órányek, nehezmár ki.

Debrecze munkák zav Győr. Az hátrányos,

Kaposvár gabonák és t a cukorrépa állott esőzéjól állanak.

Léva. Az enyhébbre f lett, ami ug hatással van tavaszrak jó

Losonez. matban.

Miskolc napok ninc azonban ha nek jó arat

N.-Beeske időjárás volt pedig dér. M eső volt. M talajt, ellenk Az őszü buza panaszokdrá időjárás köv szint kezde már kívánat

Nagykan állt be és ig ben-közben latokat.

Nagyvár fojnyak; kü nak, annak kissé kélel nem tettek.

Nagyszén fejlődésnek — általában

Nyiregyl szeles s éjje permetelve

Nyitra. kálatok a tavaszi időj lódnak, a te csirázását r

Pápa. Mezei munk elég jó.

Szatmár ugy a rétekr kívánatos.

Temes m tak. A mo azonban a 15% hiány

lyen még a Csákvári jó az ősziek

Deltai járd vetéseket, s sea. — Fel

következté hogy bárm hozható, k kezd fekete

járás: Ősz tavaszrak u ják. — Lipp

rékási járd Vetések áll sikerült. — esőre mind fejlődés ren

Zalaeger esős. A f gabonák áll előre. A ko

Olcso árak! Gó Sa S

Mezőgazdasági helyzet.

Arad. Az utolsó héten az időjárás állandóan derült, enyhe volt, éjjelenként azonban még mindig erősen lehül a levegő. A vetések állapotában lényeges változás nem észlelhető. Meleg esőre s utána napos, enyhe időre volna általában szükség.

Baja. Az időjárás hűvös, néha még éjjeli fagyokkal, ma pár órányi esőnk volt. Az őszi vetések még kicsinyek, nehezen fejlődnek, zab és árpa rendszeren kelnek már ki.

Debreczen. Az időjárás borult, hűvösre vált, mezei munkák zavartalanul folynak.

Győr. Az időjárás nedves és hűvös, az őszi vetésekre hátrányos, melegebb időre lenne szükségünk.

Kaposvár. Az időjárás hideg esőre fordult. A tavaszi gabonák és takarmányneműk vetése befejeztetett, most a csukorrépvetések tétettek folyamatosan, azonban a beállott esőzések a vetést megakasztották. Az őszi elég jól állanak s szép fejlődésnek indultak.

Léva. Az időjárás hűvös és borult volt, az éjjel enyhebbre fordult és jó meleg eső esett, utána szép idő lett, ami úgy az őszi, mint a tavaszi vetésekre igen jó hatással van; az őszi vetések igen szépen fejlődnek, a tavasziak jól kelnek.

Losonez. Az időjárás változó, a tavaszi vetés folyamatban.

Miskolcz. Az időjárás ezeles, hideg, néha nyirkos, meleg napok nincsenek. A kései vetések általában jobbakk, azonban ha a tavaszi idő nem kedvez, akkor nem remélnék jó aratást.

N-Beeskerek. Az elmúlt héten napközben meleg időjárás volt, míg éjjelenként mindig hideg, reggelenként pedig dőz. Ma délelőlt beborult s 1-2 óráig igen gyenge eső volt, mi természetesen alig nedvesítette meg a talajt, ellenben a hőmérséklet hűvös s az időjárás szeles. Az őszi buza nem mutat semmilyen haladást, sőt a gazdák panaszkodnak, hogy az őszi vetésnél, bizonyára a hideg időjárás következtében, a buzanövény hegyei vöröses színt kezdenek ölteni. Meleg időjárás kiadós meleg esővel már kívánatos volna.

Nagykanizsa. Az utolsó napokon szép tavaszi idő állt be és így a vetéseket be lehet fejezni, habár közben-közben esőzések akadályozták a mezei munkálatokat.

Nagyvárad. Az időszerű vetések és tavaszi munkák folynak; különben a vetések idáig megnyugtatólag állnak, annak dacára, hogy a tavaszi gyenge utófagyok kissé késleltették a növények fejlődését, kárt azonban nem tettek.

Nagyszentmiklós. Az idő megenyhült, a vetések fejlődésnek indultak. A tavasziak — a kapásokat kivéve — általában a földben vannak.

Nyiregyháza. Mai napig száraz, csekély mérvben szeles s éjjelenként hideg, sőt fagyos idő. Ma gyengén permetelre megindult az eső. A vegetáció lassan indul.

Nyitra. Az időjárás esős és enyhe. A tavaszi munkálatok a befejezéshez közelednek. Tekintve, hogy a tavaszi időjárás eddig hűvös volt, az őszi elég jól fejlődnek, a tegnapi langyos eső a bevetett tavasziak kicserizését rohamosan elő fogja mozdítani.

Pápa. Gabonárák 10-20 fillérrel lejjebb szálltak. Mezei munkák serényen folynak. Őszi vetések fejlődése elég jó.

Szatmár. Időjárás derült, száraz; a tenyészet lassu, ugy a rétekre és legelőkre, mint a vetésekre az eső igen kívánatos.

Temes megye. Buzási járás: A vetések visszamaradtak. A most már megítélhető kifagyás, még inkább azonban a rögös szántás folytán az őszi vetésben 10-15% hiány észlelhető. A tavaszi vetésnél pedig sok helyen még a két hét előtt vetett még is csirizatlan. — **Deltai járás:** Tekintettel az utóbbi hideg napokra, az őszi elég jó, de a tavasziak nem keltek. — **Deltai járás:** A hideg fejlődésében megakasztotta a vetéseket, a szálak csúcsa a fagy következtében vöröses. — **Fehértompai járás:** A vetések az éjjeli fagyok következtében határozottan rosszabbul állanak, annyira, hogy bármily kedvező idő is álljon be, az helyre nem hozható, k fogástalan termést nem lehet remélni. A buza kezd feketedni és szemelláthatólag ritkul. — **Központi járás:** Őszi és hideg időjárás miatt alig fejlődnek. A tavasziak nem kelnek. Őszi árpát több helyen kiszántják. — **Lippai járás:** Vetések állása közepes. — **Temesvári járás:** A fejlődés kielégítő. — **Ujvári járás:** Vetések állása jó, kivéve az őszi árpát, amely rosszul sikerült. — **Verecei járás:** Vetések jól fejlődnek, de esőre mindenesetre szükség lenne. — **Vingai járás:** A fejlődés rendes.

Zalaegerszeg. Az időjárás enyhébb, de állandóan esős. A főbb tavaszi kalászosok elvették. Az őszi gabonák állása megfelelő. A vegetáció nehezen megy előre. A korábbi tavaszi vetések most kezdenek bujni.

NYILTTÉR.

A növényeknek egyik legfontosabb tápanyaga

A KÁLI

amelynek hiánya teljes termések elérését lehetlenné teszi. Különösen sok kálira van szükségük a **kapásnövényeknek, hereféléknek és réteknek, úgy az árpának és szőlőknek.** Különösen **szegények káliban a homok- és tőzegtalajok** és feltétlen szükséges azoknak a káli pótlásáról gondoskodni, miután azoknál a foszforsav és nitrogénnel való trágyázás semmi körülmények közt sem biztosítja a lehetőleg legnagyobb termés elérését. A mi viszonyaink között leginkább a **40%-os kálió** bir jelentőséggel, miután abban a tiszta kálit, vagyis a kiló százalékát, a kisebb szállítási költség miatt, legolcsóbban vásárolhatjuk.

A kálitrágyák alkalmazásáról a

Kállsyndikátus mezőgazdasági tájékoztató Irodája
Budapest, IX., Üllői-ut 25. (Köztelek)
 díjtalanul és kötelezettség nélkül
 nyújt felvilágosítást és érdeklődőknek
 az erre vonatkozó szakmunkákat díjtalanul rendelkezésükre bocsájtja.

Felhívjuk a t. cz. gazdaközönség figyelmét a

BUDAPESTI

GYAPJUAUKCZIÓKRA,

melyek a jövő év folyamán két sorozatban, nevezetesen július és okt. hónapokban tartatnak meg.

Az aukciókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat, Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények M. A. V. összes vonalán tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek.

Bejelentéseket elfogad és mindenemű felvilágosítással szolgál

Magyar

Általános Hitelbank

Árusztály - Gyapjuárverések

V. ker., Nádor-utoza 12. sz.

!ÓVÁS!

Elkán és Fodor budapesti cég, Zoltán-utca 11. szám. „Magyaróvár” védjegy alatt egy szabadalmazott keverőgépet hirdet és hoz forgalomba. Gazdák saját jól felfogott érdekében ezzel kijelentem, hogy nevezett cégnek **szabadalma nincs,** csak ha van jelenleg, sőt „Magyaróvár” védjegy nem létezik, miután a kereskedelmi bíróság városnevekre védjegy nem adhat.

A cég bejelentett szabadalma beütközik az én tulajdonomba, továbbá egy külföldi szabadalomba is és a szabadalmi per ellenük folyamatban van.

Előre értesítem az ilyen gépet netán venni szándékozó gazdákat, hogy óvatossá legyenek, miután a szabadalmi törvénybe ütköző cselekményekért a vevő és az eladó egyaránt büntető perrendtartási törvénynek értelmében egyetemlegesen felelnek.

DARVAS JÓZSEF gyárigazgató és Darvas József és tsa cég belfogja.

Darvas József „gyárigazgató” urnak.
 Fenti közleményére válaszunk következük, mihelyt Ön a mondánivalóját bevégezte. **Azt hisszük, nem teszi az ablakába.**
ELKÁN és FODOR.

Jól tanuló gyermekeknek

HUSVÉTRA legszebb és legjobb ajándék a

PÉTERFY bácsi MESÉI.

Székely mesék, 50 képpel } Színes kötésben, darabja
 Özgány mesék, 41 képpel } 1 korona.
 Virág mesék, 32 képpel } Megrendelhető posta-
 Potófi regék, 4 képpel } utalványon.

Czím: **PÉTERFY TAMÁS, Bpest, IX., Köztelek.**

KERESKEDELEM, TÖZSDE.

Budapesti gabonátözsde.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete gabonasztyáljának tudósítása a „Köztelek” részére.)

Napljelentés a gabonátözsdeéről.

1908 április 3.

A tegnapi mutatkozott fallendülés után ma, ugy készáruban, mint a határidőknél visszaesést konstatalunk. 20,000 mm. forgalom mellett árak tegnaphoz viszonyítva 20 fillérrel olcsóbbak.

Rozs, miután a felmondott mennyiségek elhelyezésre találtak, szilárd irányzatban maradt és 21 korona mellett Budapest paritásában elhelyezhet.

Árpa változatlanul lanya. Zab forgalom nélkül.

- Eladatott:**
- Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 78 k. 23 K. 50 f., 100 mm. 77.5 k. 23 K. 20 f., 1000 mm. 77 k. 23 K. 40 f., 100 mm 77 k. 23 K. 30 f., 100 mm. 77 k. 23 K. 30 f., 150 mm. 76.5 k. 23 K. 30 f., 1000 mm. 76 k. 23 K. 16 f., 1000 mm. 76 k. 23 K. 03 f., 2000 mm. 76 k. 22 K. 80 f.
 - Pestvidéki: 100 mm. 76 k. 22 K. 50 f.
 - Bácskai: 100 mm. 76 k. 22 K. 70 f.
 - Beeskereki: 4337 mm. 77.3 k. 22 K. 50 f., 5000 mm. 75 k. 22 K. 60 f.
 - Raktárból: 4000 mm. 78 k. 22 K. 90 f., 1000 mm. 78 k. 22 K. 75 f., 1000 mm. 76 k. 22 K. 30 f.
 - Felsőmagyarországi: 700 mm. 77 k. 23 K. — f., 3500 mm. 77 k. 22 K. 80 f., 3500 mm. 77 k. 22 K. 50 f.
 - Rozs: 100 mm. 20 K. 80 f. kp. par.
 - Zab: 100 mm. 15 K. 30 f. kp.
 - Tengeri: 200 mm. 12 K. 80 f. kp. pp.

Határidőárak.

(Déli zariát.)

Buza áprilisra	22 18 K.
„ májusra	22 38 „
„ októberre	19 34 „
Rozs áprilisra	21 16 „
„ októberre	17 — „
Zab áprilisra	12 63 „
„ októberre	14 40 „
Tengeri májusra	13 30 „
„ augusztusra	33 — „

Budapesti takarmányvásár. (IX. kertlet, Mester-utca. 1908. április hó 3-án. A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.)

Felhozott a szokott községekből 195 szekér réti széna, 13 szekér muhar, 15 szekér zsupszalma, 25 szekér alomszalma, — szekér takarmányszalma, — szekér tengeriszár, 14 szekér egyéb takarmány (lóhere, luczerna, — zabosbüköny, köles stb.), 800 zsák szecska.

A forgalom élénk.

Árak fillérekben q-ként a következők: réti széna 70) — 82), muhar 80) — 860, zsupszalma 580 — 620, alomszalma 44) — 540, takarmányszalma — — — — —, — kéve tengeriszár — — — — —, egyéb takarmány 54) — 62), zabosbüköny 780 — 82), lóhere — — — — —, zöld luczerna — — — — —, köles — — — — —, sarju 630 — 720, szalmaszecska 680 — 620. Összes kocsiszám 270. Összes súly 324,000 kg.

GANZ ÉS TÁRSA, HOFHERR ÉS SCHRANTZ FELSŐ-MAGYARORSZÁGI VEZÉRKÉPVISELŐI.

Gőzekealkatrészek, ekevasak, aczél- és fém-alkatrészek, gőzeke-sodronykötelek.

Sack-rendszerű ekerészletek, ekevasak, kormányok, mindenféle gazdasági gépek.

Szilági és Diskant Gépgyára, Miskolcz.

Kazánkovács munkák, új tüzszerények.

Malomberendezések!

Diesel-, szivógáz-, benzin-motorok.

Pontos kiszámlálás!

Magyar vidéki piacok árjegyzései.

1908 április 3-án.

Piac	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri	Burgonya		Vaj		Tojás	Husárak															
						sárga	rózsa	I.	II.		Vágott hus kilogramm filészekben				Élősúly mm. koronákban											
											marha-hus	borjúhus	sertés	birkahus	marha-hus	borjúhus	sertés	Élősúly								
						100 kilogrammonként										100 db										
korona értékben													I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.	I.	II.
Arad	21 60	19 -	13 40	13 80	11 70	6 50	7 -	320	-	6 -	160	144	200	160	148	138	200	70	60	80	70	90	80			
Baja	22 40	19 20	14 40	14 -	12 40	6 -	6 -	240	200	5 -	132	124	144	136	128	122	116	54	50	100	92	98	92			
Békés-Csaba	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Debreczen	23 -	18 6	14 -	17 -	13 -	4 60	5 -	400	240	6 60	132	116	172	128	168	152	-	76	66	92	-	-	-			
Eszék	23 -	-	-	15 80	13 -	10 -	10 -	260	230	6 -	160	128	200	140	144	136	108	74	64	88	74	108	88			
Győr	22 20	20 60	15 -	16 -	13 80	4 80	4 -	2 30	240	5 -	156	144	180	160	160	140	-	74	66	84	76	100	92			
Kaposvár	22 -	18 -	16 50	16 -	14 20	4 -	4 20	2 30	-	6 -	148	144	168	160	128	120	90	63	64	96	84	98	-			
Kassa	22 40	21 -	14 -	16 -	14 -	3 20	4 -	250	-	4 -	156	140	130	120	133	126	-	70	66	62	58	72	68			
Léva	20 80	18 60	14 -	16 80	13 60	6 -	6 -	260	220	5 -	128	120	160	140	140	130	-	76	62	84	72	100	92			
Losonc	22 60	18 40	16 -	16 40	14 80	4 50	5 50	200	180	5 -	128	112	160	144	136	128	-	70	60	100	84	128	120			
Miskolc	22 60	20 60	15 -	17 -	13 -	-	5 -	-	280	5 -	144	136	-	-	-	-	-	64	56	68	60	128	120			
Nagybecskerek	20 -	17 40	14 40	14 20	11 80	7 40	7 -	320	220	5 -	133	128	160	144	144	136	88	62	60	75	70	92	88			
Nagykanizsa	22 -	19 -	15 10	15 -	14 40	4 50	5 -	280	240	5 -	160	124	180	150	148	138	96	80	60	90	78	93	90			
Nagyszében	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Nagyszentmiklós	21 40	18 60	13 40	13 60	12 -	8 -	8 -	240	200	5 -	128	120	152	-	144	136	86	88	80	100	-	84	80			
Nagyvárad	22 -	18 80	14 20	14 60	12 -	7 -	7 -	300	220	5 -	118	116	180	160	144	136	98	84	68	-	-	110	104			
Nyíregyháza	22 20	20 40	13 -	15 50	12 50	4 10	4 40	220	-	5 -	136	128	144	128	133	128	-	72	60	70	56	120	116			
Nyitra	22 -	21 -	15 -	16 -	15 -	5 -	5 -	280	200	5 -	150	128	180	152	144	112	112	80	64	90	80	100	88			
Pancsova	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Pápa	23 -	20 80	16 -	18 -	14 20	4 80	4 40	190	180	9 -	120	104	180	140	144	138	104	80	64	92	76	104	88			
S. A.-Ujhely	23 -	20 40	12 -	15 60	13 60	4 -	4 40	250	170	5 -	128	120	152	144	144	104	-	-	-	70	63	90	86			
Sopron	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Szatmár	23 -	18 20	14 -	15 20	14 -	5 60	5 80	230	220	4 -	136	128	160	152	136	128	-	-	-	-	-	-	-			
Szentes	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			
Szolnok	22 80	-	13 40	13 60	12 60	-	7 -	190	180	7 -	136	-	192	-	160	-	120	70	-	90	-	104	-			
Temesvár	21 40	-	14 -	13 -	12 -	-	6 60	-	-	5 -	180	-	200	-	140	-	-	90	-	100	-	98	-			
Uj-Arad	21 40	19 -	13 40	13 80	11 70	6 -	6 50	300	-	5 -	128	120	160	144	128	120	140	65	55	70	60	85	75			
Versecz	21 -	19 -	14 -	14 -	11 70	5 -	6 -	240	-	5 -	130	120	160	140	120	100	93	62	58	110	-	90	-			
Zalaegerszeg	21 60	19 60	17 -	15 -	15 -	6 -	5 -	300	240	5 -	128	120	148	140	128	120	-	68	60	94	88	112	98			
Zenta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			

Nemzetközi gabonapiacz 1908 márczius 31-től 1908 április 4-ig.

Kelet	Budapest	Liverpool	Wien	Prága	Mannheim	Páris	New-York	Chicago	Buenos-Ayres	Odessa	Határidő	Határidős árak					
												Budapest	Liverpool	Berlin	Páris	Chicago	
Effektiv árak												Határidős árak					
Buza	3	23 50	19 50	25 70	24 -	26 25	21 88	18 58	17 40	16 24	19 15	Április	22 78	18 67 ^a	24 42 ^b	21 83	16 66 ^b
	31	23 45	19 50	25 70	24 20	26 25	21 54	18 53	17 40	16 41	19 84	Május	19 56 ^a	18 31	24 14	21 44 ^a	17 18
Rozs	3	21 85	-	22 50	22 -	23 89	15 80	-	-	16 77	Április	21 81	-	22 54 ^b	15 80	-	
	31	20 95	-	22 30	22 20	23 89	15 94	-	-	17 10	Május	17 20 ^a	-	22 92	16 16 ^a	-	
Zab	3	16 20	-	17 60	15 99	21 68	-	-	-	-	Április	14 68	-	19 80 ^b	-	-	
	31	16 50	-	16 70	16 20	21 63	-	-	-	-	Május	13 42 ^a	-	18 90	-	-	
Tengeri	3	18 15	14 50	14 10	16 80	19 47	-	14 98 ¹	13 18	10 61	-	Április	-	14 79 ^b	17 - ^b	-	
	31	13 30	14 50	14 20	16 10	19 47	-	14 98 ¹	13 18	10 40	-	Május	11 90	-	17 76	-	
Árpa	3	14 30	-	17 20	17 50	26 25	-	-	-	-	-	Április	-	-	-	-	
	31	14 60	-	17 60	18 -	26 25	-	-	-	-	-	Május	12 98	14 44	17 58	-	

Jegyzet: ¹a május—aug. ²) június. ³) július. ⁴) október.

BENYÓ KÁLMÁN Budapest, IX., Üllői-ut 61.

Vas- és aczél-árak mindenemű kocsirészek, gépek, szerszámok, gazdasági eszközök nagy raktára

(volt ÁGI-féle üzlet)

Kivánatra képes nagy árjegyzékkel szívesen szolgál.

Telefon 66-20. 471

28. S
(A Magyar
Lóheremag is szilárd tartotta.
Luczerna piaczon dél jobban érez szükségletre nyisegetet b elhelyeztetle s ára némile náunk sem mint Olasz bizományi é korán m-gé érvényesite Fumagva A magútl csendesebb nyitva azon Nyersáru
Lóheremag Luczerna Baltaczim Biborherema Bökköny Nyulzapuka
Berlin. A meglehetőse he yezhető zésére fog júliusi 36 f 23 72-23 84 Zab belföld 20 15 kor. 2 Árpa, nehéző 17 78-18 96 Liverpoo irányban tór volt is és a áremelkedés volt, különö élénk és va tengertért, Braila. A hiány. A pi nem befolyá jegyzée. 80 Rozs 72-7 kereslet, kü 14 16-14 28 Argentín és a termel buzafelhozat szilárd volt fejlődött és lérel javul
A szeszű nagyobb ke a szeszárak Elkelt fin K., adózati gában kicsi Élesztőszek kelt el. Denaturált nagyban és Mezőgazda szes ab ter Budapest
Finomított Élesztőszek Nyersszesz Denaturált Az árak budapesti lett értendő
Gazd (A Magyar Zsiradék teljesen egy dett s a ha ben szilárd, kevesebb tak a mult

Vetőmagvak.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete vetőmagosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Lóheremag irányzatban változás nem állott be, továbbra is szilárd maradt s magas árait teljes mértékben megtartotta.

Luczernamag élénk keresletnek örvendett. A világpiacra délamerikai megrendelések hiánya kezd mindjobban érezhetővé válni s miután a déamerikai nagy szükségletre biztosan számítottak, e célra nagyobb mennyiségeket halmoztak össze, főleg Hamburgban, így ezen elhelyezetlen készletek nyomása alatt irányzata elianyholtt s ára némileg csökkent. Természetesen a külföldi helyzet nálunk sem maradhat hatás nélkül s úgy Hamburg, mint Olaszországból több tételnek küldését avizálják bizonyos érdeklődés céljából, ami befolyását, ha idejében megérkezik — a további áralakulásra okvetlenül érvényesíteni fogja.

Fűmagvak iránt állandóan nagy érdeklődés mutatkozik. A magvetés — tekintettel az előrehaladott időnyre — csendesebb mederben mozog, az elmúlt évekhez viszonyítva azonban a forgalom minden tekintetben kielégítő.

Nyersáruért az árak 100 kg.-ként a következők:

Table with 2 columns: Item name and price per 100 kg. Items include Lóheremag nagyaránkás, Luczernamag szép sárga színű, Baltaczim, Biborheremag, Büköny, Nyulzapuka.

Külföldi gabonapiac.

Berlin. Az üzlet az összes gabonaneműekben e héten meglehetősen kedvetlen volt. Laplata buza nem igen helyezhető el, valószínűleg a májusiak részbeni fedezésére fog az szolgálni, májusi buza 47 fillérrel esett, júliusi 36 fillérrel. Hivatalos jegyzés: Belföldi buza: 2372-2384, májusra 2472, szeptemberre 2062 kor. Zab belföldi elsőrangú 2026-2157 kor., közepes 1908-2015 kor. Tengeri, amerikai tarka: 1849-1884 kor. Arpa, nehéz belföldi: 1908-2015 kor., könnyű belföldi 1778-1898 kor., orosz és ánumelléki 1730-1778 K.

Liverpool. A buzaüzlet e heti lefolyása igen lanyha irányban történt, habár a tengerentúli hozatal csekélyebb volt is és a Laplata buza métermázsánként 26 filléres áremelkedést tüntetett fel. Tengeriben élénk kereslet volt, különösen az azonnali szállításra kötött üzlet volt élénk és valamivel többet is fizettek a rögtön átvehető tengeriért, mint a később szállíthatóért.

Braila. A felhozatal igen kevés, észlelhető az áruhiány. A piac szilárd irányzatú is maradt egész héten, nem befolyásolta az árakulást a hanyatló tengerentúli jegyzés. 80 kg.-os buza 2112-2124 kor.-ért kelt el. Rozs 72-73 kg.-os 1923 kor. Tengeri iránt élénk a kereslet, különösen Anglia részéről. Bessarábiai tengeri 1416-1428 kor., sárga cinquantino 1440 kor.

Argentina. Habár a tengeri áratása megkezdődött és a termelők el vannak foglalva a mezői munkákkal, a buza felhozatal még mindig igen nagy. A piac irányza szilárd volt a lefolyt héten. Új tengeriben élénk üzlet fejlődött és az árak az előző héthez viszonyítva 10 fillérrel javultak tengeriben. Buza 16 fillérrel hanyatlott.

Szeszület.

A szeszületben e héten szilárd bécsi jegyzések és nagyobb kereslet folytán élénk vételkedv uralkodott és a szeszárak 1 kor. drágábban zárulnak.

Elkelt finomított szesz adózva nagyban 162-16250 K., adózatlanul 63-6300 korona és 1 koronával drágábban kicsinyben.

Élesztőszesz adózva 16150 K., adózatlanul 6250 K. kelt el.

Denaturált szesz nagyobb tételekben 53 K. kelt el nagyban és 1 K. drágábban kicsinyben.

Mezőgazdasági szeszgyárak részéről kontingens nyerszesz ab termelő állomás 57-5750 K. kelt el.

Budapesten a kontingens nyerszesz ára 58-59 K.

Budapesti jegyzés

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Finomított szesz adózva, Élesztőszesz adózva, Nyerszesz adózva, Denaturált szesz.

Az árak 10,000 literfokonként hordó nélkül bérmentve, budapesti vasutállomáshoz szállítva, készpénzfizetés mellett értendők.

Gazdasági áruszükségleti cikkek.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete áruosztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

Zsiradékok. A zsiradék-üzlet a lefolyt héten nem volt teljesen egyöntetű irányzatú. A disznózsír ára emelkedett s a hangulat a jelentős időszak tulnyomó részében szilárd, tartott volt. Ennek ellenében szalonnában kevesebb üzlet volt s az árak csak nehezen maradtak a multheti színvonalon.

Jegyzések:

I. r. fehér forrázott táblaszalonna, friss áru, nagyobb, kocsirakományok vételénél, nehéz minőségű 113-114 K. Könnyebb minőségű 108-109 K. I. r. perzselt (paraszt) szalonna 116-117 K. I. r. pestvárosi disznózsír, nagy hordókban 139-140 K. 100 kg.-ként, minden levonás nélkül.

Luiza gőzmalom r.-t. jelentése a „Köztelek” részére. Budapest, 1908. április hó 2 án. Netto-árak 50 kg.-kint Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, zsákostul. Kötelezettség nélkül.

Table with 2 columns: Szám and Ar K. Values for different quantities and prices.

Table with 2 columns: Szám and Ar K. Values for different quantities and prices.

Liszt, őrlemény és abraktakarmányok.

(A Magyar Mezőgazdák Szövetkezete erőtakarmány-osztályának jelentése a „Köztelek” részére.)

A fővárosi malmok átlagos buzaliszt jegyzései 100 kg.-ként Budapesten, elegysúly tisztasúlyként, zsákostul.

Table with 2 columns: Szám and Ar K. Values for different quantities and prices.

Table with 2 columns: Szám and Ar K. Values for different quantities and prices.

Table with 2 columns: Szám and Ar K. Values for different quantities and prices.

Az abraktakarmánycikkek árai a következők voltak Budapesten zsákkal, teljes vagonrakományok vételénél 100 kg.-ként.

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Finom korpa prompt szállításra, Goromba, Finom korpa 1903. márcz-május száll., Finom korpa 1908. szept-decz. száll., Rozskorpa, Árpáda és árpaderce, Malomkonoly, Budapesti gyári repcepegácsa, Derby melasse ab Hatvan v. Pozsony, Száritott moslék zsák nélkül, Malátacsira, Száritott répaszelet, Szörplé 48-50% cukortart. hordó nélkül ab cukorgyár.

Élelmiszerek nagyban árai a központi vásárosarnokban.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete jelentése 1908. április 3-án.

A piac forgalma csendesebb. Husélelkben a kereslet némileg egészen arányban a nagy hozatokkal, ami különösen borjúhúsra és nehéz baranyokra vonatkozhatott. Vaj változatlan. Tojás gyengébb hozatok és élénk vételkedv mellett szilárdab és jegyzéseink ma néhány koronával emelkedtek.

Mai árak:

Husneműk: vidéki marhabús hátulja 124-144 K., eleje 104-120 K., vidéki borjú bőrben, hosszan mérve, súlylevonás nélkül 080-096 K., helybeli borjúhús 103-116 K., sertéshús szalonnával 130-132 K., lehúzott sertés 142-144 K., szalonna friss 132-136 K., szalonna sózott 123-132 K., szalonna füstölt 140-150 K., olvasztani való 128-132 K., háj 136-140 K., sertézsír 140-144 K. kg.-ként. Füstölt hús (vidéki) kg.-ja 140-160 K., hazai sonka 180-200 K., szalámi magyar 320-360 K., szalámi nyári 140-160 K., bárány párja — K.-ig.

Vad: Őz 0-0 K., szarvas 0-0 K., vaddisznó 090-1 K. kg.-ként egészben, nyul nagy 0-0 K., nyul süldő 0-0 K., fogoly 0-0 K., fácán 0-0 K., erdei szalonna — K., dámvad 0-0 K. kg.-kint. Fenyvesmadár kötege 1-120 K. Baromfifélék: élő rántani való csirke 3-4 K., sütni való 4-420 K., liba fiatal 0-0 K., kacsa sovány 460-5 K., kacsa hizott 7-8 K., lud hizott 12-18 K., tyúk 440-5 K., pulyka 0-0 K., élő sovány liba — K. páronként. Vágott szépen tisztított baromfi, hizott lud 138-144 K., hizott ruca 140-150 K., hizott pulyka 1-160 K., levestyúk 140-160 K., pulyka sovány 0-0 K. kg.-ként. Poulard 180-220 K., gyöngytyúk — K. darabonként.

Tejtermékek: teavaj (centrifugált) I. 260-3 K., II. 240-260 K., főzvaj (köpült) 180-2 K., tehénturó 30-40 fil. kg.-ként. Valódi erdélyi jurturót és munkásturót igen jutányosan szállíthatunk.

Zöldségfélék: burgonya (vagonárú) sárga 5-6 K., róza 540-640 K., fehér 460-5 K., kifi 7-8 K., sárgarépa 5-7 K., petrezselyem 14-18 K., vöröshagyma makói 15-17 K., vöröshagyma közönséges hazai 7-8 K., fokhagyma 36-40 K., káposzta 10-12 K. 100 kg.-ként. Kalarábé 0-0 K., 100 db spárga solo 0-0 K., közep 0-0 K., levestpárga 0-0 K. kg.-ként. Zoldbab, hüvelyes 0-0 K., kifejtett 0-0 K., zöldborsó, hüvelyes 0-0 K., kifejtett 0-0 K., paradicsom 0-0 K. 100 K. kg.-ként. Uborka salátának való 0-0 K., eczetbe 0-0 K., savanyítani 0-0 K. 100 db-ként. Paraj 0-0 K. kg.-ja.

Gyümölcsfélék: cseresznye és meggy 0-0 K., sárgadinnye 0-0 K. kg.-ként. Alma: elsőrendű áru (aranyparmen, ranett, Jonathán, Törökbálint, batul stb.) 080-120, másodrendű 40-60, harmadrendű apró áru 30-40 K., körte elsőrendű 080-120, másodrendű 06-080 K. q.-ként. Dió I. 40-80, II. 30-40 K. 100 kg.-ként. Szőlő 160-240 K., finom 0-0 K., chasselas 0-0 K., szagos 0-0 K. kilója.

Vegyesárak: Bor és szeszes italok minőség szerint különféle áron értékesítünk. Méz — 100 fill. kg.-ként. (A szövetkezet — mint az Országos Magyar Mezőgazdasági Egyesület vezérképviselője — minden mézértékesítési ügyben is ad felvilágosítást.) Gyümölcsíz — filér kg.-ként. Gomba száritott 0-0 K., szappan — fill., lencse (erdélyi) — K., bab apró — K., nagyszemű — K., lencse — K. 100 kg.-ként. Tojás: bácskai 73-74 K., erdélyi apróbb áru — K. eredeti ládánként (1440 db).

Hideghús-vásár az Országyi élelmi piacon 1908. év április hó 3. (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 24 árus 31 drb sertést, 1 árus 3 drb süldőt, 2000 kg. friss húst, 400 kg. füstölt húst, 600 kg. szalonnát, 30 kg. hájat.

Videkről és pedig — drb sertést. Forgalom közepes. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 144-200 süldőhús 1 kg. 160-200, füstölt sertéshús 1 kg. 144-200, szalonna zsírnak 1 kg. 132-140, füstölt szalonna 1 kg. 160-160, háj 1 kg. 144-152, disznózsír 1 kg. 152-160, kocsonyahús 88-112, füstölt sonka 1 kg. 160-200 fillérig.

Hideghús-vásár a Garni-ér élelmi piacon 1908. év április hó 3. (A székesfővárosi vásárgazgatóság jelentése a „Köztelek” részére.) Felhozott Budapestről 52 árus 15 drb sertést, — árus 10 drb süldőt, 1000 kg. friss húst, 700 kg. füstölt húst, 500 kg. szalonnát, 300 kg. hájat.

Videkről és pedig összesen 116 drb sertést, 40 süldőt. Forgalom élénk. Árak a következők: Friss sertéshús 1 kg. 138-144, 1 q 124-126 K., süldőhús 1 kg. 144-180, füstölt sertéshús 1 kg. 160-180, szalonna zsírnak 1 kg. 134-133, füstölt szalonna 1 kg. 160-200 háj 1 kg. 144-148, disznózsír 1 kg. 158-160, kocsonya bus 1 kg. 72-80, füstölt sonka 1 kg. 180-200 fillérig.

Budapesti lóvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1908 április 2.

Table with 2 columns: Főlhajtatott and Árak. Items include Jobb minőségű hátsó, Könnyű kocsi (jukker), Nehéz (hintó), Igas kocsi (nyugati vér), Pony, Fuvaroslovak, Parasztlovak, Alárendelt minőség.

Budapesti juhvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.) 1908 március 30.

Table with 2 columns: Felhajtattott and Árak. Items include Magyarországból, Szerbiából, Összesen, Eladatlan maradt.

Ár a k:

Table with 2 columns: Item name and price. Items include Hizott ürű, Feljavított juhok, Kiverő juhok (anya), Kisorolt kosok, Durva szőrű, Kecskék.

Budapesti szurómarhavásár.
(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1903. április 2.

Fölhajtás:		Árak:	
		(kilogrammonként 416 súlyban fillérekben.)	
		I. oszt.	II. oszt.
Magyarországból élő borjú	429 drb	80-88 kiv. 90	
leszurt	9 "	80-82 II. r. 48-68	
Magyar élő borjú (rugott)	"		
leszurt	"		
Magyarországból élő bárány	"		
leszurt	241 "	7-17	
Élő gödölye	"		
Szurott gödölye	13 "	11	
Ausztriából szurott kecske	"		
Összesen:	2492 drb		

Eladatlan maradt 137 drb élő borjú, — drb rugott borjú, — drb élő bárány, 332 drb leszurt bárány.
Irányzat: általában lanyha.

Budapesti vágómarhavásár.
1903. április 2.

Fölhajtás összege:		Minőség szerint:	
Uj felhajtás	2018 drb	Elsőrendű hizott	69 drb
Múlt vásárról	"	Másodrendű	1884 "
viszamaradt	6 "	Alarendelt minőség	12 "
Vezetőgödből szorb	"	Növendékmárha	47 "
Összeg	2024 drb	Bivaly	12 "
Eladatlan maradt	3 "	Összeg	2024 "
Szarmazási hely szerint:		Nem szerint	
Magyar eredeti	1243 drb	Bika	220 drb
Magyar tarka	781 "	Ökör	1332 "
Galicziai	"	Tehén	472 "
Horvátországi	"	Növendék-bivaly	"
Boszniai marhák	"	Összeg	2024 drb

Á r á k

(60 kilogr.-kint) 616 súlyban minden levonás nélkül fillérekben)

1908. február 13.	I. rendű	II. rendű	III. rendű
Magyar hizott ökör	72-76	66-70	56-64
Tarka hizott ökör	78-83	70-76	56-68
Szerbiai ökör	"	"	"
Tehén	66-74	58-64	50-56
Bika	68-71	61-66	54-59
Növendékmárha	52-68	52-68	"
Bivaly	40-54	40-54	"

Irányzat: a felhajtás 18 darabbal kevesebb, mint a múlt héten, az irányzat minthogy a kereslet jobb, élénk, az árak általában 2 koronával emelkedtek.

Budapest főrenszárvárosi szert sertésvásár.
1908. április 2.

Heti felhajtás összege	Eladott vagon	Kereslet összesen darab	Sértés- és vágóhídra-el-szállított	Eladatlannal maradt
március 27-től április 2-ig.	144	6380	5272	1175

N a p	Napi árak fillérben				
	Óreg le- bárpár- kint 280-350	Páronként 300 kg. felül	Páronként 220-350 kg.	Könnnyű 220 kg.	Husos fejta
3. márc. 27.	93-98	108			
4. április 2.	95-98				
5. márc. 27.		129-38	26-140	132-140	
4. április 2.	116-120	124-135	24-13	125-136	

1) Az árak élősúlyban levonás nélkül értendők.
2) Az árak élősúlyban páronként 45 kg. éltsúly és 47% levonással, kilogrammokban értendők.
Irányzat: a vásár lanyha, az árak 4 fillérral hanyatlottak.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete kőbányai sertésbuzaló telepének jelentése a „Köztelek” részére.

(Az árak kőbányai szokás szerint 45 kg. élet 4% levonással vevő javára értendők.)
Óreg nehéz (páronként 400 kg. felül) — fillérig
Óreg közép " 300-400 " "
Fiatal nehéz " 320 kg. felüli súly 128-128 " "
 közép " 250-300 kg. 128-130 " "
Fiatal könnyű " 250 kg.-ig 130-132 fillérig
Irányzat: esendős.

Soványsertés-árak.

(Kredeti tudósítás Uri Rezső sertésbizományos (VIII. ker., Bérkocsis-utca 12., a „Köztelek” részére.)
1908. április 2.

	kilogrammig	fillér
Sertésveszen átment	60-100	146-128
"	100-120	128-126
"	120-160	126-124
"	160-200	124-118
Sertésveszen át nem ment	60-100	100-100
"	100-120	100-96
"	120-160	98-98
"	160-200	98-100

Árak élősúlyban kilogrammonként 4% engedmény.
Irányzat: élénk.

Bécsi juhvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1908. április 2.

Fölhajtás	drb	Árak:	fillér
Magyarországból	415	Angol husos ürök	
Galicziából	"	Elsőr. hiz. ürü	64-66
Osztrák tartományokból	"	Gyapjas	
		Középm. hizott ürü	60-63
Összesen	415	Nyírott juh	

(Az árak kg.-ként fillérekben, élősúlyban fogyasztási adó nélkül értendők.)
Irányzat: élénk, kg.-ként 1 fillérral drágább.

Bécsi szurómarhavásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1908. április 2.

Fölhajtás:	Á r á k
	(kilogrammonként 616- súlyban fillérekben) I. oszt. II. oszt.
Magyarországból élő borjú	— drb
leölt	673 " 134-144 98-132
Ausztriából élő borjú	29 "
leölt	4013 " 134-144 98-132
Magyarországból leölt bárány	4167 " 14-44 kor. párja
Ausztriából leölt	322 " 14-44 K. párja
Magyarországból leölt sertés	111 " 100-116 zsirsert.
Ausztriából	2329 " 100-114 hussert.
Magyarországból leölt juh	" " "
Ausztriából	155 " 84-108
Összesen:	11799 drb

Irányzat: lanyha, prima borjú 4, összes többi minőség 8-12 fillérral olcsóbb. Sertés 4-6 fillérral olcsóbb. Többi változatlan mint múlt héten.

Bécsi sertésvásár.

(Kredeti jelentés a „Köztelek” részére.)
1908. március 31.

Fölhajtás:	Szarmazás szerint:	drb
Minőség szerint:	Magyarországból	
	husos	180
Hussertés	Magyarországból	6313
Zsirsertés	zsirajtja	7435
Összesen	Galicziából	13748
	Osztr. tartományokból	
	ból	371
	Olaszországból	
Eladatlan maradt	Összesen	1688
		13748

Árak: (kilogrammonként élősúlyban fogyasztási adó nélkül, fillérekben.)

Elsőrendű magyar zsirsertés	111-113	kiv. 114
Középsertés	104-108	
Óreg nehéz	94-98	
Könnnyű és szedett sertés	98-102	
Süldő (lengyel, erdélyi)	84-110	kiv. 112

Irányzat: lanyha, zsirsertés nagyobb felhajtásnál fogva 2 fillérral olcsóbb. Hussertés 2-4 fill.-el drágább.

Kimutatás a ragadós állatbetegségek elterjedéséről.

1908. április 1-én.

A betegség neve	Fertőzve volt		Múlt heti állapot				Múlt évi állapot			
	K.	U.	K.	U.	K.	U.	K.	U.		
	Lépfene	122	131	109	129	43	52			
Vesztetség	193	203	187	195	164	169				
Takonykór	43	43	38	38	38	41				
Száj- és körömfájás	7	7	8	8	3	12				
Juhhimlő	47	118	51	123	40	107				
Ivarsz. hóly. kiütés	49	135	28	92	58	304				
Tenyészbenáság										
Ruhkór	434	1042	367	949	537	1034				
Sertésorbáncz	78	194	68	174	54	111				
Bivalyvész	1	1	1	1	2	3				
Sertésvész	247	509	255	515	236	643				

Ausztriában 1908. év március 25-én fertőzve volt: vesztegessé 44 k 45 u, takonykórral 10 k 10 u, rag. száj- és körömfájással 1 k 1 u, sertésvészszel 126 k 393 u.

Németországban 1908. év márcz 15-én fertőzve volt: takonykórral 33 k 39 u, rag. száj- és körömfájással 18 k 27 u, sertésv. 1437 k 1909 u, rag. tudóval 13 k 14 u

Ingtatlanok árverése (40,000 korona becsértéken felül.)

Kivonat a hivatalos lapból.

Április 6.	Kolozsvári kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Pongrácz Lajosné	68730
Április 7.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Pollák Manó	189688
Április 7.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Spiegel Adolf	284460
Április 8.	Zombori kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Kronits István dr.	100727
Április 8.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Ádler Károly	55764
Április 10.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Lemberger S. és fia	153877
Április 10.	Zirczi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Szodfrid Endréné	65590
Április 10.	Bpesti I/III. ker. kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Peringer Ferencz	156019
Április 14.	Lugosi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Vimmer Kálmán	73494
Április 14.	Békési kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Liker Jánosné	46505
Április 16.	Kalocsai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Döry László	198634
Április 16.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Bodánszky Lipót	250835
Április 17.	Nagybecskerekai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Neuncsics Emilia	80937
Április 22.	Eperjesi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Halmos Károlyné	208284
Április 22.	Miskolczi kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Szirmay Eszter gróf	172810
Április 23.	Karczagi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Magyar Gergely	65533
Április 28.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Szende Amigél dr.	276034
Május 2.	Bpesti I/III. ker. kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Riedl Emilia	55299
Május 6.	Nagyszombati kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	özv. Lucardi Jánosné	63798
Május 20.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Klemm István	239728
Május 20.	Nyárádszerdai kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Szalmási Mihályné	40000
Május 21.	Szerencsi kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Szabó József	89501
Junius 16.	Kassai kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Weinstein Ármán	42695
Junius 22.	Budapesti kir. tvszék	a tkvi ha-tóság	Regéczi Nagy Miklós	88308
Junius 30.	Ungvári kir. jbiróság	a tkvi ha-tóság	Halpert Bernát	102069

Szerkesztői üzenetek.

Z. J. Torna. A tervbe vett kísérleti tábla szakszerű berendezése végett tessék a m. kir. növénytermesztési kísérleti állomáshoz fordulni (székhely: Magyar-Óvár), ahol készséggel fognak részletes felvilágosításokkal szolgálni.
K. K.

K. J. A fölmondást indokolni egyik fél sem tartozik és a fölmondási idő leteltéig a szolgáltatadónak csak egy kötelezettsége van, t. i. az, hogy az Ön járandóságát pontosan kiszolgáltassa. Munkát adni Önnek nem köteles, ha nem akar. Viszont azonban Ön sem köteles gazdatisztához nem illő munkát teljesíteni. Ha valamit elvontak Öntől, ami Önt szerződés szerint megilleti, követeljen kárpótlást.
Sz. F.

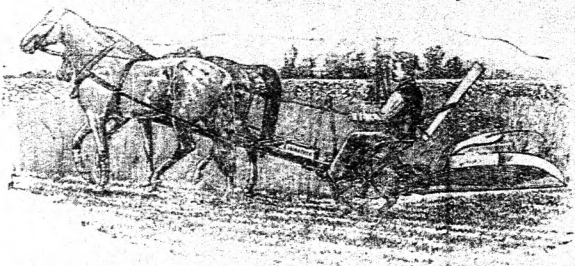
Cséplésre már most szerezzük be a szénszükségletet

SZÉN

kovacsészén, antracit, koks és más tüzelőanyagok

VÁMOS FÜLÖP Budapest, VII., Izsó-u. 7.

! Utólérhetetlen teljesítésben és könnyű járásban!

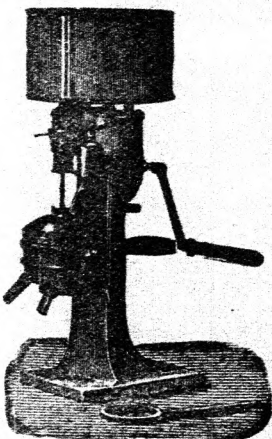
Uj gabona- aratógép „Handy“

Szénaforgatók — Lógereblyék

Uj fűkaszázó „Darling“

UMRATH és TSA Budapest, V. ker.,
Váci-körút 60. szám.

Gőzcséplőkészlet 12 HP-ig — Ipari mozcsonyok 200 HP-ig.

Eredeti „Melotte“ tejcentrifugák

a világ legrégibb és legjobb tejföldözögépei!
Játszi könnyű kezelés. Legcsekélyebb kopás.
Legélesebb leföldözés. Legnagyobb munkaképes-
ség. Gyorsan és igen könnyen tisztítható. Nincs
javítás. Több mint 200.000 db van napi haszná-
latban az egész világon. Órákinti munkaképes-
ség 125—500 l. kézi hajtásra. Magyarországi képviselő

GEITNER és RAUSCH BUDAPEST, VI.,
Andrássy-ut 8.

Eredeti Kirsche-féle

„IDEAL“ takarmányrépamag

a Deutsche Landwirtschaftliche Gesellschaft által rendezett takarmányrépa-termesztési versenyen „ezüst érem“-mel lett kitüntetve. Előnyei:

legnagyobb termés hozam,
legmagasabb tápérték-tartalom,
nagy tartósság, legkönnyebb kiszedés.

Vegyí vizsgálat ozukor- és szárazanyag-tartalomra saját laboratóriumában
1905—14,000
1906—18,000) elit anyaréparól.
1907—24,000)

Vezérképviselet és főraktár Magyarország és társországi részére:
DUKES és HERZOG Galgóc és Budapest,
Váci-körút 74.
műtrágya-erőtakarmány és magvak iródsza.
„Ideal“ takarmányrépamag megrendelhető még:
Mühle Vilmos, Temesvár. Kontsek Géza, Debreczen.

TAKARMÁNYRÉPAMAGOK UJ IRÁNYELVEK SZERINT TENYÉSZTVE. WOHANKA-FÉLE JAVÍTOTT

ECKENDORFI, MAM MUTH, OBERNDORFI

TENYÉSZTÉSE VEGYI FAJVÁLASZTÁS ALAPJÁN.
NAGY TÁPANYAG-TARTALOM és TÖMEGTERMELES
SZAVATOLÁS MELLETT

WOHANKA és TÁRS BUDAPEST,
V. VÁCI-KÖRÚT 76.
HELLER-MOR, PEST

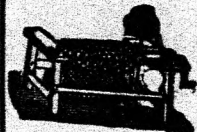
Talajismeret. Irta Cserháti Sándor. 420 K. előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a „Patria“ r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

A ló és tenyésztése. 600 14 műmelléklettel. 3-ik kiadás. Irta Kovácsy Béla és Monostori Károly. Ára húsz 12 kor., tartós díszkötésben 15 kor. Megrendelhető a „Patria“ r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Most jelent meg!

PULYKATENYÉSZTÉS

IRTA:
HREBLAY EMIL
Allattenyésztési m. kir. felügyelő.
II. teljesen átdolgozott kiadás.
148 oldalon 48 képpel.
Ára 3 kor. 20 fill. bérmentes küldéssel.
Nélközvetlenül minden tenyésztőnek
Megrendelhető a „Patria“ r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, BUDAPEST, IX., Üllői-ut 25. szám.

RESCH sodronykerítésfonó Ipar-telpe BACS, Bácska, készít sodronykerítést minden méretben tartó sodronyokra tövisekkel felerősítve. Sodronykerítésfonókat gazdaságok és iparosok részére. Költségvetést, fonatmintát és képes ábrákat ingyen küldök. Magról nevelt akácfa 2—10 cm. erősségben és ákác, gledi schia élősvénycsemétek, valamint Ripária szőlővesszők nagyobb mennyiségben kaphatók. 456

Hirdetések felvételnek

a kiadóhivatalban
Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz

Graepel Hugó

betéti társaság BUDAPEST,
V., Váci-ut 40—46. sz.

Ajánl eredeti angol Marshall lokomoblokot, saját gyártmányu legújabb cséplőgépeket, teljes malombereendezéseket, ugyanint mindenféle egyes malomgépeket, mindennemű lyukasztott lemezt és szab. Graepel-féle lemeztörekrostát, melyből 15,000-nél több van kifogástalan üzembn. Ezen törekrosta minden magvesztéséget kizár.

Árjegyzék, leírás, minta és elismerőlevél, füzet kívánatra ingyen és bérmentve.

Homlokzatok és belső helyiségek meszelésére

BAZALTFESTÉK

a legjobb és a legökéletesebb, kimerítő ajánlatot és mintát szívesen küld:

LUTZ EDE és TÁRSA
festékgyára
Budapest, VII., Örnagy-utcza 4.

A lovak, szarvasmarhák, sertések, juhok, szóval az összes házi állatok **erősítésére, edzésére, azok egészségének építésben tartására** a

Brázay Kincsem-Fluid

Kincsem szesz

minden gazdaságban és állattenyésztésben **nélkülözhetetlen.**

Felülmúja a hasonló célra szolgáló külföldi szereket, mert a leghatásosabb s legjobb minőségű kipróbált anyagokból készült.

Használatban van minden jelentékenyebb gazdaságban, állami és magánmésesben, katonai, polgári, és versenystáblókban.

Kapható: gyógytár., drogéria- és fűszerüzletekben vagy közvetlenül a készítő.

BRÁZAY KÁLMÁN cégénél, **BUDAPESTEN**
1 üveg ára **K 2.50.** 12 üveg ingyen csomagolás és bérmentes szállítással **24 korona.**

6875

HIRDETMEŒY.

Eladásra kertil nagy mennyiségben első osztályu **sima és gyökeres Riparia Portális, Vitis Solonis és Rupestris Monticola** alanyvessző. Továbbá ily alanyokon készült első osztályu **gyökeres fásoltvány** a legkitünőbb csemege- és borsfajokban; ugyisintén **sima és gyökeres hazai szőlővessző.**

Fajtisztaságért kezességet vállalunk.

Badacsony - szentgyörgyhegyi szőlőoltványtelep, Tapolca,
Zala megye. 226

A világhírű és hazánkban nagy elterjedtségnek örvendő amerikai

Deering-féle fűkaszalógépeket, marokrakó aratógépeket és kéveköto aratógépeket,

valamint egészen **vassból és aczélból készült szénagyűjtőgépeket**

(lógeréblyéket) van szerencsém a t. gazdaközönségnek akként ajánlani, hogy minden általam szállított ilyen gépnek használhatóságáért és jó munkájáért, nemkülönbben anyagának jóságáért elvállalom a felelősséget.

Ajánlom egyszersmind Saek Rudolf elismert kitünő aczélékeit, kapáló és töltőgető gépeit és más egyéb talajmívelő eszközöket és gépeit is

PROPPER SAMU

az amerikai Deering-gyár kiz. képviselője
Budapest, V. ker., Váci-körút 52. sz.
— Árjegyzékekkel és elsőrendű bizonyítványokkal kívánatra készséggel szolgálók. —

„JUSTITIA“ MÉRLEGGYÁR

Herczeg és Dénes

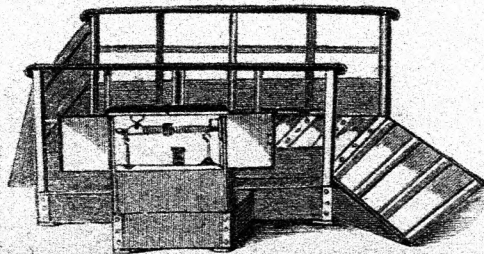
BUDAPEST, VI., Gömb-utca 32.

Gyárt mindennemű

MÉRLEGEKET

Telefon: 55-26.

Arjegyzék kívánatra bérmentve küldetik.

Jutalmazó mellékipar gazdak számára

Homokból és csementből mindenki szakismeret nélkül előállíthat homoktégelákat, csement-földcsúrepeket, csöveket csatornázásra, alagsorövezéseket, padlólapokat, itató vályukat stb. **Felette egyszerű gyártású kipróbált gépeinkkel és formáinkkal.** Kívánatra ingyen küldjük 262-es számú árjegyzékünket. Könnyen érthető használati utasítást minden géphez adunk. Üzemberendezéshez oktatót küldünk, kívánatra állandóan is. **Lévelezés magyar nyelven.**

Különfajassági gépgyár homok értékesítésére

LEIPZIGER CEMENTINDUSTRIE Dr. GASPARY & Co.

MARKRANSTADT bei Leipzig

Homokvizsgálat, — próbafeldolgozás, — minták ingyen. 6877

Legnagyobb gyár
a maga nemében

270 munkás

95 szabadalom s1b

Eladó birtokok.

- 1 1/2 órányira Budapesttől, 3583 magy. hold prima sík gazdaság és erdő, szép kastélyllyal és parkkal 920.000 ft.
- 2 órányira Budapesttől, 2800 magy. hold sík, prima gazdaság, megfelelő épületekkel, felszereléssel 930.000 ft.
- 3 órányira Budapesttől, 3500 magy. hold prima czukorrépa-föld, dohánytermeléssel, szép kastélyllyal és parkkal 1.300.000 ft.
- 3 1/2 órányira Budapesttől, 2735 magy. hold sík gazdaság, szeszyárral, megfelelő épületekkel 425.000 ft.
- 3 órányira Budapesttől, 1857 magy. hold, prima czukorrépa-föld, szép kastélyllyal és parkkal 635.000 ft.
- 2 órányira Budapesttől, 1000 magy. hold, sík gazdaság, megfelelő épületekkel és csinos urilakkal 276.000 ft.

Kiadó bérletek.

Borsod megye	2,400	magy. hold gazdaság évi bér	28,000	ft.
Hont	1,000	" " " " " "	15,000	"
Pest	835	" " " " " "	19,000	"
Szabolcs	2,500	" " " " " "	30,000	"
Temes	2,000	" " " " " "	36,000	"
Veszprém	2,200	" " " " " "	20,000	"

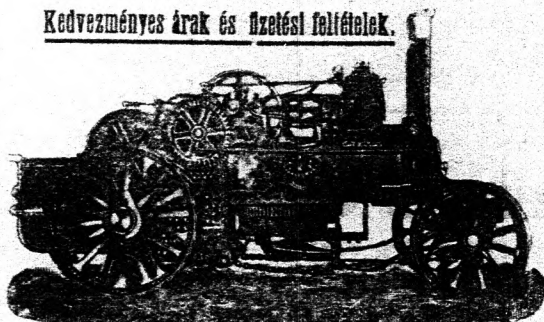
Beyer Károly, Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Telefon 12-85.

BOROSZLÓ ■■■ BUDAPEST

Elsőrangú külföldi és magyarországi referenciák.

Kedvezményes árak és üzletési feltételek.

Teljes gőzeke-készleteket és gőz-utihengereket

legtökéletesebb kivitelben szállit:

KEMNA J. gőzeke- és gőz-utihengereket Magyarországi igazgatósága
BUDAPEST, IV., Kossuth-Lajos-utca 8.

Tömeges ürtés következtében élősóvény csemetéből ajánlok
„Gleditschia“ „Maclura“
 ezre 5 korona :: ezre 16 korona ::
 Elsőrendű minőség! 50,000 vételnél 10% engedménnyel.
 Czim: **Novothny Miklós** faiskolatulajdonos **Rákóczi falván,**
 (Szolnok mellett). 462

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. KER., BAROSS-UTCA 10. SZÁM.

Alakult 1900. BIZTOSÍTÉKI ALAP: Alakult 1900.

Alapítványok a kormány hozzájárulásával 1.970.340— kor.
 Tartalékok ----- 764.780-16 "

Összesen: 2.735.104-16 kor.

1901. évi felesleg	90.349— kor.
1902. " "	59.782-26 "
1903. " "	109.331-73 "
1904. " "	72.438-23 "
1905. " "	61.730-60 "
1906. " "	39.243-65 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyancsak az ember életére különféle módozatok szerint.

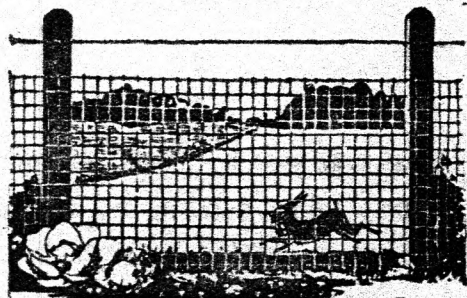
Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleletéből úgy a tűz- mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1902. évi üzlet felelete közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. — Az 1903. évben a jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. — Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2—2½%-os díjvisszatérítésben részesültek. — Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5—10 évre adták fel biztosításukat 5% engedménnyel részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomtatványokkal és felvilágosítással minden irányban készségesen szolgál. **Az igazgatóság.**

Bámulatosan olcsó kerítések!

Hazai gyártmány!
 Nem tévesztendő össze a 6 szögletes osztrák gyártmánnyal!

Mezőgazdák
 figyelmébe!

Szőlőgazdák
 figyelmébe!

HAIDEKKER SÁNDOR

sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára

Budapest, VIII., Üllői-ut 48/11.

Hungária sodronyfonatát, mint a legújabb és legjobb kerítési anyagot, mely előnyeinél fogva teljességgel minden eddig alkalmazott sodronykerítést. A szőlő- és mezőgazdaságra nézve rendkívül fontos és világszabadalommal védett találmány előnyét: Olcsóság! Összetartósság és könnyű kezelést.

Horganyozott vassodronyból készül, (nem kell befesteni):

Körülbéli 5 centiméter lyukbősséggel,

Készletben: 1, 1½ és 2 méter magasságban valamennyi dróterősségben, 8 méter magasságban 1,2, 1,4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség: 1 1,2 1,4 1,6 1,8 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenkint: 30 40 50 60 70 80 90 112 132 fillér.

Körülbéli 3x3 centiméter (hosszú) lyukbősséggel:

Készletben: 1 méter magasságban valamennyi dróterősségben, 1½ méter magasságban pedig 1, 1,2, 1,4 mm. dróterősségben.

Sodronyerősség 1 1,2 1,4 1,6 1,8 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenkint: 48 58 78 88 98 108 128 148 168 fillér.

Körülbéli 10x10 cm lyukbősséggel:

Készletben: csakis 1 méter magasságban.

Sodronyerősség: 2 2,2 2,5 2,8 mm.

Ár □-méterenkint: 42 47 57 67 fillér.

Csomagolásért, feladási és kezelet költségeit számítatik □-méterenkint 1 fillér, de egy küldeménynél legalább 50 fillér.

A horganyozott tuskásodrony ára (8 cm. tuskavastagsággal) méterenkint 6 fillér, melynek alkalmazásával a kerítés felépítés szerint megmagasítható.

Számos előnyösével áll rendelkezésre:

Továbbá grát és szálit: kőműves gép- és kézi sodronyfonatokat; csinos és erős kivitelű kapukat és ajtókat, valamint nyaraló- és lakóháskerítéseket erős sodronyfonat és kovácsolt vasból. Föld- és kavicsrostákat, kosarakat, magtár-ablakrostályokat, ökr- és szájkosarakat, szikratéglákat, szőlőgyógyórosztályokat, cséplőgépekbe való gabonaszétválogató-hengereket stb.

Arjegyék ingyen és bérmentve.

Jutányos, pontos és gyors kiszolgálás.

Fontos minden gazdának!

Sajtó alatt van és e hó folyamán megjelenik a:

Mezőgazdák

Üzemi Utmutatója

Kereskedelmi tanácsadó a gazdaközönség számára.

Felvilágosítást nyújt a következőkre:

- Miként értékesítsük terményeinket?
- Mire ügyeljünk gépeink beszerzésénél és azok használatánál?
- Hogyan kössük meg biztosításainkat?
- Gabonakereskedelmi szokványok.
- Erőtakarmánycikkek beszerzése körüli tudnivalók.
- Hogyan adjuk el borainkat?
- Élelmiszer-értékesítés módozatai.
- Hizott állatok, tenyészállatok értékesítése.
- Külföldi államok állategészségügyi egyezményei.
- Szarvasmarhavásárok, sertésvásárok, lóvásárok, országos vásárok jegyzéke időszerinti sorrendben.
- Vetőmagvak, beszerzése, értékesítése.
- Áruszükségleti cikkek beszerzése körüli utmutatás.
- Fakereskedelmi rész.
- Jogi rész, rövid vonatkozásokban a gazda és cseléd közötti jogviszony szabályozása.
- Haszonbérlet.
- A balesetbiztosítási törvény rövid ismertetése.

Nélkülözhetetlen bizalmas tanácsadó!

Ára 5 korona.

Előzetes megrendelésnél 4 korona.

Előfizetések a "PÁTRIA" r.-t. gazd.

szakkönyvkereskedéséhez, Budapest,

IX., Üllői-ut 25. szám intézendők.

Szőlőoltványok dus gyökerű erős példányok, hiányok pótlására vagy új ültetésekhez. Készlet még 80,000 db. **Borfajok** Erdei, Olasz Rizling, piros Bakar, Kövidinka, Nemes Kadarka. Oportó, Mézesfésű és bőtermő borfajok vegyesen **Csemegefajok** Passatutti, Ezeréves, Pirosgyöngy, Fehérgyöngy, Muscat Ottonel, Génuai zamatos és csemegekülönlegességek vegyesen.

Arjegyzékek ingyen küldetnek.

Gleditschia Koronatövis, Krisztustövis vagy Tűskéslepényfa. Élősvénynek legáthatatlanabb őriástövisü, rajta sem ember, sem állat, még apró malacok sem hatolhatnak át. Ezer csemete elég 50 méter hosszú kerítés örökítéséhez. Kétéves erős csemete ára ezrenként 12 korona. Különösen válogatott földfeletti része méternél magasabb, nagy kifejtett tövisű ezre 18 korona. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott, nyomtatott ültetési és kezelési utasítás mellékeljük ingyen. Magva 5 kg. 6 kor., 10 kg. 10 korona.

Delaware borból egy üveg kóstoló csomagolva egy korona. Cím:

Nagy Gábor Nagykágya, u. posta Kóly.

482

Magas esiraképessegtű

ERDÉSZETI, GAZDASÁGI, GYÜMÖLCS- és FÜMAGVAKAT, ERDEI és SÖVÉNYCSEMETÉKET, DISZFENYOKET, SORFÁKAT, GYÜMÖLCSFÁKAT és VADONCZOKAT, FAJBURGONYÁT 100 legjobb fajban

legjobb minőségben szállít

FARAGÓ BÉLA csász. és kir. udvari szállító

ZALAEGRSZEG.

237

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

A nyitrai püspökségi uradalom vágegyházi (Kosztolna) és vágpüspöki (Biszkupicz) trencsénmegyei birtokai — előbbi kb. 350, utóbbi 258 m. hold 1908. évi október hó 1-től 1911. évi szeptember hó 30-ig tartó három egymásután következő évekre **folyó évi április hó 30-án délelőtt 10 órakor** a püspökségi uradalom főtisztviselésénél Mocsokon zárt ajánlati nyilvános versenytárgyalás után

bérbe fognak adatni.

A nevezett bérbirtokok mindegyikére külön ajánlat teendő.

A versenytárgyalási feltételeknek megfelelően kiállított írásbeli ajánlatok az uradalom főtisztviselésénél a versenytárgyalási nap délelőtt 10 órájáig nyújtandók be.

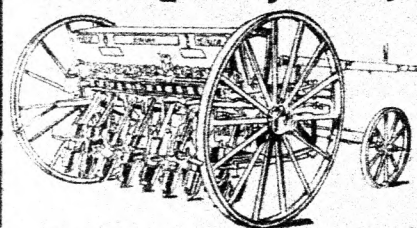
Az ajánlatok borítékán jelzendő, hogy az ajánlat mely bértagra vonatkozik.

Bánatpénzül minden hold után 4 korona mellékelendő az ajánlatához.

Bánatpénz nélküli ajánlatok tekintetbe nem vétetnek. Bővebb felvilágosítást a főtisztvis. hivatal nyújt **Mocsokonon**, (Nyitra megye).

466

SZÜCS ÖDÖN
Budapest, VI., Nagymező-u. 66.

Szabad, alsó- és felső-kiömlésű eredeti **Pracner gyártmányu** ..

„Kincsem”

vetőgépek, kukorica és répa vetésére legalkalmasabbak.

„KNOTEK” féle arató- és fűkaszálo-gépek. Elsőrendű anyagból, tökéletes szerkezettel - várakozáson felüli munkateljesítményvel. A kontinens legnagyobb aratógép-gyárából.

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

BIRTOKBÉRLET.

Ifj. gróf Draskovich Iván bérbe adja baranya-sellyei hitbizományi uradalmához tartozó

endesi gazdaságát

mintegy 2219 kat. hold kiterjedésben, egy bérlet keretében, folyó évi áprilisi havi átvételtől tizenkét egymásután következő évre.

A birtok közelebbi leírását és bérleti feltételeket érdeklődőknek az uradalmi számtartói hivatal rendelkezésére bocsátja.

511

Uradalom Baranya-Sellye.

A Nyugatmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete

segédtitkári állásra

pályázatot hirdet 120 K előleges havi részletekben fizetendő 1440 K évi fix fizetés mellett. Az állás azonnal beltöltendő. Pályázhatnak gazdasági akadémiát vagy tanintézetet végzett okleveles gazdák. Előnyben részesülnek, akik katonai kötelezettségüknek már eleget tettek és gazdatársadalmi téren már működtek. A magyar nyelv mellett a német nyelv szóban és írásban való tökéletes birása megköveteltetik. Magyar és német nyelven sajátkezűleg irt, arcképpel ellátott bélyegmentes pályázati kérvények a Nyugatmagyarországi Földmivelők Gazdasági Egyesülete elnökségéhez intézve és titkári hivatalához (Szombathely, Király-utca 19.) czimezve legkésőbb **április hó 10-ig** benyújtandók.

519

Mész!

Köszén!

Biharmegyei (élesdi és mezőtelegdi) és **dorogi** szép fehér darabos mész, valamint **épitési mész, salgótarjáni, petrozsényi, ostrai és pécsi kovács-szén**, valamint **ostrai gázkocsz és bányakocsz és más** elsőrangú termékek waggonszámra és egész évi kötésre megrendelhető

KLÁR ANDOR

kereskedelmi irodájában, mész- és köszénnagykereskedés
Debreczen, Miklós-utca 23. sz.

TELEFONSZÁM 445.

TELEFONSZÁM 445.

!! **Pontos szállítás biztosítva** !!

Kötések 1-3 évre eszközöltetnek

Köszén!

Mész!

„WESTERN“

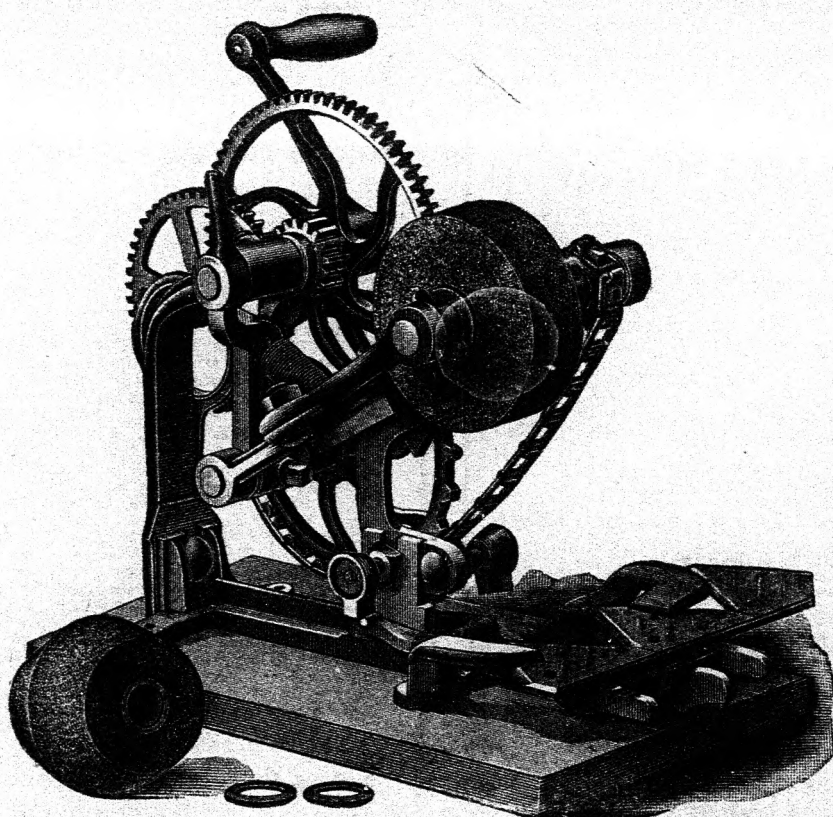
önműködő köszörülő-gép

aratógépek, valamint mindennemű szerszám köszörüléséhez
használható legújabb szerkezetű és legtökéletesebb köszörülő-gép

Ára

35.-

korona

„Western“ aratógépkés köszörülésre beállítva.

Ára

35.-

korona

A „Western“ teljes súlya kb. 9 kg.

„WESTERN“ köszörülő-gép ára két köszörülő-
koronggal, ládába csomagolva BUDAPESTEN **35.- K**

**Gőzlokomobilok, Gőzcséplőgépek, Utimozdonyok, Aratógépek,
Benzinmotorok, Szalmakazalozók, ELEKTROLOKOMOBILOK,
„LOSONCZI DRILL“ vetőgépek, RESICZAI ekék stb. stb.**

**Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérügynöksége
Budapest, V., Váci-körút 32. szám.**

Tavaszi és őszi vetések trágyázásához

szuperfoszfátot

és minden egyéb

mütrágyaféléit

elismert kitünő minőségben, legolcsóbban szállít az egyedüli **kartellon kívül** álló

Szentistváni mütrágyagyár központi irodája,
Kassa, Fő-utca 4. szám. 403

A bécsi állatvédőegyesület elismerő érme!

Simon C.-féle

Restitution-fluid

Simon Károly állatorvos által feltalált és így nevezett szer 1859. év óta általános kedveltségnek örvend, mint mosó- és borogatóvíz és kitünő hatásánál fogva mindenütt csodálatot kelt. Erősíti és frissé teszi a lovat, rendkívül nagy munkára képesíti, kiegyenlíti a megerőltetéseket és megóvja az időelőtti kihatástól.

Arak: egy fél üveg K 2.—, egy egész üveg K 4.—, tizenkét egész üveg K 40.—

Vizzel lesz higitva, ennél fogva nagyon kiadós.

Egyedüli készítő Ausztria és Magyarország részére

Stanislaus Simon Wien.

Gyár és iroda: XXI., Hirschstetten 23.

235 mb. sz.

Árverési hirdetés.

A szepesi róm. kath. püspökség tulajdonát képező Szepes megye Kubach (Hernádfalu) község határában a poprad-felkai vasuti állomás közelében fekvő Ugóczy majorsági mezőgazdasági birtok, mely áll:

1. Szántóöld	170 kh.	299	□-öl
2. Kert	—	853	"
3. Rét	145	1305	"
4. Legelő	7	899	"
5. Adómentes	15	1167	"
Összesen	339 kh.	1318	□-öl

amelynek becsértéke biróilag 209,061 koronában állapított meg. 209,061 kor. kiküldési ár mellett 1908. évi május hó 25. napján délelőtt 10 órakor Szepesszombat községben az ottani kir. telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek kormányhatósági jóváhagyástól föltételezeten kir. közjegyző közbenjölte mellett eladatni fog. Kiküldési ár a becsár, melyen alul a birtok nem adatik el. Árverezni szándékozók tartoznak az árverés megkezdése előtt bánatpénz gyanánt a kiküldési árnak 10%-át vagyis 20,906 K 10 fillért az eladó püspökségnek az árveréshez kiküldött megbizottjánál készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban lefizetni, illetve letenni. Árverési és szerződési feltételek, valamint egyéb adatok a birtokra vonatkozólag az árverést megelőző napig Görgey Jordán urad. jószágigazgatónál Lőcsén, és az árverés napján a helyszínén lesznek betekintheők.

Lőse, 1908. évi márczius hó 26.

Dr. Ujfalussy Ödön
kir. közjegyző.

Az OMGE. mezőgazdasági üzemi osztálya

főfeladatául tűzi ki a belterjesebb és az eddignél hasznosabb **gazdálkodás előmozdítását** a gyakorlati szaktanácsadás útján.

Kidolgozza az okszertü gazdasági berendezés alapjául szolgáló **üzemtervet**. Elvállalja a **gazdaságok állandó felügyeletét** és ezek **üzemének ellenőrzését**. Tanácsot ad a gazdasági számviteli **könyvek berendezésénél**, vezetésénél és azok lezárásánál. Elvállalja a gazdaság **számvitelének felülvizsgálását** vagy állandó **ellenőrzését**. Elvégzi a gazdaság számadatainak elkönyvelését, időszaki jelentések alapján. Évi zárlatokat és jövedelmzéségi számításokat elkészít. **Tanácsot ad birtokberbeadásnál**, valamint **mezőgazdasági pénz- és hitelügyi** kérdésekben. Gazdasági **ügyekben jogi tanácsokkal szolgál és vitás ügyekben** a választott szakbírói tisztelet elvállalja. Birtok és mindenemü mezőgazdasági **értékbecsléseket** végeztet. A bejelentett **eladó és berbeadó birtokokat** törzskönyvileg **nyilvántartja**.

Gazdatisztek és egyéb **képzettebb gazd. személyzetet** **ereszketk nyilvántart.**

Adóügyekben szakvéleményeket ad, az adókönyvek alapján felülvizsgálja az adó helyes kivetését és tulfizetés esetén az összeg visszatérítését kieszközli. Adóelengedések ügyében utbaigazítással szolgál.

Nyilvántartásra bejelentetett: Eladó birtok:

543 m. hold Zalában, vasútállomás a birtokon szeszgyárral, léglétesítéssel, csemenárugyártással, iparvágány s mérleggel, urilakkal. Barmikor átvehető. Esetleg berbeadó. Tulajdonos: Zathureszky, Túrje. 1598

197 m. hold piliscsabai vonalon, fővárostól 39 km.-re, 4 község között, orvos, gyógytúr Nyergesújfalun, Dunától 10 p. Tejgazdasággal, sertésenyésztéssel, 8 h. szőlővel, csőrökkel magtárakkal, 2 nagy pinczével, 5 szobás lakás üveges, zárt verandával. 455

200 m. hold sik fekvésű I. o. szántó, fővonal mentén fekvő város határában, megfelelő g. épületekkel. 3849

370 m. hold Sáros m. gyében, melyből 310 hold erdő, urilakkal és 5 hold disztertel, 3743

100 kat. hold körülí I. o. bacsai föld, 15 percnyire a vasútállomástól, jó utakkal, a Ferenczcsatornától 8 percnyire, urilak és gyümölcsösök. 3851

500 m. hold Szatmár megyében, vasútállomástól 2 km.-re, kényelmes urilakkal. 4129

1015 kat. hold Torontálban a Tisza és vasut mentén, köves uttal, egészben avagy csakis egy körülbelül 500 holdas része, gazdasági épületekkel. 4130

608 kat. hold Érmelléken, vasutól 7 kilométerre, épülő vasut helyben, 40 kat. hold dohányengedélyvel, kellő lak- és gazdasági épületekkel. 4261

Temesvár határában, a várostól 2 kilométernyire, 211 m. h. kiterjedésű birtok, szép kertben fekvő 10 szobás lakással, cselédházakkal, 150 darab marhára való istállóval, nagy kukorica-görével, eladó. A birtok talaja a legjobb minőségű föld, az egész **primissima klasszsu kert talaj**, ugy a legintenzívebb művelésre, mint tejgazdaságra kiválóan alkalmas. A vétele megkönnyíti a birtokon levő nagyobb összegű, igen ocsó és előnyös területéses költségek. 4601

280 m. hold Budapesthől fővonalon gyorsral 1/4 óra, vasútállomástól mintón 4 km.-re, megfelelő gazdasági épületekkel, vízvezetékekkel, csinos kis parkban urilakkal, 60 m. h. erdővel, 4756

400 m. hold J.-N.-K.-Szolnok megyében, várostól 5 km. kellő gazdasági épületekkel és lakóházzal; 150 hold őszi vetéssel, 230 drb rambouillet és fésűs keresztetésű törzsjuhnyájjal és 200 drb bárányval. Nagymennyiségű szén, takarmány és szalma. 4701

588 hold Nógrád m.-ben, miből 400 h. szántó, 54 h. rét, 5 h. kert. 1 1/2 h. szőlő, 20 h. legelő, 30 h. erdő, a többi rész majort, udvar és ut. Vasútállomástól 5 km.-re. Teljes felszereléssel 400,000 korona. Esetleg bérbe is kivétel. 5040

384 hold szőlőnek való, egyenes felületű, vasut közelében fekvő homokbirtok, melyből 41 hold már szőlővel beültetett, egészben vagy kisebb részletekben is eladó. 5477

1000 m. hold Hont megyében, ebből kb. 800 m. hold szántó, 10 hold rét, 80 hold erdő és 100 hold legelő, 8 hold fiatal, nemes gyümölcsös. A birtok egy darabban fekszik, jó és elegendő épületekkel felszerelve, tehermentes, saját kezelés alatt áll. Esetleg berbeadó. 6320

3000 m. h. Fejér megyében, kitünő talaj elegendő, szilárd anyagból épült gazd. épületekkel. 6

2488 hold Budapesthől 1 órára, 31 h. termő szőlővel, 6 h. gyümölcsösökkel. Parkban 5 szobás urilak. 40 h. dohányengedély, jókárban levő kellő számú gazdasági épülettel. Ára teljes felszereléssel és vetéssel 305,000 K. 1335

Emeletes kastély 25 hold földdel a Balaton mellett szép park. Ára 75,000 K. 1198

Birtokvétel:

200 m. hold birtok 30-40 km.-nyire a fővárostól. 455

400-800 m. holdas jó minőségű birtok, jó ut mentén, vasutól nem távol, családnak való tágas és egészséges lakással, 7 árnyas kerttel. 7

Kisbirtok, szép és tágas lakóházzal, parkkal, vasutállomáshoz közel, lehetőleg fővonalon. 8

megvételre kerestetik: **400-1000 h.** birtok, melynek nagyrésze vágható erdő. 2016

1000 holdig cserébe fővárosi házért, egy tünnyomán erdőből álló, Hont, Nógrád, Gömör, Heves vagy Borsod megyékben fekvő birtok. 567

2-300 hold birtok, jó lakással és gazd. épületekkel, város és vasut közelében. 3950

200 holdas birtok, jó lakóházzal, lehetőleg Kecskemét vidékén. 3982

10-15000 hold erdőbirtok az ország északnyugati részén. 9

2000 hold elsőrendű talajú birtok, cukorrépa vidéken, vasutállomás közelében, szép kastélyval és parkkal, Béctől legfeljebb 6 órányira. 5215

800-1200 m. hold birtok, kellő gazdasági épületekkel felszerelve, megfelelő lakóházzal. 456

2000 hold jó talajú birtok, részben erdővel, kastély és parkkal, közel a vasúthoz. 5216

250-300 m. hold főváros vagy vidéki nagyobb városhoz közel épületekkel, jó lakóházzal, tehermentes vagy ocsó amortizációs költséggel. 12/ii

3-400 hold egytáborban legalább 5 szobás lakással, vasutól legfeljebb 1 1/2 órányira jó uton. Lehet az egész birtok erdő. 12

800-1000 holdig jó földek és épületekkel, instrukcióval. A lakóház faluban vagy város közelében legyen. 79

500 hold körülí, Dunántul, kisebb szőlővel, jó lakóházzal és gazdasági épületekkel, vasutól legfeljebb 10 km.-re. 212

Bérbeadó birtok:

490 m. hold Abauj megyében 7 km. a vasutól, országút mellett, 7 szobás udvarházzal, kellő gazdasági épületekkel. 5003

Birtokbérlet kerestetik:

180-200 m. h., amely kereskedelmi növények termelésére alkalmas és rajta tejgazdaság is lehet. 2530

800-1500 h. Erdélyben vasúthoz közel, jó urilakkal és gazdasági épületekkel, rét és legelővel. 496

Ezekon kívül nyilvántartjuk a **visszavándorlók** letelepítésére alkalmas birtokokat és **bérlőszövetkezetek** alakításánál közbenjárunk a Magyar Gazdaszövetségnél.

Csakis közvetlenül a tulajdonosoktól fogad el bejelentéseket

AZ OMGE. ÜZEMOSZTALYA.

Első magyar gyapjúmosó és bizományi részvénytársaság
Budapest, V., Kárpát-utca 9. szám.
 A gyapjunyírás közeledtével a t. cz. juhtenyésztő gazdák és gyapjukereskedők figyelmét
gyapjúmosó gyárunkra
 irányítjuk és annak igénybevételét mint a hazai gyapju **legelőnyösebb** értékesítési módját ajánljuk.
KIVITEL: Osztrák-, Német-, Francia-, Orosz-, stb. országba.
Csomagolózsákokat használati díj nélkül kölcsönkép küldünk.
A mosott gyapju után sem raktározási, sem biztosítási díjat nem számítunk.
Nyers-gyapju bizományi-osztályunk
 elvállalja mindennemű zsiros (szennyes) és usztatott (hátonmosott) gyapju nyers állapotban való bizományi eladását a legmérsékeltebb feltételek mellett. A külföldi textilipari piacokkal fennálló kiterjedt összeköttetésünk a gyapju **legjobb** értékesítésére képesít bennünket. Kimerítő felvilágosítással és prospektussal kívánatra készsággel szolgálunk.
AZ IGAZGATÓSÁG.

Negyvenedik üzemév!

Különösen az ideai gyapju-üzleti viszonyok közt legelőnyösebb a gyapjak gyári mosatása.

Wiener
Landwirtschaftliche Zeitung.
 Wiertelj. K 6, halbj. K 12, ganzj. K 24.
 Wöchentlich zwei Nummern. Probenummern gratis u. franco.
 Wien I. Schauflegasse 6.

Takarmánymész

citrátoldhatóságért jótállás.

Elsőrendű szakértőnk egybehangzó nyilatkozata szerint a takarmánymészben **csak az oldható phosphorsav a hatékony rész.** Tehát a takarmánymész vevők saját érdekükben cselekszenek, hogy oly gyártmányt, melynél a **citrát oldhatóságáról jótállás nem adatik, visszautasítanak.** Elsőrendű takarmánymész körülbelül 40 százalékos phosphorsavtartalommal, a **citrátoldhatóság 80-90 százalékosig garantálva,** teljesen tiszta és ment minden az egészségre ártalmas anyagból, ajánl

Oesterreichische Chemische Werke A.-G.
 Wien, IV/1., Technikerstrasse 5.

:: Mérnöki iroda ::

Elvállalja uradalmak üzemtervéhez szükséges térképek készítését, parcellázási munkákat, mezői és erdei vasutak tervezését és kivitelét, alagsóvezési, öntözési munkákat, mindennemű gazdasági épületterv elkészítését.

KELL DEZŐ okl. mérnök Keszthely (Zala m.).

Gazdasági Könyvviteli nyomtatványokat ☯☯
levélpapírokat ☯☯☯
borítékokat és egyéb

nyomdai munkákat

jutányosan és csinos kivitelben készít ☯☯

"PÁTRIA"

IROD. VÁLLALAT ÉS NYOMDAI R.-T.

☯ BUDAPEST ☯
 IX., ÜLLŐI-UT 25. SZ.

Költségvetéssel készséggel szolgálunk. "

GÖZEKE

Acetylen-lámpák.
 Éjjeli szántásoknál **gözekékre** különösen alkalmasak, mert napali fényt adnak.

Automobil-lámpák.
 Kézi-, koci-, spritzbogen-, pózna-, asztali-, udvari-, kerti-, istálló-

Acetylen-lámpák.

BÁRDI JÓZSEF

Budapest, VI., Mozsár-utca 9. sz.,
 Fővárosi Orfeum mellett.

Telefon 4100. Sürgőnyozlm: Pneumatik.

Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

BÁRDI

CSODÁS!

A Bonodor folyadék a legbüzösebb árnyékszék szagát hosszabb időre rögtön eltávolítja. **Elegysulyu 5 kg. csomag bérmentve 7-50 K.** (Elegendő 1 évre.) 1 kg. próbacsomag **2-50 K.** csomagolással, szállítás nélkül. **A Bonodor por vízeldek azonnali szagtalanítására kitűnő szer.** 5 kilós postacsomag **bérmentve 7 K.**, 1 kilós próbacsomag **2 K.** csomagolással, szállítás nélkül. Szétküldés készpénzért vagy utánvéttel. Számos elismerőlevél.

Vezértépvisező:

FODOR FERENCZ
Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H.

!!Ujdonság!!**A hazai szövetkezeti gabonarakta.**

Irta: Dr. Horváth János, az Országos Központi Hitel-szövetkezet aligazgatója.

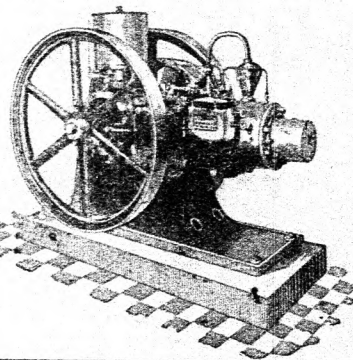
Magtári rajzlapokkal.
3-ik kiadás.

Ára bérmentes küldéssel **2 korona 10 fillér.**

Megrendelhető a "PÁTRIA" r.-társ. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

CLIMAX és ECLIPSE**NYERSOLAJ-MOTOROK és LOKOMOBILOK**

Legjobb és legolcsóbb hajtóerő mezőgazdasági és ipari célokra.

Nincs robbanási veszély, se pénzügyi ellenőrzés.

Elsőrangú referenciák.

BACHRICH ÉS TÁRSA**MOTORYÁR**

Budapest, Szabadság-tér, Tőzsde-palota.

Eladó birtokok Bereg megyében.

1. Zápszony község határában 90 magyar hold elsőrendű szántóföld, 3 nagyobb belsőséggel, közvetlen a beregszászi állomás mellett, Zápszony község kertjei alatt, Beregszásztól első állomás, akár telekparcellákra, akár tejjgazdaságra kiválóan alkalmas.

2. Nagymuzsaly község határában, a Vécske-folyó partján, 50 magyar hold elsőrendű szántóföld, Beregszásztól 3 km. távolságra, köves ut mentén, tejjgazdaságnak kiválóan alkalmas.

3. Máruk határában, a köves ut mentén, 85 magyar hold elsőrendű szántóföld, 3 belsőséggel, Beregszásztól 1 1/2 óra járásnyira.

Ezen 3 birtok akár együttesen, akár egyenként kedvező fizetési feltételek mellett aránylag csekély befektetéssel megvehető.

Értekezni lehet a tulajdonossal, **ROTH ARMINAL, Beregszász.**

Eladó birtok.

Karácshalva község határában (Ugocea m., posta és vasuti állomás Tiszaujlak) a vasuti állomástól 10 percnyire, a kertek alatt elterülő, egytagban fekvő 257 hold jó minőségű szántóföld, a község közepén 3—1 holdas belsőség, gazdasági épületekkel és üzemben levő szárazmalommal, 50 hold őszi buza, 80 hold zab, 15 hold árpa stb. vetésekkel eladó. A birtokon jelzálog-teher s általában elfogadható feltételek. — Értekezhetni lehet a tulajdonosnál:

Bartók Mihály, Tiszaujlak község jegyzőjénél.

szobi LUCZENBACHER PÁL hontszobi gazdaságában

12 drb 1 1/2—2 éves koru igen szépen fejlett, tenyésztésre kiválóan alkalmas

szimmenthali tenyészbika

(közte 2 drb hasb. import.)

ELADÓ

A ki földet

bérbe adni vagy bérbe venni, eladni vagy venni akar, forduljon bizalommal a

Földbérleti és parcellázó bank részvénytársasághoz
Temesvár—Belváros, Losonczy-tér, (Vimmer-féle ház).

A bank különösen foglalkozik **telepítések és parcellázások keresztülvitelével** és e célból **megvesz vagy bizományban átvesz nagybirtokokat** s ezeket kedvező feltételek mellett kiszagádzknak a tulajdonos közreműködése nélkül eladja.

Mindennemű szóbeli vagy írásbeli felvilágosítással díjmentesen szolgál.

Szenzációs szőlőujdonság!**„Szent-István király“ és „Erzsébet királyné“**

Ugy ezek, valamint az összes legjobban bevált régi és új fajok gyökere fásoltványai tisztán **Portalis** (Gloire Montpellier) alanyon első minőségben kaphatók. **Fajtisztaságért** köszönjük és ehhez csak is a saját ottgalyainkat használjuk.

Előjegyzéseket **ez év őszén és jövő év tavasszal** szállításra már most elfogadjunk bármely fajra nézve, mert telepünkön az összes szőlőfajok megvannak.

Hazai szima vesszőket is minden fajban igen jutányos ártan árulunk.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

LENGYEL-TELEP Szolnok, csemegeszőlő és méztermelés, szőlő-oltvány és vesszőtenyésztési telep.

Paris világkiállítás „Grand Prix“ 1900.

KWIZDA-féle RESTITUTIONS-FLUID

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára

Egy liter ára K 2-80. Az udvari istállóban, továbbá a nagyobb katonai és polgári istállóban több mint 40 év óta használatban, nagyobb strapák előtt és után való erősítésre és erőgyűjtésre, az inak merevségénél stb. képesíti a lovat a legnagyobb munkahírásra a trainingban.

KWIZDA-féle restitutions-fluid

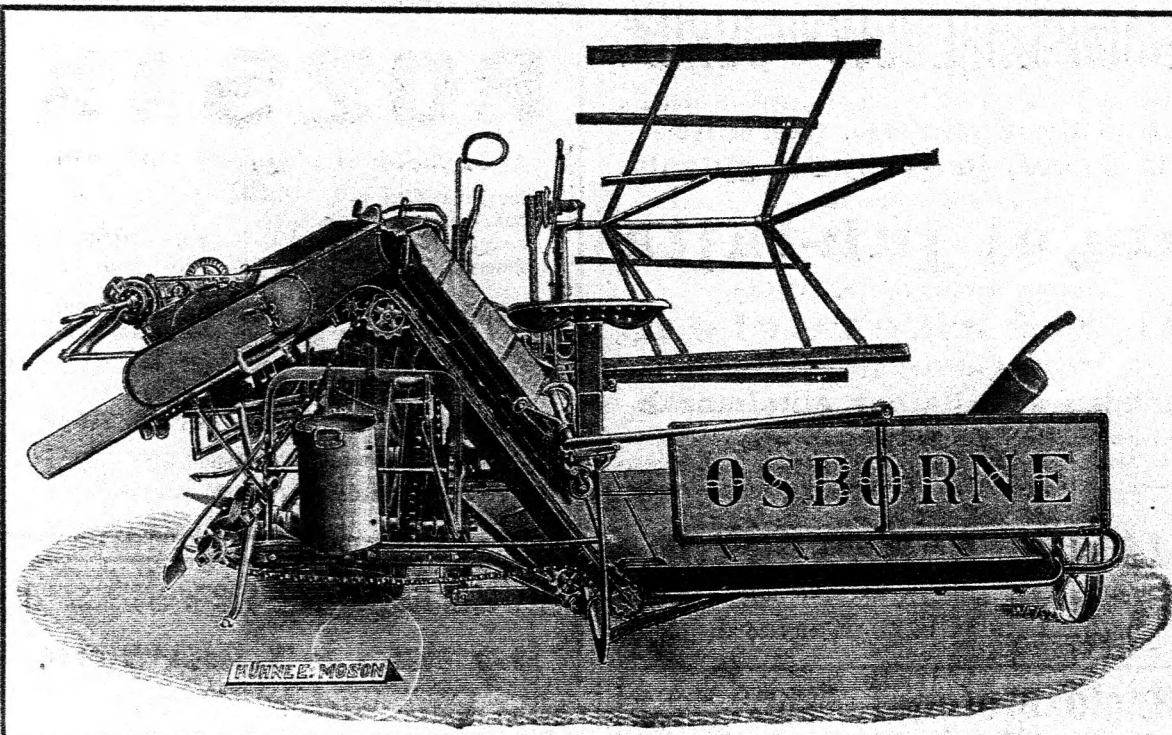
csak a mellékelt védjeggyel valódi.

Főraktár: Török József gyógyszerész, Bpest, Király-u. 12. és Andrássy-ut 26.

DEHNE Fr. gőzeke gyára magyarországi vezetősége: **Timár Ede** cégénél, Budapest, Lipót-körut 28.

Vásárlás előtt kérjük az uradalmakat a DEHNE Fr. legújabb gőzeke előnyei ismertetésének megküldésére.

OSBORNE

elsőrendű amerikai kéve-
kötő és marokrakó ::

**Aratógépeket
Fűkaszálógépeket
Szénaforgatókat**

rugós-fogas boronákat, tárcsás bo-
ronákat stb. szállít:

KÜHNE E. mezőgazdasági
gépgyára ::
MOSONIAN.

Főraktár: Budapest, Váci-körút 57/a.
Fiókraktárak: Temesvár — Debreczen.

**Eladó: 30 darab, saját nevelésű, első-
rendű magyar fajta**

1/2 éves ökörborju.

Átlagár 175 korona darabonként. **KLEIN JAKAB föld-
birtokosnál, SZINYE, u. p. Alparét, vasutál-
lomás Dés, Erdély.** 499

Vészen átment

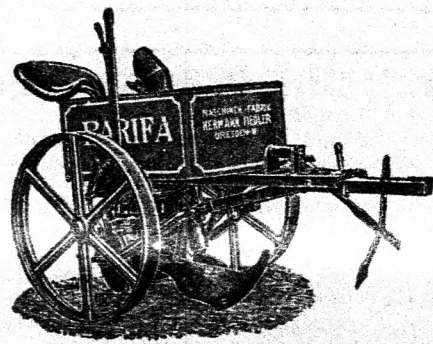
erős csontozatu, kifogástalan szép testalkatu, elsőrendű
tenyészetből, deczembri tenyészképes

kanok

eladók **KORNSTEIN TESTVÉREK-nél, NAGY-
SZALONTÁN (Pata puszta).** 6119

Kitünő burgonyatermést

ér el, ha burgonyáit a mi híres s minden burgonya-
termesztő gazdának legmelegebben ajánlható

„PARIFA“

burgonyafeltető és takaró-
gépünkkel ülteti.

Elsőrendű bizonyítványok.
Kérjen árjegyzéket ingyen és
bérmentve. 464

Deutsche Metall-Fräs- und
Stanzwerke Maschinenfabrik,
HERMANN FIEDLER, G. m. b. H.
Dresden-N.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR R.-T.

BUDAPEST, V., GIZELLA-TÉR 1. (Hans-
palota)

(Azalatt: Feresz lézsef-tér.)

Ajánl gazdaságok részére legjutányosabb árban
ablakokhoz és melegágyakhoz való

üvegtáblákat

eredeti gyári ládáikban. Üvegvágó gyémántok legol-
csóbban kaphatók Mézes-üvegek különféle kivitelben,
fémzárral és anélkül. Kristályüveg asztali készletek.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

ROESSEMANN & KÜHNEMANN

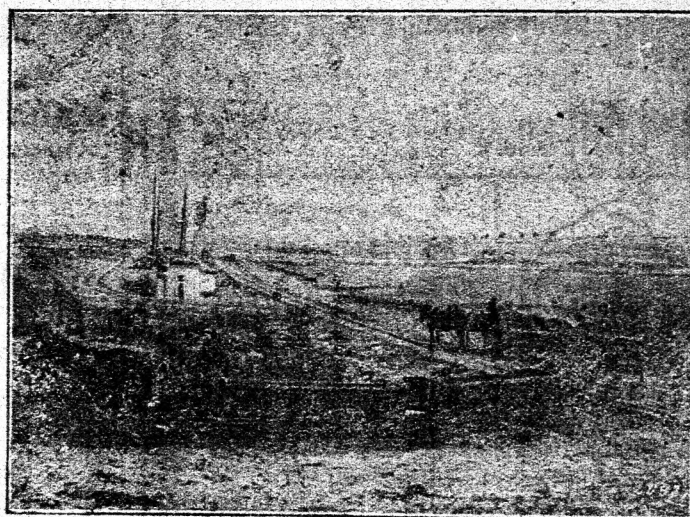
KOPPEL ARTHUR-féle vasutak.

Prága, Bécs. **BUDAPEST.** VI. Váci-ut 113-115. Zágráb, Berlin.

Gazdasági, ipar- és erdei vasutak
nyomjelzése, tervezése és építése.

Sinek, hordozható vágányok, fordító ko-
rongok, kocsik, mozdonyok bére is adatnak.

Répvasutak. Használt anyagok állandó raktára.

DRÓT-KERITES

legolcsóbb az 1872. évben alapított

Stadler Mihály sodrony-fonat-, szitafró- és kerítés-gyárnál

BUDAPEST, VI., Váci-körút 41/1.sz.
Arjegyzék díjmentes.
Megbízható! pontos! Kiszolgálás!

Nedves falakat, istállókat szárassá tesz az

Antinonin

nem illanik el, szagtalan, olcsó.

AR ENFABRIKEN

vorm. Friedr. Bayer & Co., Elberfeld.

Képvisező Ausztria részére:

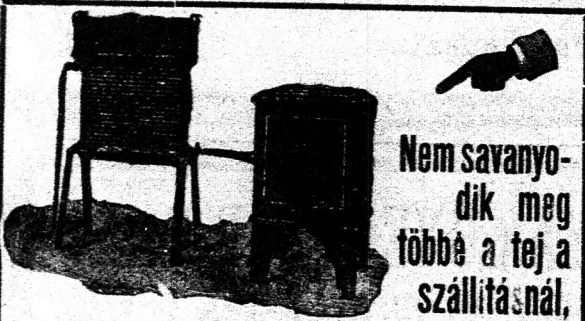
Wien, I., Biberstrasse 15., Friedr. Bayer & Co.

Prága, II., Wenzelsplatz 43. Prochaska & Starck.

Képvisező Lengyelország részére:

Warschau, Marszalkowska 17., Carl Pošepny.

266a

Nem savanyodik meg többé a tej a szállításkor.

ha azt 3-4 C-ra lehűtjük -6 hőmérsékletig, az új önműködő minden csőhűtőhöz kapcsolható szabad, mély hűtőgenerátorral.

Jurány és Wolfrum tejgazdasági gépek gyára

Wien, XX. 2. Pasettistrasse 29-31.
A Dresdnerstrassei villamos vasút végállomása.
Tejszállító káncok a legerősebb kivitelben.

Különleges hatású serumok

Sertés-pestis ellen (polyvalens sertés-pestis Dr. Wassermann tanár, tükös tanácsos és Dr. Ostertag tanár után).
Borjúrag ellen (polyvalens serum a sertés-pestis-bacillus ellen).
Baromfi-kolera ellen (polyvalens baromfi-kolera savó).

Biztosan ható pusztító szerek patkányok ellen (Morrafin) egerek ellen (Egér bagymáz typhus) bacillus)

Pharm. Institut Ludwig Wilhelm Gans, Frankfurt a.M.
Vezérképviselő Ausztria-Magyarország részére:
SCHOBER RUDOLF, Wien, III., Löwengasse 24.

„HAMPSHIRE DOWN“ JUHOK.

Campionartalékok a rövid gyapjas osztályok számára Smithfield, London 1904., 1905. és 1906.

Kitünő hus, jó gyapju, nagy súly. Ezen kiválóan értékes

angol juh-fajta

bámulatosan korai fejlettsége utólérhetetlen.

Erős szerzetűknél fogva minden éghajlathoz alkalmasak,

és a hus minőségére, valamint annak nagy mennyiségére nézve egyedül állanak. Más fajtákkal való keresztelés céljából is megbecsülhetetlenek.

Közelebbi felvilágosítást nyújt

JAMES E. RAWLENCE. a Hampshire Down juhtenyésztők szövetségének titkárja

SALISBURY, England.

Szőlőrázófonal

raffia, zsák, ponyva, szerszámok, valamint mindenféle szőlészeti, gazdasági és technikai cikkek legjutányosabban kaphatók

FRIEDMANN JÓZSEF, Budapest, VI. ker., 434 Dessoffy-utca 5. szám.

Dinnyemag.

Gondosan elkülönítve termelt, következő fajtiszta, kitünő minőségű válfajokban kapható:

Sárgadinnyék: Ananász zöldhúsú, Ananász vörshúsú, Ananász cantaloup, Bem tábornok, Bellegarde cantaloup, Bomba sárgahúsú, Bomba zöldhúsú, Composité, Composité sárgahúsú, Lind Jenny, Margit, Muscatello, Muscat orange, Non plus ultra zöld, Non plus ultra sárga, Parisi prescott cantaloup, Sirimpecsek, Tiszagyöngye, Tiszagyöngye muskotály, Kacsanka, Turkesztán gömbölyű, Turkesztán zöld, Turkesztán nagy zöld, Turkesztán rózsahúsú, Turkesztán sárgahúsú, Turkesztán muskotály, Turkesztán Pósa-féle, Corfui téli.

Görögdinnyék: Apaíai, Athénei, Aranysárgabélű, Debreczeni korai, Fazekas-féle, Fehérbélű, Hevesi, Halasi, Hortobágy, Luby-féle, Marsovszky-féle, Narancsgörög, Ó-ody-féle, Páratlan, Sámsoni.

Fajtánként:

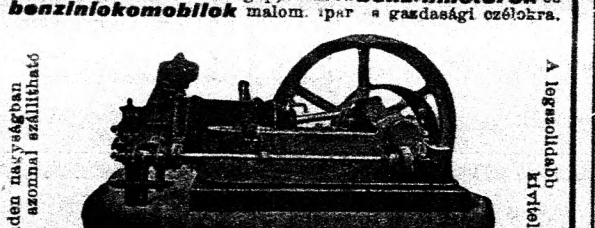
50 szemes adag	5 fészeknek kéthetente vetésére	—20 fillér
500	50	1.80
1000	100	3.—
2500	250	7.—
5000	500	12.—
10000	1000	20.—

(egy holdra való)

Öt holdon felüli rendelésnél külön kedvezmény, a megrendeléshez nyomtatott termelési utasítást ad s kívánatra árjegyzékkel szolgál: 409

BIRÓ PÁL kertgazdasága, Debreczen.

Szivógázmotorok. Eredeti „BENZ” gyártmány, legolcsóbb és legbiztosabb üzemgép, továbbá benzínmotorok és benzínkomobilok malom ipar és gazdasági célokra.

Vezérképviselők: **Kalmár és Engel** BUDAPEST, V. Lipót-korai 18. Kétszögvetéses készülékkel szolgálunk. Kedvező fizetési feltételek. 6844 Kedvező fizetési feltételek.

Magyar Gazdák Értékesítő Szövetkezete

BUDAPEST (Központi vásárcsarnok) Igazgatóság és központi iroda: Budapest, IX., Imre-utca 4. sz. Nagy köpinczei: BUDAFOKON.

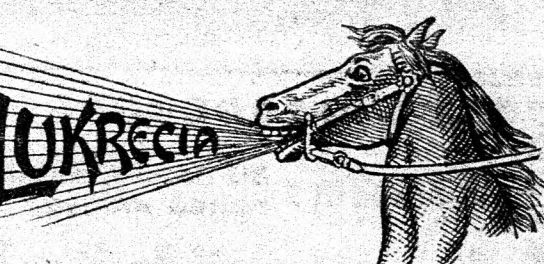
ROZSÁK

a legszebb és legújabb fajtákban, magastörzsek 120—200 cm., 100—120 fillér, bokorrózsák, 70—80 fillér, szomorú-rózsák, 200—250 cm., 200—400 fillér, Crimson Rambler, a legszebb kuszórózsa, 80—150 fillér. Baba-rózsza (törpe Crimson) kedvelt rózsafajta, 90—100 fillér darabonkénti áron kaphatók, egészséges, erős és gyökérdus példányokban

a bezerédi uradalmi kertészetben, u. p. Szepetk, Zala m-gye. 520

• Kívánatra rózsaaárjegyzékünket megküldjük. •

Már nem rongálóik többé a loszerszám, ha azt a Lukrecia

készítményünkkel és nem mindenféle salakos zsiradékkal megkeni. Bámulatosan puhítja és fokozza festi a bőrt. Öt kilós szelencze bérmentve, utánvét mellett K 12-50. 12 és 25 kilós bádogszelenczében szállítatik. Kapható a Magyar Mezőgazdák Szövetség és minden szakbavágo jobb üzletben. Készíti:

VAD és TAKACS BUDAPEST. Postafiók 151. Tessék prospektust kérni. 270

Kocsigyártás

Budapesti kovács- és kocsigyártó-ipartestület védnöksége alatt álló

Kocsi Árucsarnok Szövetkezet

Budapest, VII., Rákóczy-ut 72. sz. Magyarország legnagyobb kocsiraktára.

Eladó peronoszpóra-mentes burgonya.

A mikosdi uradalom eladásra bocsátja az alant, importált mag után termelt, kézzel válogatott burgonyafajokat, métermázsánként 7 koronáért ab Zalabér állomás, vevő által frankó állítandó zsákokban, 1908 tavasszal szállítva, 00 kilogrammos legkisebb mennyiségben. Professor Märkeri fehér husu, magas keményítőtartalmu, bőtermő. Woltmanni vörös, nagy keresett faj ipari célokra. Industrie, sárga husu, ugy étkezési, mint ipari célra nagyon alkalmas faj. Up to date, igen keresett fehér husu burgonya, nagyon bőtermő, étkezési célra a bécsi piacon nagyon keresett. Cymbal, korán érő, sárga husu, bőtermő étkezési faj. Ascher, P. Krüger és Weisse-Königin, mindhárom faj ugy étkezési, mint ipari célra nagyon alkalmas. Eigenheimer, Avenir, Hollandi tenésztések. korai, sárga husu; továbbá az ismert Magyar-Kincs fajtát, mely 1906-ban Agnellitől hozott eredeti mag termése, bő termő, magas keményítőtartalommal, ugyszintén Agnelli Pannóniája, sárga husu, korai. Előjegyzéseket a vételár 20%-ának beklüldése mellett elfogad: 213

Uradalmi intézőség Mikosdpuszta, per Zalabér.

Értékesít

húsfiókat, baromfi, vadfiókat, tejterméket, tojást, zöldséget, gyümölcsöt mézet és MINDENMÉ ELEMICZIKKET. Erdőbőr-értékesítő osztály. Égetett szeszek értékesítése. A Magyar Országos Méhészeti Egyesület vezérképviselői. A szövetkezet tagjai kedvezményben részesülnek. Mindenmő értékesítési ügyben díjtalanul nyújt felvilágosítást.

A baromfi-eknek nevelese
és járványos betegségeik sikeres gyógyítása. Írta: Zsaryáni Márton Ika. Ára: 1.- K. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Vétel és kölcsön, új és egyszer használt
mag-, gabona-, burgonya-, faszén-, gyapju-

zsák
kazal-, repce-, behordási-, rostaal-, waggon-

ponyva
„HUNGÁRIA” kettős kézi kőekőtelek faveggel. Szőlőkötöző fonál kötelek, zsák-zsinegek, lópokrócok, csomagoló vásznak

NAGEL ADOLF
zsák- és ponyvagyar, kölcsönintézet.
Vétel, eladás és oserelés.
BUDAPEST,
Arany-János-utca 10.
Sürgönyozim:
NAGELA BUDAPEST.
Vidéki telefon: 35-92.

Adófizetők tanácsadója.
Utbaigazítást nyújt mindabban, amit az összes állami és községi adókról egy adófizető polgárnak tudni hasznos. Írta: **Honfity Lajos.** 2-ik javított és bővített kiadás. Ára bérmentes küldéssel 1 kor. 0 fillér. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Baratta Norbert báró ömeltőségének **finom, fésűs juhászatában**
több prima tenyészkos
faj- és vérállatok kerülnek eladásra. Elsőrangú referenciákkal és szakkönyvtánnal szolgálhatunk. — Nógrád megye, **POLTÁR** (vasúti és posta-állomás). 405

BIRTOK.
Temes dombos részében nemesi birtok, 1237 kat. hold, melyből 1000 hold szántó, gazdasági év leteltével eladó vagy bérbeadó. Teljes berendezés, dohányengedély, jó épületek, 2 uri lakóház.
Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos: **Bignió Gyula, Sušák** (Fiume mellett), Villa Ruzič No. 1. 513

Magyar gazdák a német földről. Az OMGE által 1907 május-június havában rendezett németországi tanulmányúton szerzett benyomások és tapasztalatok ismertetése írásban és képből. 5-9 K. előleges beküldése ellenében bérmentesen szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedése Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25.

Vétel
Burgonyát veszek és eladok minden fajban, vető, étkezési és gyári burgonyát, a vevő vagy eladó állomásától. Kérdezőkérők vagy ajánlatok kéretnek Polnauer burgonya exporteur, Bonyhád. 307

Használt szalmakazalozó elevátort teljesen jó üzemképes faszekeretű tüző-erős cséplőzőt valót megételre keres jutányos árban Horti Bér-gazdaság Horti, Fieves m. 3768

Maier Rikárd és Félix kincstári szállítók
Wien, II., Kaiser-Josefstr. 30.
veszek és eladok minden állomástól bármily mennyiségű **szénát, szalmát, burgonyát.**
Préselés saját és legmodernebb gépekkel. — A legnagyobb szállítóképességű cég. 426

MINDENFÉLE használt zsákot,
zsákrongyot (Emballage) ilyenmű hulladékot állandóan veszek. 6308
POLNAUER SAMUEL
használt zsák- és fémkereskedő
Budapest, Rombach-u. 5.

Bérlés
Birtokbérlet. 400-500 1200 terjedésű birtokot jó minőségű talajjal és lehetőleg dohánymetallal és engedélyvel 12-18 évre azonnali, esetleg őszi átvételre bére keresek. Cím a kiadó-hivatalban. 3747

Gőzekék,
gőz utihengerek és uti mozdonyok
cséplőgépek hajtására az osztrák bánya- és kohó-művek társaság vasműveiből.
A készülékek választását illetőleg mezőgazdasági szaktanácsal készséggel szolgálunk.
Szíves megkeresések **Zentral Direction der Oesterreichischen Berg- u. Hüttenwerks Gesellschaft, Teschen, Osztrák-Szilézia,** vagy:
az Osztrák bánya- és kohászati társaság magyarországi képviselőéhez,
Mayer Pál főhercegi felügyelő, **Budapest, VIII., József-utca 16-18** kéretnek. 6287

GAZDÁK FIGYELMÉBE!!
UJDONSÁG! UJDONSÁG!
Most jelent meg: **ÁLLAT-EGÉSZSÉGTAN.**
223 ábrával. Állattenyésztő és állattartó gazdák és szakkolai tanulók használatára írta: **A NŐ ÁRA**
MONOSTORI KAROLY 7 K.
okl. Állatorvos, a m. kir. Állatorvosi főiskolán az állattenyésztés ny. r. tanára.
Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX. Üllői-ut 25.

Étkezési burgonya-mageladás.
Paulsen Juli 1000 kg. 60 K, 10,000 kg. 500 K, King Eduard 1000 kg. 70 K, 10,000 kg. 600 K, Topor 1000 kg. 60, 10,000 500 K, Kisfi 1000 kg. 60 K, 10,000 kg. 500 K, Ambudanze 1000 kg. 100 korona, Centenary 1000 kg. 100 korona, Solanum Comersony Violet 100 kg. 80 korona, Eldorado Findley 80 korona, Topinamburgonya 1000 kgr. 60 korona, 10,000 kgr. 500 korona.
Zeman János bérlő
Nádszeg, Pozsony m. 507

Tanulmány a berni szarvasmarháról.
Hazai berni tenyészetek ismertetése.
Írta: Saecel dr. Kukuljevič József m. k. állatorvos.
Előszóval ellátta: Monostori Károly.
39 ábrával. **Ára: 2 korona.**
(Bérmentes küldéssel 2 korona 10 fill.)
Ezen fontos forrásmunka, a hazánkban lévő berni tenyészeteket ismerteti s így vásárló gazdáknak a legjobb útmutatással szolgál. Összesen 19 tenyésztő berni tenyészetét ismerteti és 39 képből mutatja be azok érdekességeit és szebb egyedeit. A könyv négy fejezetre oszlik a következő tartalommal: I. Tanulmány a berni szarvasmarháról. II. Történeti áttekintés. III. A tenyészetek ismertetése. IV. Visszapillantás és vezéreik a berni tenyésztés terén a jövőre nézve.
Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakkönyvkereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25. szám.

Agrikulturfosfát
a legolcsóbb fosforsav-trágya és a hatása ugyanolyan mint a Tomassalakliszté és a Superfosfáté.
Ajánlatokkal és felvilágosításokkal szolgál a magyarországi vezérképviselők:
ZWEBNER MÓR és FIA
műtrágya- és erőtakarmánynagykereskedése 468
Pozsony és Galgócz.

NÁDGYÉKENYEKET
elpusztíthatatlan, kettős, legerősebb kézi fonatúak 300 cm. hosszú, 180 cm. széles, szegve négy fogantyúval, Balatonkeresztről szállítva darabonként 2,50 K. Rendelhető:
NAGEL ADOLF
zsák- és ponyvagyarában
Bpest, V., Arany-János-u. 10.

A legjobb KAPTÁRAK
Meister Testvérek
kaptárgyárában
Budapest, VII., Dongó-u. 3-5.
Árjegyzéket kívánatra mindenkor küld és minden szükséges felvilágosítással szívesen szolgál a
MEISTER TESTVÉREK faárúgyára. 491

Mérnöki iroda
FEKETE BÉLA, okl. mérnök
BUDAPEST, V., Visegrádi-utca 4.
Telefon 37-35. Telefon 37-35.
Parcellázások teljes (műszaki, jogi és pénzügyi) lebonyolítása, birtokrendezések, földmérések, gazdasági vasutak, csatornázások, belvízelvezetés, öntözés, vasúti nyomjelzés, kisajátítások keresztülvétele, mindennemű mérnöki munkálatok. 614

A gazda tiz parancsolata

ingyen kapható minden kereskedőnél, vagy levél útján ingyen és bérmen ve küldi:

Ubald v. Trnkóczy
gyógyszerész

Laibach, Krain. Os. err.

SZŐLŐLTVÁNYOK

hiányok pótlására; 2 éves dus gyökérrel, zöldoltással készítve ezre 100 forint. Telepítésre gyökerez zöldoltvány ezre 80 forint. Telepítésre sima zöldoltvány ezre 40 forint. ::

FÁSOLTVÁNYOK:

Gyönyörű példányok, fajtisztán ezre 100 frt. Szépességibával, eredési biztossággal ezre 45 forint. ::

Mind Ripária Portálisa olva

a következő fajokban:

FEHÉR BORFAJOK:

Olasz Rizling, fehér és piros Szilankamenka, Furmint, Sarfehér, Mézesfehér, Ezerjő, Erdei, Bakator, Kövidinka, Mirkováci, Muskotályok, Hárslevelű, Sauvignon, Bánáti Rizling. ::

VÖRÖS BORFAJOK:

Nagyburgundi, Oportó, Nemes Kadarka, Aramon. ::

CSEMEGEFAJOK:

Fehér és piros Chasselas, Passatutti, Tokaji Chasselas, Ezeredves, Muskotályok stb. Sima Rip. Port. I. o. 10 frt.

Gyök. " " II. " 5
" " I. " 10
" " II. " 10
" 2 éves gyökérű 18

Hazai nemes vesszők sima 10 kor., gyökerez 30 kor. a fenti fajokból. ::

Oltványaimért teljes felelősséget vállalok s ha a vevő azzal nem volna megelégedve, azt visszavezem s pénzt visszaadom. ::

Tavaszi szállításra is elfogadok már most előjegyzést. Előlegül az ár 1/4 részét kérem beküldeni. ::

Szakély I. József Gyöngyös,

Szent-Urban-Templom.

Az Alföld mezőgazdasági

viszonyainak reformja. Az O.M.G. megbízásából írta Csereháti Sándor. Ára bérmentes küldéssel 1-10 K. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Mindenemü

zsák és ponyva

a legjobb minőségben és legjutányosabban a **Fischer-féle** zsák- és ponyvagárban Budapest, Nádor-utca 31-33. szerezhetők be. A **Fischer-féle** zsák impregnált szavatolt tiszta lenből készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltarthatnak 10-12 évig. A 25 év óta fennálló **Fischer-féle** zsák- és ponyvagár az ország legjelentékenyebb uradalmainak szállítója. Pontos szolid kiszolgálás. Ponyvakölcsönző intézet. Árjegyzék, minták kérésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Remek szép duppau

vetőmagzabot

ajánl métermázsánként 20 koronáért ab Bánffyhyunad vevő zsákjaiban, dr. gróf Bánffy Miklós zentekei gazdasága. Kívánatra minút küld **Nagy Sándor** intéző, Zenteke, u. p. Bánffyhyunad. 3500

Magyar gyártmány.

"ERŐ"

takarmángliszt- különlegesség.

Fejlődésben levő és hizó állatoknak megbecsülhetetlen takarmány. 50% protein-tartalomért kezesség.

Erőteljesebb, hatóanyagokban dúsabb takarmány nincsen.

Minden állatfaj 3-4 nap alatt megszokja és előszeretettel fogyasztja.

Legajánlatosabb hizó ökröknek, hizó sertéseknek, növedékállatoknak és baromfiaknak.

Tejelő tehéneknek nem való, mert azok tulgyorsan elhiznak tőle.

Kérjen árajánlatot.

5 kg.-os mintaküldemény 4 korona ellenében bérmentve küldetnek.

Megrendeléseket elfogad

Brummel Gyula

Budapest, VIII.,
Ludoviceum-u. 4. 410

KELTETŐGÉPEK

díjjalami próba. **Keltetőgépek** a legjobbak és legolcsóbbak. **Keltetőgépek** sok száz kitért bizonyítvány és ajánlatok egész Auszria és Magyarország-ból, melyek bárkinek díjjalami megküldetnek. **Keltetőgépek** tyúk-, liba-, fogoly-, ház- és lencsészórákhoz. **Keltetőgépek** részletes leírása. **Keltetőgépek** szabadalmazva Auszriában és Magyarországon. — Egyedül készítője **G. Mücke, Reichenberg 2. szám, bei Wien.** — Ezen szakmában egyedül gyár. 690

Fiedler János

lenfonógyára

Komárom

vessz

nyers lenkórót

szál-nyeréshez, va-

lamint kaszált és

géppel osépellt

lenszalmát,

tetszés szerinti

mennyiségben és

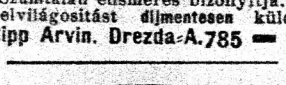
elad eredeti

(pernai)

orosz lenmagot.

Lovak kelessége

(Chronikus köhögés és nehéz lélegzés) biztos eredményel gyógyítható. Számtalan elismerés bizonyítja. Fejlesztődíjat díjmentesen küld Ripp Arvin. Drezda-A.785

TEJ
Szeparatorok
huto Keszulek
Kopulok stb
KLEINER FLEISCHMANN
MODLIN FELC...

A juhtenyésztés mult és

jelen irányairól. Írta: Dr. Rodiczky Jenő 3-20 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Tojás kivitel

Április 13-ig szükségem van **300 láda** la

délmagyarországi

tojásra

Ajánlatok „Tojás-kivitel” jellegre **Trieszt**, postafiók 519 czimzandók. 457

A szőlő trágyázása.

Írta: Irta: Dr. Pályázaton díjazásra érdekesített munka. Ára bérmentes küldéssel 2-10 K. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

KUTSZIVATTYUKAT,

„DIADAL” 380

lángszivattyukat

és szivattyukat minden

egyéb oxára szállítanak

GYÖZŐ

BÉLA és

TÁRSA

szivattyú és

speciális

BUDAPEST,

V. ker., Báro Aczel-utca 3.

A Vigsinház tózsomszédás gában

Ripária

Portális

sima amerikai vessző

nagyobb mennyiségben

eladó

Sarlay Károlynál

Jászfalu, Komárom m-

gyében, Porbeto vasuti

állomás mellett. 3721

Préselt

buzaszalmát

és

zabszalmát

szállít elsőrendű minőségben és legolcsóbban

Ehrenreich Béla

Bajmok (Bácska). 6808

A sertéshiztatás, tekintettel a sertésveszre. Írta: Bäckér György. 2-10 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Prima, száraz

tengeri-moslók

foszorsavas takarmányosontmész 40-42%, különféle olajpogácsa jutányosan kapható. 343

Neubauer Adolf

nyári meghatalmazottnál Győr.

Javaslatok az

gazdálkodás javi

Írta: Forster Géza. Ára bérmentes küldéssel 2-10 K. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedésében, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

GAZDÁK

FIGYELMÉBE!

A szőlőbetegségek: peronospora, lisztharmat, rakképződés sár, aszú, sűrű és fekete rothadás leküzdésére, valamint a károsító állati élősködők: a szőlőmoly, a szőlőcica, a kérdormogó, ár, levéltetvek, botánk, pa odox és hernyók kárteleinnek megakadályozására a legmelegebben ajánlhatók a

SCHLOESING

THEOFIL,

Franciaország hírneves és tudós gazdasági vegyészete utasításai szerint a marcellai Schloesing gyárakban előállított, az egész világon elterjedt és használt kiváló hatású és o yedül álló védekezési szerke, u. m.:

Schloesing bordó pora, Pyralionja, lencsapató kénpora és annak elegyei.

Figyelem! A burgonya gyökérbetegsége elleni védekezésre, talajfertőtlenítésre, hernyók és más gazdasági növényeket pusztító élősködők irtására a letező legjobb, legújabb és legerősebb szer: Schloesing lencsapató nikotina kénpora.

Vezérképviselet a magyar birodalom területére:

Frankl Adolf

bankháza Budapest,

VI., Eötvös-u. 19.

(Naját ház.)

Telefon: 25-40.

Árajánlatot és kimerítő felvilágosítással készséggel szolgálunk. Árjegyzék és prospektus ingyen és bérmentve! 457

Gazdasági munkás- és

cseledekakosok.

Osszálítottta a m. kir. földmívelésügyi miniszterium gazd. műszaki hivatala az O.M.G.E. közreműködésével. Tartalmaz 50 épületervet, költségvetéseket és építványag előirányzatot. Ára 10 K. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedésében. Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Ré pamag

Hámozott oberndorfi 75 kg. 70 kor. (ebből 75 kg. annyi, mint rendesből 100 kg.)

Duppau zab csávázva 100 kg. 22 kor.

Tavaszbuzza 100 kg. 30 korona.

Prairie Királyné tengeri, bőtermő, 100 kg. 16 K.

Putyi tengeri, piros, korai 100 kg. 18 kor.

Székely tengeri, sárga, legkorábbi 100kg. 20K.

Magyar Kincs burgonya 100 kg. 7 kor.

Magyar Kincs burgonya 1000 kg. 60 kor.

Magyar Kincs burgonya 5000 kg. 250 kor.

Magyar Kincs burgonya 10,000 kg. 450 kor.

Amerikai dió, szil, kőrissorfák 100 db 70 kor.

Pekingi kacsatojás tuczatja 8 kor.

Olasz emdeni libatojás tuczatja 24 kor.

Bronzpulykatojás tuczatja 12 kor.

Fehér és fekete Urping-tontojás tuc. 12 kor.

Magyar üszök 1-2 évesek élő kg.-kint 80 fill.

Magyar üszök 2-4 évesek élő kg.-kint 70 fill.

Magyar igásökrök dbja 5 1/2 mm. 500 kor.

Magyar bikák darabja 600-1600 kor.

Lámpanélküli melegvifűtésű keltetőgép 130 tyuktojásra 120 kor.

Gróf Teleki Arvéd

uradalmában, posta, távirat, vasut

KONCZA.

Most jelent meg!

Andrássovich Géza:

Házinyultenyésztés

és értékesítés

harmadik, tetemesen bővített kiadása.

Számos művészi képpel és egy műmelléklettel.

Ára bérmentes küldéssel 2 kor. 20 f.

Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedésében, Budapest, IX. ker., Üllői-ut 25. (Köztelek.)

Uj cselede törvény.

A gazda család közötti jogviszony szabályozásáról szóló törvény. Jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátta dr. Vantsó Gyula. 2-20 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Eladó

vetőmagzab.

A mikódi uradalom eladásra bocsátja az alant eredeti utántermésű vetőmagzabot, métermázsánként 21 koronával ab Zalabér állomás vevő által franco állítandó zsákokban, 1908 tavasszal szállítja. Duppau, Milton, Ligavó, Zsoutwitál Előjegyzéseket a vételár 20%-ának beküldése mellett elfogad: **Uradaim Intézőség, Mikosápuszta, per Zalabér.** 207

Takarmányozástán.

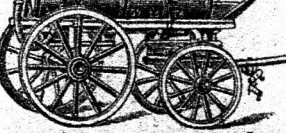
Kellner szere szerint: Irta Cselkó István. Ára vászonkötésben 10 korona. Megrendelhető a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedésében. Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Szálas takarmányövények

termesztése. 94 ábrával. Írták: Szilassy Zoltán és Gráner Emil. Vászonkötésben. 10-30 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Világhírű a szabadalom

18 ábrában.

Stádel-Torkos

földméről-taliga

kapható

Stádel gépgyárban, Győrűt.

Allatgyógyászat.

Kézikönyv gyakulati és állati kórtani, gazdasági és tejszövetkezek részére. Írták: Sierbán János és dr. Koerfer István. Vászonkötésben K 5.20 előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

Tejgazdaság.

Kézikönyv gyakulati és állati kórtani, gazdasági és tejszövetkezek részére. Írták: Sierbán János és dr. Koerfer István. Vászonkötésben K 5.20 előleges beküldése ellenében bérmentve küldi a "Patria" r.-t. gazdasági szakönyykereskedése, Budapest, IX., Üllői-ut 25.

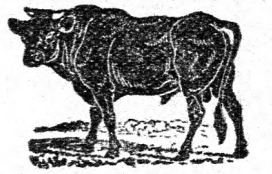
30 KOR.

Értékesítünk mértek után díjazatos férfi-olányt vagy felöltöt remek szabásban szomangol-bűsből. Házai Versenyszabó. Budapest, Fákly-utca 2. szám. Védék-menták bérmentve.

KÁLLAI LAJOS motorgyárában
 Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.,
 a legújabb és leghatékonyabb benzínmotorok készítői.
 Ezen motorokat minden gazdasági céllal alkalmazzák, mert maguk kezelhetők, a legújabb és leghatékonyabb benzínmotorok készítői.
 Kállai Lajos motorgyárában készítették a legújabb és leghatékonyabb benzínmotorokat.

Erdélyi Kereskedelmi Társaság
Fodor és Társai
 megbízásokat elfogadnak jármos ökrök, tinók, sertések, juhok, lovak és egyéb tenyésztési vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetítik.
 Cím: Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.
 Telefon 311. 424

Előrendű fajjellegű vöröstarka ökör és üszőborjukat

1-2-3 éves korban, továbbá hízásra v. járomba való tarka ökröket, ugyiszintén hasas v. friss fejős teheneket

legjutányosabb árban ajánlanak

Spitzer és Weiler
 Kisz-Gzell

Igen szép, válogatott vöröstarka simmenthali jellegű 1-2-3 éves növendék - ökör és üszőborjakat

ugyszintén legprimább lekötni való és jármosökreit

legjutányosabb árban ajánlanak

Klein Testvérek
 kereskedők
 CZELLDÖMÖLK.

Megrendelések egyezség szerint bármikor is elfogadhatók.

Muraközi hidegvérű (nori) Igás tenyésztőlovak

és tenyészmének vásárlásánál közvetlen a tenyésztőtől, segédkezéssel felajánlom a a folyó évben Muraköz és vidékén tartandó lóvásárok jegyzékét kívánatra szívesen küldöm. Elsőrendű referenciák rendelkezésre állnak!

Cím: **Idősb Heinrich Mór** lóvásárló ügynökképe Csáktornya (Muraköz) Sörgőnyezim: **Heinrich Senior, Csáktornya.**

FARAGÓ ADOLF szarvasmarha-, juh- és sertés-ügynök BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 32. sz. Telefon 76-85. Elfogadja a tisztelt gazdaközönség megbízását hízott, hizalni való és növendék szarvasmarhák, juhok és sertések adás-vételének közvetítésére. Sikeres elintézés! Díjtalan felvilágosítás.

Bonyhádi friss fejős-tehenek és tenyész-bikák jutányos árban kaphatók minden héten kedden, szerdán és csütörtöki napokon. Istálló Kispesten. Üllői-ut 24. Telefon: Kispeszt 1. Levél- és sürgőnyezim:

Flaschner Sándor 4743 tehénkereskedő Bpest, Ferencz-körút 40.

Ökrök Néhai Nagy Miklós utódánál, Nagy Dénes birtokosnál, mindig fiatal erdélyi jármos ökör és 1 éves ökör kapható. Levélczim NAGY DÉNES birtokos, Torda, Erdély.

Vöröstarka tinó és üsző teljesen prima, 1-2 esetleg 3 éves, nálam minden mennyiségben kapható olosó áron. Későbbi, ugyiszintén jármos és beállítás ökrök szállására vállalkozom.

Kitünő friss fejős tehenek előleges jelentés után, nálam mindenkor megtekinthetők kötelezettség nélkül. Vevő tetszése szerint választhat. 3684

Henrik Ignác fia Szalónak (Vas m.)

Elsőrendű magyarfajú erdélyi jármosökrök,

ugyszintén 1 éves magyarfajú erdélyi ökörborjuk

minden időben nagy választékban kaphatók

ALEXA MIKLÓS-nál Szamosujvart Szolnok-Doboka megye. 317

Elsőrendű eredeti bonyhádi teheneket hasasokat vagy borjasokat, bármely időben, bármely mennyiségben kuláns árakon szállít

BAUER MÓR tenyész- és haszonállatkereskedő, BUDAPEST. Iroda: VI., Eötvös-utca 17. Istálló Ujpest, Károlyi-u. 11. Telefon 93-95.

Eladó amerikai ügéső-csikók 2 és 3 évesek, továbbá egy 4 éves, apjuk Faldand, rekordja 1 perc 23 másodperc 1/10 méterre, több nyertes ivadékkal Chernel György menésében Tömördön, Vas megye, posta helyben, Szombathely mellett. 3635

Vegyesek Őszi mellyesztást az itteni környékben, görkényével legjobb kivételre olosón vállal: Horti bérgazdász Hort Heves megye. 3769

A legnagyobb állami és első díjjal kitüntetve, berezgi tiszteletdíj stb.

KOEHLER FRIGYES kertművész és kertépítő Kerttechnikai iroda: Budapest VII., Gizella-ut 15. szám. (lakás: VII., Thököly-ut 46.) TELEFON: 25-33.

Park, kert stb. tervezése, kivitelezése. Tájéktészeti képes utmutató kívánatra ingyen küldetik.

Eladás Aikalmi zongoravétel Eszterházy Sándorhoz Korn-Wirtl kiváló mesterek gyártmányú 200 forinttól kezdve. Pianók 100 ft. új zongora, vagy pianó 250 ft. től kezdve, minden árban. Zongora- és zongorabonhanglások helyben és vidéken, szakavatott munkások által. Gyerson és olosón összekötötték. **HEMÉNYI MIHÁLY** a Magyar Kir. Zenehadaként szolgált, BUDAPEST, VI., Király-utca 28. 3672

Gödöllőn közvetlen a vasút és mellett 2 bérház eladó. Egyik ház 4 szobával, hozzávaló összes melléképítményekkel, parkított udvar elkülönített gazdasági udvarból áll. Ugyanott a másik bérház 4 lakással, melyek évi bére 1100 korona, szintén eladó. Bővebb értesítés "Ház" jelleg alatt a kiadóhivatásban. 3534

Malomeladás. Ösmör m. jó forgalmu eladó vízi joggal együtt, de jelenleg 10 lóerőjű gőzmotor hajítja, 1 hős és egy hengergéppel, amely gépkötés- és kovácsműhelyre is be van rendezve, mindenféle szerszámmal, még esztergappal is. Szép lakház, melléképítményekkel, 1418 □-ól jó földdel, szép gyümölcsösökkel, hirtel és egy kinasználható meleg forrással. Cím: a kiadóhivatásban. 3534

Kecskeméten a gyümölcsösök rugófalakadás előtt másfél százalékos kénnyáldattal szokás permetezni. Kénnyáldattal 64 filléért szállít Mayeri Zoltán Kecskemét. 3646

Magnum bonum és imperál bargonya 4 waggona való eladó, q-ja 4 koronáért. Venni óhajtók forduljanak Farnóczy József intézőhöz Pusztaszolgygyér, u. p. Sopron-Lővő. 3834

Vadászfegyver-örökségből származó gyűjtemény egyenkint is potomaron azonnal eladó. Köztük modern Hammerles 40 ftt, Lankaszer damasztosövű 20 ftt, Manlicher 28 ftt, Drilling valódi Krupp-accélsöveggel 70 ftt, Winchester 38 ftt, Buckskin 30 ftt. Néhány jobb revolver mint Browning stb., ugyiszintén régi pisztolyok. Ugyanitt egy Görz-fényképezőgép olosón eladó. Cím: Radó, IV., Egyetem-tér 5. 1. 3683

Eladó elsőrendű szép hároméves, gyökeres, saját termésű, fajtisza Portalis, Solonis vagy Rupestris, hiányok pótlására. Ezre 45, száza 5 koronáért. Cím: Buday Gyula ügyvéd, Debreczen. 3507

Spárgagyökér, korai argentin, tenül, gyönyörűen fejlett, biztosan hajtó, egy- két és hároméves, száza 180-220-260 fillér, ezre 16-20-24 korona. Csomagolás önköltségen. Utánvétel, szállítja irmakert Nagykanizsa. 3619

Ismert bőtermő „Lapusnyaki” magtengeri cső közepéről morzsolva 100 kilónként 24 kor., géppel morzsolva 16 kor. Sültéveses homokta nem való. Lapusnyaki Uradalom, posta Hunyadokra. 3575

Tökmag, Sok éven át általában legjobbnak tartott Mammuth és városi kínai kereszteséből származó tökmag nálam kapható. Terménye kiválóan eltartható és bőtermő, kilója 3 korona. Tarnai Bertalan földh. Apostag, Pest megye. Megrendelésnél kérem e hirdetésre hivatkozni. 3616

Jutányos áron eladó: 1 kész let használt, de szak-szerűen javított, 4/4 HP Első Magyar Gazdasági, 1 készlet 4/4 Robey angol, 1 készlet 3/4 Garett, 1 db 42" Robey cséplőszekrény Soos és Kell gépműhely Budapest, VIII., Örménygyűtca 38-40. 3620

Vetőmageladás. Homoki (Puschke) biztosan termő, homoki fák, növényesalatté közti vetőre kiválóan alkalmas, zabmentes tiszta áru vevő zsákjában 20 korona ab Kiszállítás állomás. Alcsúti, putyi és bányai vetőtengeri, válogatott mag 100 kg-ent 17 korona. Schlick-féle 17 soros vetőgép, ekek és berks-bire-mangolca tenyészmalacok eladók a jankamajori gazdaságban. Medvecsy Károly intéző, u. p. Melykut. 3723

Gyönyörű pekingi kacsák tojásai tucatszámú 3 kor. ért kaphatók, csomagolás önköltségen. Farkas Lászlónál Felsőbábad, u. p. Ocsa, Pest m. 3718

Putyi magtengerit, mely nálunk az aszályos évek dacára úgy legkorábbi beérés mint bőtermőségre kitünően bevált, ajánlom fajtisza minőségben, a csővek közepéről morzsolva, métermásánként 20 koronáért. Apró szemű fehér, igen nagyra nővő családfőtengerit, melyből kat. holdankint 60 kg. bőségesen elég, 25 koronáért métermásánként ab rudnai állomás levő zsákjában. Polákovits Mátyás gazdasága Rudna, Torontál. 3688

2000 hold (1200 □-os) kintinó minőségű, számszerű birtok, melyből mintegy 20 hold belsőség, 1000 hold szántó és rét, 400 hold legelő, 580 hold nagyobb részben 20 cm. átmérőjű tölgyeserdő eladó. Lakóházak és gazdasági épületek elég jó állapotban. Szép, egészséges vidék, jó munkáviszonyok, kövezett utak, jó közlekedés, vasúti állomás közelben. Komoly vevők a szükséges felvilágosítást Kiss József körjegyzőtől (Kucsó, u. p. Zsibó, Szilágy vm.) nyerhetik. 3724

Szénát, szalmát bármely állomány másra szállítva elad Deutsch Mór Budapest, VIII., Luther-u. 1/B. 3746

Automobil 28/32 HP Lohner Mercedes-motorral, előlindítható készülékkel, 4 üléses, le- és felvonható bőrrényvel, alig használt, olosón eladó. Erdéklődőknek fénykép küldetik. Tudakozóhatni gróf Gyulai uradalom Arad. 3745

1500 m. prima minőségű réti-állomás helyben. N. Nálácz Gyéza Paj, Hunyad megye. 3743

Eladó 8000 kéve nád Szabad-Battyán vagy Sár-Aba állomásra szállítva. Bővebbet Braun Adolf dr.-nál Budapest, V., Lipót-körút 15. sz. 3744

Eladó csemeték: 1000 db tuja, 120-130 m. magas, 4 60 fillér; 300 db abies picea, 0-80-100 m. magas, 4 60 fillér; 500 db vadgesztenye, 2-30-240 m. magas, 4 50 fillér; 200 db almafa, 2-3 m. magas, 4 60 fillér; 300 db fehér kóris, 2-50 m. magas, 4 30 fillér; 400 db amerikai kóris, 2 m. magas, 4 30 fillér. Felső-Szentiváni uradalom, Felső-Szentiván. 3742

Pulykatojás tucatzája 10 korona. Csomagolás ingyen. Hegyeméi gazdaság, posta Hatvan. 3779

Eladó bérház! Budapest (IX., Mester-u, 12. sz.) a Ferencz-körút közelében, 175 □ m. Villamos megálló. Felvilágosítással ugyanott a háztulajdonos szolgálat. Ügynökök kizárva.

Ákác magozékok, erős gyökerezű, 80-100 cm. magas, 10-0 db 22 kor., 50-80 cm. magas, 1000 db 16 kor., 30-50 cm. magas, 1000 db 10 kor. Spárga gyökerek, öt legjobb korai és késői fajban, 2 éves, 100 db, 3 kor., 1000 db 20 kor., 1 éves, 100 db 2 kor., 1000 db 15 kor. Pez Armiu faskolatoralajos Budapest, VIII., Kálvária-tér 8. 3771

A gyapju minősítése. Számos ábrával és egy a magyar és külföldi gyapju-típusok összehasonlító grafikonnal. Irt: Kovács Imre. Kiadta az OMGE. könyvkiadó vállalat. 3 korona 70 fillér előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazd. szakönykereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz

Bükköny 92% csiraképeséggel kapható Blum Sándor felsővárad (posta és vasúti állomás Galgóc) gazdaságában. Ára 15 korona métermásánként, vevő bérmentes zsákjában. 3772

Jutányos zimtor, egy magánjáró és egy orosz tüdő; mindegyik egy-egy 8 lóerőjű cséplőgarnitúrával. Megtekinthetők Törökzentinálkóson, Kanizsai-té teleken. Ugyanottan benzinhordók is eladó. Felvilágosítást ad Szv. Kanizser Gyuláné Debreczen, Jókai-utca 7. 3535

Könyv az egészséges állatok gondozásáról és a betegségek megelőzéséről. 376 rajzzal. Irt: Monostori Károly. 5-30 K előleges beküldése ellenében bérmentve szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönykereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz

140 magy. hold birtok Ugrár mellett eladó, tejgazdaságra a kertészetre alkalmas, a vételhez 8 ezer forint elég. Cím a kiadóhivatásban. 3773

Ákác csemeték, 2 éves, átlagosan 150 m. magas, 25,000, ezrekint 12 K.-ás árban és 10,000 fagyókeres prima szőlőtőlványok Ripária Portalis általános 200 K. árban, ab Révfülöpy, eladó. Feszéri szőlőgazdaság, Balaton-Révfülöpy. 3770

A háztartás könyve. Különböző jobb-jobb ékek kipróbált receptjeivel ellátva. Irt: Szilassy Julika. Csinos kötésben 4 kor. 20 fillér előleges beküldése ellenében szállítja a "Patria" r.-t. gazdasági szakönykereskedése Budapest, IX., Üllői-ut 25. sz

Vetésre ajánlok fehér heremagot 80 kor., csibehurt (Spergula arvensis) 24 kor., Richter imperator burgonyát 4 kor.-ért per 100 kg. vevő zsákjában bérmentve Hászlágy-Rimán vasútállomásra szállítva, míg a készlet tart. Továbbá eladó: 150,000 db 2" és 15,000 db 4" átmérőjű alagcső, 1 db alagcső-gyártógép, 1 db sárgyuró és 1 db fanató-és hegyezőgép. Kívánatra mintát küld: **HOFFMANN ANDOR** magyarországi bérgazdasága, u. p. Viskák (Vas m.)

LEGYEK konyhából, kamrából, mérszárszékéből, istállóból, vágóhidről biztosan elűzettek, ha a falakat **LEGY-BONODORRAL** meszeljük. Legjobb már kora tavasszal. — Egy kiló elegendő 25 □-méterre, 5 klg. leírással 6 kor. franco utánvétel. Megrendelhető **FODOR FERENCZ-NÉL** Budapest, VIII., Kisfaludy-utca 40/H. Számos elismerőlevél. 287

A magyaróvári m. kir. növényélet- és kórtani állomáson

évek során át folytatott kísérletek bebizonyították, hogy a

Dr. Aschenbrandt-féle BORDÓI POR

a szőlő peronospora-betegségének és a burgonyavésznek leghathatósabb ellenszere.

A bordói por oldata **legjobban tapad** s így legtovább óvja meg a szőlőt és a burgonyát a gombabetegségektől. Amellett a bordói porral permetezett burgonya **nagyobb termést** ad és **keményítőtartalma** is emelkedik.

A gyártás korlátolt lévén, tessék az évi szükségletet mielőbb megrendelni. A porok szállítása tetszés szerinti időben és részletben történhet.

A bordói por ára:

50 kgrammos zsákban kgrkint . . .	72 fillér
10 és 5 kgrammos zsákban kgrkint	76 fillér
2 kgrammos dobozban kgrkint . . .	77 fillér

Rendeléseket elfogad, használati utasításokat, ismertető füzeteket küld a

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete
Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

TENGERI ültetése NÉGYZETBEN

„Senior“

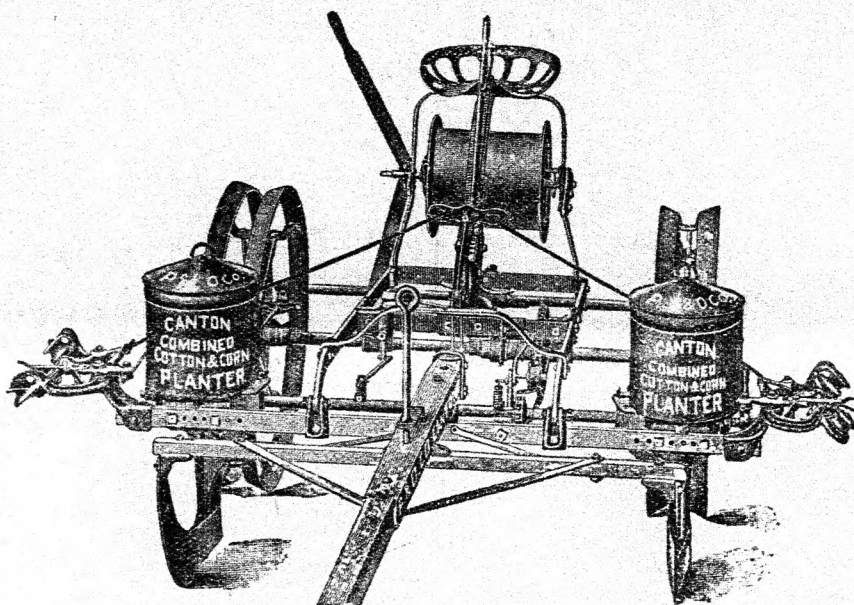
automatikusan 24—28—32 angol hüvelykben négyzetben ültet, kívánság szerint 2—4 szemet fészkenként.

„Senior“

megkivánt mélységben egyformán ültet, minden fészket betakar, minden fészeksort két oldalt meghengerel.

Referenciák:

Főhercegi uradalom, Főherceglak.
M. kir. gazd. akadémia, Debreczen.
Ungar Lajos urad., Ómoravicza.
Deutsch Sándor gazd., Valkány.
báró Podmaniczky Endre urad., Kelebla.
báró Hammerstein R. urad., Puszta-Sári.
gyulai Gaál Rezső, Mozsor.

„Senior“ tengeri-ültetőgép
autom. négyzet-ültetőkészülékkel.

McCormick Harvesting Machine Comp.
Chicago, U. S. A.

Magyarországi igazgatósága és főraktára:
Budapest, V., Alkotmány-u. 12.

„Senior“

munkaképessége sor-köz és táblahossz szerint, napi 7—10 m. hold egy pár könnyű lóval és egy kocsissal.

„Senior“

magyar gazdaságokban 1907. évben körülbelül **200 példányban** kitűnő eredménnyel dolgozott.

Referenciák:

gróf Eltz-féle urad., Vukovár.
gróf Teleki Arvéd urad., Drásó.
báró Kemény József urad., Marosnémeti.
gróf Andrássy Sándor urad., Szigetvár.
Csókai uradalom, Csóka.
Piukovits József gazd., Csantavér.
Deutsch Adolf gazd., Nagybodány.
Gergely Károly gazd., Gyömrő.

GŐZEKÉKET, GŐZ-UTIHENGEREKET

GŐZ-UTIMOZDONYOKAT

a legtekélyesebb szerkezettel és legolcsóbb árak mellett szállít

JOHN FOWLER & Co.

Telefon 42-50. BUDAPEST—KELENFÖLD

a budapesti-úton, a vasútállomással szemben.

Szalmát, szénát,

muhart és zabos-bükkönyt bármily mennyiségben

veszek és eladok.

SCHREIER BÉLA :: TAKARMÁNY-
NAGYKERESKEDŐ
BUDAPEST, VIII., NÉPSZINHÁZ-UTCZA 22. Telefon 20-52.

HAUPTNER

KENŐCSFECSKENDŐ

szarvasmarhák fertőző hüvelyhurutja kezelésére.
Dr. Raebiger-féle. Minden gazdaságban a leg-
jobb eredménytel használható. Ára
darabonként 26-60 kor. — Hauptner-gyártmány.

Vezérképviseelő és raktár:
GEITNER és RAISCH cég BUDAPEST, VI., Andrássy-
út 8. szám.

Törlesztési kölcsönök földbirtokokra 100,000 koronától feljebb, tal a helyszínen megállapított valóságos érték 2/3-ig eszköz a legkedvezőbb feltételek mellett az e téren a legjobb eredményeket elért alant cég. Elsőrendű ajánlatok ismert nagybirtokosoktól. Minden kéredezésködsre megbízható felvilágosítás díjmentesen nyújtatik. Előleges megbeszélés végett a cég egyik beltagja kívánatra saját költségünkön utazik a kölcsönt felvenni öhajtó birtokos urakhoz. Szükséges okmányok: telekkönyvi kivonat, kataszteri birtokiv. Cím:

FRANKL ADOLF banküzlete Budapest, Eötvös-utca 19. szám.
(Eötvös-udvar) saját ház. Telefon 25-40.

A Szegedi kenderfonógyár r.-t. Szegeden

felhívja a t. gazdaközönség figyelmét minden szerkezetű aratógéphez használható

manila kévekötfonalára,

melyet mint egyedüli hazai gyártmányt, garantált 45 kg. minimális hordképességgel, a külföldinél jelenté-
kenyen olcsóbb árban szállít.

Mult évben több mint 1000 mmázsát adott el a gyár és számos nagy uradalom elismerő-levele bizonyítja a fonal kifogástalan minőségét.

Ugyanott **gőzeke-sodronykötelek, gazdasági kötélárak, kenderzsákok** legelőnyösebben beszerezhetők.

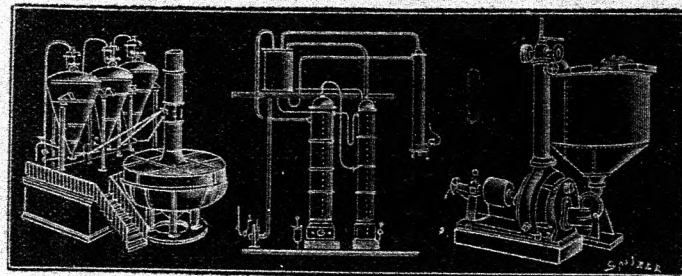
Gazdaközönség figyelmébe

ajánlom mint **erdélyi alkusz** legelőnyösebb és legolcsóbb bevásárlásokat eszközölhetem. **Jármos és beállítani való ökrökben**, ugyszintén **1-2 éves ökr-tinókban** és mindenféle sulyu sovány **sertésekben** mindig a legnagyobb előjegyzéseim vannak. Kiterjedt ismeretsemmel fogva úgy vásárokrá, mint azonnali eladásra a legelőnyösebb üyleteket közvetíthetem.

5018

Kiváló tisztelettel

Sürgöny és levélozim: Vermes Lipót, Kolozsvár

VIDOR KORNÉL VEGYÉSZ MŰSZAKI IRODÁJA
BUDAPEST, IX. KER., CSARNOK-TÉR. 5. SZAM.

BERENDEZ:

Mezőgazdasági szeszgyárakat a legmodernebb eljárások alapján. 3000 waggon évi termelésre, mezőgazdasági alapon is.
Teljes berendezés: 20,000 K-ért.
Élesztő-, aether- és szénkéngyárakat.
Gyufagyárakat, mindennemű gyufának előállítására.
Festék-, lakk- és kenőanyaggyárakat, szíjpókrémgyárakat.
Lugkő- és szódagyárakat.
Elvállal mindennemű kibővítést.

Költségvetések, jövedelmezőségi kimutatások teljesen ingyen és bérmentve.

Tavaszi trágyázásra legalkalmasabb a Cséry-féle szemétrágya,

mely a legolcsóbb phosphort, kálit és nitrogént tartalmazó természetes trágya. Az istállótrágyát tartalomban és hatásban jóval felülmulja. Rövid idő alatt rengeteg népszerűsége telt szert.

Ismertetések, analizisek és árajánlatok kaphatók a központi eladási telepen:

BAYERTHAL és LEVY cégnél Budapest, V. ker., Bálvány-utca 26.

"Patria" irodalmi vállalat és nyomdai részvénytársaság nyomása. Budapest, IX., Üllői-ut 26. szám. — Az Első Magyar Papir-Ipar r.-t. papirosán.